Poštnina plačana v gotovini.

Leto XII., štev. 33

Ljubljana, torek 10. februarja 1931

Cena 2 Din

Upravništvo: Ljubljana, Knafljeva ulica 5. — Telefon št. 3122, 3123, 3124, 3125, 3126
Inseratni oddelek: Ljubljana, Selenburgova ul. — Tel. 3492 in 2492.
Podružnica Maribor: Aleksandrova cesta št. 13 — Telefon št. 4255.
Podružnica Celje: Kocenova ulica št. 2. — Telefon št. 190.
Računi pri pošt. ček. zavodih: Ljubljana št. 11.842, Praha číslo 78.180, Wien št. 105.241

JUTRO

Naročnina znaša mesečno 25.— Din, za inozemstvo 40.— Din.

Uredništvo:
Ljubljana: Knafljeva ulica 5. Telefon št. 3122, 3123, 3124, 3125 in 3126.
Maribor: Aleksandrova cesta 13. Telefon št. 2440 (ponoči 2582).
Celje: Kocenova ul. 3. Telefon št. 190.

Rokopisi se ne vračajo. — Oglasi po tarifu

Angleški intelektualci Mussoliniju

Glavno glasilo angleške delavske stranke o procesu proti italijanskim intelektualcem

London, 9. februarja, č. Pred razpravo, ki se bo vršila pred izrednim tribunalom za zaščito države v Rimu proti 24 italijanskim intelektualcem, piše glasilo angleške delavske stranke »Daily Herald«:

»Vsi oni, ki ljubijo svobodo, morajo posvetiti svojo pozornost razpravi, ki se pripravlja v Rimu prot skupini intelektualcev. Ti so obtoženi, da so pripadali zarotniški organizaciji, ki je baje pripravljala atentate in skušala vreči Mussolinijev režim. Obtožbe take vrste niso neznane, niti redke v Italiji. Treba pa je imeti pred očmi dejstvo, da je dajala Italija vedno može, ki so stali na predstraži vseh svobodoumnih pokretov. Ta razprava, ki se pripravlja v Rimu pod izjemnimi okolnostmi, pa vzbuja skrb zbog tega, ker bo obtožence sodil izredni tribunal, ki razpravlja po procesu, enakem vojnim sodiščem in je pri tem sodišče še celo organ stranke. Vse to ne daje nikakega jamstva za pravilno uporabljanje zakona in pravice. Odlični angleški intelektualci so podpisali apel na italijansko vlado ter zahtevali, da se vrši razprava javno in da se dovoli obtožencem, da si sami izberejo svoje branilce. Angleški intelektualci, ki so to storili, niso nikaki reakcionarci niti sovražniki Italije. To so marveč osebe, ki so znane v politiki, znanstvu in književnosti; med njimi so tudi visoki cerkveni dostojanstveniki. Oni zahtevajo soglasno od Mussolinija, naj pred vsem svetom dokaže, da svoboda pravosodstva v Italiji ni ogrožena in da je zato treba tudi v Italiji uporabljati zakon tako, kakor se to godi v vseh ostalih civiliziranih državah.«

Preiskava proti atentatorju Schirruju

Odkod je dobil Schirru peklenske stroje? — Zasledovanje sokrivcev — Mnogoštevilne aretacije

Rim, 9. februarja, r. Preiskava proti aretiranemu anarhistu Schirruju se nadaljuje. Njegove izpovedi po zatrjevanju fašističnih listov niso dovolj jasne. Ugotovljeno je, da je došel pred petimi meseci s svojo materjo in sestrami iz Amerike v Pariz. Rodbina se je naselila v mestu Aptu v Franciji, dočim je Schirru odpotoval v Belgijo in se mudil dalje časa v Liegu in Charleroiu. Schirru trdi, da si je v teh krajih nabavil peklenske stroje. Zdi pa se to neverjetno, ker preiščejo italijanske carinske oblasti na mejah vsakega potnika in je skoraj izključeno, da bi mogel prenesti peklenske stroje preko meje, ker niso tako majhni, da bi jih mogel skriti. Zato domnevajo, da si je peklenske stroje nabavil v Italiji in sicer bržkone v Rimu. Policija sumi, da ima v Rimu sokrivce in na podlagi tega suma so bila započeta zasledovanja na vse strani. Izvršene so bile mnoge aretacije. Madžarska plesalka, ki je bila pogosto v družbi s Schirrujem, ni bila zapletena v zaroto, ki jo je pripravljal. Zato so jo izpustili iz zapora, vendar pa bo izgnana na Madžarsko. Ves italijanski tisk posveča posebno pozornost akciji policije, da bi izsledila morebitne atentatorjeve sokrivce.

Amerika in italijanski fašizem

Admiral Butler ne pride pred vojno sodišče zaradi razžalitve Mussolinija — Ogromen porast Butlerjeve popularnosti — Akcija italijanskih emigrantov

Washington, 9. febr. r. Afera admirala Butlerja je zbudila v ameriški javnosti veliko pozornost in mnogo komentarjev. Kakor znano, je italijanski poslanik v Washingtonu protestiral v zunanjem uradu proti njegovim izjavam, v katerih je napadel Mussolinija ter ga imenoval neusmiljenega človeka, ki je podoben »pobesnelemu psu«. Ameriška vlada je obljubila italijanskemu poslaniku popolno zadoščenje. Po prvih vestih bi moral priti admiral Butler pred vojno sodišče ter je bilo proti njemu že uvedeno disciplinarno postopanje. Razprava pred vojnim sodiščem bi se morala pričeti že 16. t. m., sedaj pa je mornariški minister Adams izdal odlok, po katerem admiral Butler ne pride pred vojno sodišče, temveč se mu izreče samo pismen ukor. V preiskavi so namreč ugotovili, da je Butler govoril žaljivo o Mussoliniju v zasebni družbi in da so njegove izjave prišle v javnost samo po indiskretnosti. S tem smatrajo ameriški službeni krogi zadevo za likvidirano. Admiral Butler je zaradi te afere postal v Zedinjenih državah tako popularen, da so v demokratskih krogih že pričeli govoriti o možnosti njegove kandidature pri prihodnjih volitvah za predsednika Zedinjenih držav. Mnogi senatorji so se tudi že pripravljali za obširno debato v ameriškem senatu o delovanju fašizma, dočim pripravljajo italijanski emigranti v Ameriki manifest, v katerem hočejo Američanom opisati pogubnost režima italijanskega fašizma. Verjetno je, da je ameriška vlada prav pod pritiskom ameriške javnosti opustila svojo prvotno namero, da postavi admirala Butlerja pred vojno sodišče. Kako stališče bo zavzela sedaj službena Italija proti navedenemu razpletu afere, se seveda pričakuje v vseh krogih z velikim zanimanjem.

Volitve v bolgarsko Sobranje

Volitve bodo bržkone sredi maja — Reforma volilnega zakona v škodo zemljedelcev

Sofija, 9. febr. r. V soboto je predsednik vlade Ljapčev izjavil, da bodo volitve v parlament meseca maja in da jih bo vodila homogena vlada Demokratičeskega zgovora. Točen datum volitev še ni določen, v političnih krogih pa smatrajo, da bodo 17. maja. Ljapčeva izjava je izzvala ogromno nezadovoljstvo med zastopniki opozicije, ki smatrajo, da bi morala volitve izvesti v vsakem slučaju vlada najširše koalicije. Glede na omenjeno izjavo predsednika vlade Ljapčeva je vodja radikalov izven vlade Kosturkov izjavil, da se imajo v slučaju, ako bo vodila volitve sedanja vlada, pričakovati velika nasilja, ker bo borba izredno ostra. Opozicija bo prisiljena, da se združi, in pričakovati je, da se bodo strasti močno razpalile in da bodo volitve krvave, kar bi se v nobenem primeru ne smelo dopustiti. Vodja zemljedelcev Gičev je ob isti priliki izjavil, da bo Demokratičeski zgovor poražen kljub vsem nasiljem, ki se jih bo posluževal.

V vladi se nujno razpravljajo načrti novega volilnega zakona. Obstoje trije načrti. Po načrtu Ivana Kolareva bi se ohranilo dosedanje število narodnih poslancev. Na vsakih 24.000 volivcev naj bi se izvolil en poslanec. Država naj bi se razdelila v tri volilne enote za štetje glasov. Ostanek mandatov do 273 naj bi se dodelil manjšim strankam, ki niso dosegle količnika. S tem načrtom kakor tudi z ostalimi hoče Ljapčev favorizirati manjše strankarske skupine, ki doslej niso bile zastopane v parlamentu in katerih sodelovanje bi rad zagotovil v prihodnjem Sobranju. Tak volilni zakon bi najbolj pogodil zemljodelce, ki so najmočnejša opozicijska skupina in na katerih račun bi dobile mandate neznatne strankarske skupine, ki bi v eni volilni enoti mogle vedno zbrati 24.000 glasov. Makedonstvujušči in Rodna zaštita, ki nameravajo sodelovati pri volitvah, računajo, da bi po tem sistemu dobili znatno število mandatov.

Krvavi nemiri na Madeiri

V Funchalu so bile v nedeljo krvave demonstracije proti vladni prepovedi uvoza inozemske moke — Več oseb ubitih, mnogo ranjenih

Lizbona, 9. februarja AA. Po poročilih iz Madeire so izbruhnili v mestu Funchal včeraj veliki nemiri, pri katerih je bilo ubitih 5 oseb in mnogo ranjenih. Guverner otoka Madeire je proglasil obsedno stanje in zahteval, naj oblasti odpošljejo na pomoč vojne ladje. Na Madeiro so bile odposlane vojaške čete, da udušijo nemire.

Funchal (Madeira), 9. februarja s. Zaradi odloka, ki prepoveduje uvoz inozemske moke na Madeiro, je izbruhnila splošna stavka. V nekem spopadu sta bila izropana dva mlina, pri čemer so bile 4 osebe ubite.

Pariz, 9. februarja s. Kakor poroča »Paris Journal« iz Lizbone, so na Madeiri izbruhnili nemiri včeraj, ko je skušala množica protestirati proti previsokim cenam kruha in moke. Posredovati je morala policija, ki je končno napravila red. V številnih spopadih je bilo mnogo oseb ubitih, še več pa ranjenih. Portugalska vlada je določila torpedni rušilec, ki naj bi takoj odplul v Funchal, ukaz pa je bil preklican, ker je na otoku zopet mir. V Gibraltarju se je razširila vest, da so demonstranti ogražali v Funchalu imetje in življenje angleških podanikov.

Smrt Matteottijeve matere

Pariz, 9. februarja r. Antifašistični list »Liberta« poroča, da je pred dnevi umrla v Italiji mati od fašistov umorjenega poslanca Matteottija. Živela je skupaj z vdovo svojega umorjenega sina ter je bila pod tajnim nadzorstvom fašistične policije. O njeni smrti ni smel poročati noben list v Italiji. Vodja italijanskih socialistov Filipo Turati ji je napisal presrčen nekrolog.

Poset italijanskega kralja v Sofiji

Budimpešta, 9. februarja. č. Kakor se doznava bo italijanski kralj dne 5. in 6. aprila službeno posetil Sofijo. Ob isti priliki obiščeta bolgarsko prestolnico tudi italijanski prestolonaslednik ter zunanji minister Grandi, ki bo vrnil obisk bolgarskemu zunanjemu ministru Burovu.

ANGLEŠKO POSREDOVANJE MED GRČIJO IN BOLGARIJO

Angleška vlada je predlagala razsodišče za rešitev obmejnega spora — V Sofiji so ta predlog odklonili — Nezadovoljstvo v Londonu

Sofija, 9. februarja. s. Zadnji spopadi med grši mi in bolgarskimi četami na meji so močno razburili vso bolgarsko javnost. Razburjenje je tem večje, ker so bila skoro v istem času prekinjena trgovinska pogajanja med Bolgarjo in Grčijo ter je uvedla grška vlada za uvoz bolgarskega blaga maksimalne carinske postavke. Angleška vlada je pustila te dni po svojih poslanikih v Atenah in Sofiji izročiti obema vladama noti, v katerih predlaga, naj bi se ureditev nasprotstev med Bolgarijo in Grčijo izročila posebnemu razsodišču. Angleška vlada se je izjavila tudi pripravljeno, da prevzame ulogo razsodnika med obema državama. Dočim je grška vlada ta predlog sprejela, je bolgarska vlada odklonila predlog angleškega zunanjega ministra Hendersona ter utemeljila svoje stališče z motivacijo, da bi bolgarska javnost ne mogla odobriti načina take rešitve spornih vprašanj.

Atene, 9. februarja. s. Zunanji minister Mihalakopulos je danes naročil grškemu poslaniku v Sofiji, naj izroči bolgarski vladi noto, v kateri poudarja, da je potek dosedanje preiskave obmejnih incidentov pokazal, da bi mogla bolgarksa vlada enostavno grškega vojaka, ki je prišel preko meje, pripreti in sporočiti, da so utekli preko meje mezgi, zaradi česar ni bilo povoda streljati na grškega vojaka in ga usmrtiti. Obenem je grški zunanji minister Mihalakopulos danes brzojavno posredoval pri angleški in bolgarski vladi, da bi bolgarska vlada sprejela angleški predlog za imenovanje posebnega razsodišča v zadevi zadnjega bolgarsko - grškega spora.

Sofija, 9. februarja. s. Vojni minister Kisov je izjavil glede na grško - bolgarski spor, da je mešana komisija, ki je od petka dalje preiskavala zadnje dogodke na meji, zaključila svoje delo in da je smatrati nastali obmejni incident kot rešen. Bolgarska vlada je izrazila grški obžalovanje zaradi incidenta, ki je v evropski javnosti izzval izredno veliko pozornost.

Atene, 9. febr. s. Po vesteh tukajšnjih listov je bolgarska vlada odklonila grški predlog, naj bi bil zadnji obmejni spor predložen v ureditev posebnemu razsodišču z utemeljitvijo, da bolgarsko javno mnenje ne odobrava pogojev tega grškega predloga. Atenski listi komentirajo v ogorčenem tonu stališče bolgarske vlade in so splošno mnenja, da se bo s tem spor med obema državama bistveno poostril.

London, 9. febr. č. V Londonu kakor tudi v Atenah je povzročila veliko nezadovoljstvo nota bolgarske vlade, s katero odklanja angleško arbitražo v grško-bolgarskem sporu iz razlogov svoje notranje politike. V finančnih krogih so danes poudarjali, da bo imelo to stališče bolgarske vlade do angleškega predloga velik odmev tudi v angleški finančni politiki napram Bolgariji, ki ravno sedaj išče posojila.

Strašne razmere v Bolgariji

Zopet političen umor sredi Sofije — Makedonstvujušči se koljejo dalje

Sofija, 9. februarja. AA. Morilca Gjurkova, ki je bil včeraj umorjen sredi Sofije, sta 22 letni Ilija Stojanov iz Panaržurišča na Bolgarskem in 28 letni Rajko Miladinov iz Ohrida. Oba sta prinzala svoje dejanje ter izjavila, da sta protogerovista. Umorjeni Gjurkov je bil pristaš in osebni prijatelj Mihajlova. Rodom je iz Štipa in star 38 let.

O umoru Gjurkova se doznavajo naslednje podrobnosti: Včeraj dopoldne je šel Gjurkov iz svojega stanovanja v ulici Hrista Boteva 89 v rusko cerkev na bulvarju Carja Osvoboditelja, kjer je prisostvoval službi božji. Nato je šel po raznih ulicah do cerkve Sv. Nedelje, očividno zato, da zabriše sled za sabo. Odtod se je vrnil s tramvajem po raznih ulicah v ulico Hriste Boteva. Ves ta čas sta ga morilca zasledovala. V trenutku, ko je izstopil iz tramvaja, je streljal nanj Rajko Miladinov. Gjurkov je zbežal v neko prodajalno rib, kjer se je skril za mizo, toda morilca sta mu sledila. Miladinov je ostal na ulici in stražil pred vhodom, Stojanov pa je stopil v prodajalno ter začel streljati na skritega Gjurkova. Gjurkov je z besedami »Dosti, dosti, umiram!« izdihnil. Morilca sta izstrelila vsega 40 strelov, kar je izzvalo strahovito paniko. Ljudje so zbežali na vse strani. Ko je slišal streljanje, je pritekel policijski agent Pešev ter z revolverjem v roki pozval morilca, naj se predata. Miladinov mu je odgovoril, da se bosta predala le uniformiranemu orožniku. Nato je prišel na kraj zločina orožnik Mihajlov ter oba morilca pozval, naj odložita orožje in se mu predasta. Stojanov mu je odvrnil: »Zakaj naj beživa? Izvršila sva svojo dolžnost.« Nato je pozval svojega druga, naj se tudi on preda. Policija je uvedla takojšnjo preiskavo.

Morilca sta pri zaslišanju priznala svoje dejanje in izjavila, da sta imela nalog ubiti Gjurkova. Nalog jima je prinesel neznan kurir, ki jima je izročil 4 revolverje in 2 bombi. Ko sta prejela naročilo, sta zapustila svoje delo in 5 dni zasledovala Gjurkova. Dalje sta izjavila, da je za nju VMRO edina oblast. Gjurkov je bil učitelj, v vojski je služil kot kapetan. Za časa Stambolijskega je zapustil učiteljsko službo ter odšel v inozemstvo študirat. Po umoru Protogerova ga je imenoval Ivan Mihajlov za svojega glavnega pobočnika v organizaciji. Sodeloval je aktivno v borbi. Obdukcija je ugotovila, da je zadelo Gjurkova pet strelov, od teh sta bila 2 smrtonosna.

Morilec Tomalevskega pred sodiščem

Sofija, 9. februarja. AA. Državni tožilec je vložil obtožnico zoper morilca Tomalevskega. Pri njegovem morilcu Černozemskem je dognano na podlagi idetičnosti pisem, da je Černozemski ubil tudi Dimova, zaradi česar ga državni tožilec toži kot poklicnega ubijalca.

Nova organizacija francoskih zračnih in pomorskih sil

Graditev novih francoskih križark — Reorganizacija obrambe proti napadom iz zraka — Petain generalni inspektor obrambe v zraku in na kopnem

Pariz, 9. februarja s. V načrtu za gradnjo mornarice v bodočem letu se bodo po vladnem načrtu gradile nove križarke po 32.000 ton. Razen tega bosta v novem letu zgrajeni dve srednji križarki po 10.000 ton, trije torpedni rušilci, več podmornic in številne posebne ladje. Če bo Francija po želji vlade v bodočem letu spustila v morje samo eno oklopno križarko po 22.000 ton, bo s tem padla v vodo londonska pomorska pogodba, h kateri doslej kakor znano Francija in Italija nista pristopili. Anglija bi bila potem prisiljena poslužiti se garancijske klavzule, da bi lahko vzdržala dosedanje razmerje sil napram Franciji.

Pariz, 9. febr. s. Na današnji seji ministrskega sveta je predsednik republike podpisal dekrete o enotnih pripravah proti napadom iz zraka. Maršal Petain je prejel naslov generalnega inspektorja obrambe v zraku in na kopnem ter mu je bila poverjena naloga, da organizira skupno akcijo obeh prizadetih ministrstev. Šef generalnega štaba general Weygand je bil imenovan za podpredsednika vrhovnega vojnega sveta in generalnega inspektorja armade, divizijski general Gamelin pa namesto generala Weyganda za šefa generalnega štaba v armadi.

Na današnji seji se je ministrski svet tudi s finančnim položajem velikih francoskih železniških družb, katerih deficit cenijo v l. 1930. na 1.8 milijarde frankov. Poročila, ki jih ima vlada v rokah, predlagajo zvišanje železniških tarifov in sicer za 24 odst. za osebni ter za 10 odst. za tovorni promet. Ta načrt je izzval v javnosti brez razlike strank veliko razburjenje.

Obstrukcija narodnih socialistov v nemškem parlamentu

Zavlačevalni predlogi narodnih socialistov in komunistov odklonjeni s pomočjo socialnih demokratov

Berlin, 9. febr. s. Na današnji seji državnega zbora so narodni socialisti nadaljevali svojo zavlačevalno taktiko. Najprej so s predlogom, da se preštejejo navzoči, dosegli, da je bila seja zaradi nesklepčnosti zaključena. Po sklicanju nove seje so postavili vrsto predlogov k poslovnemu redu, med drugimi tudi predlog za dveurne govore, ki so se jim priključili tudi komunisti.

Na današnji seji je prišlo do burnih prizorov, ker je opozicija skušala obstruirati. Kljub vsemu je ostala vlada gospodar položaja po zaslugi socialnih demokratov in so bili vsi predlogi narodnih socialistov odklonjeni. Vlada je med drugim predložila državnemu zboru zakonski načrt, ki ukinja poslansko imuniteto v primeru žalitev potom časopisov.

Berlin, 9. februarja AA. Časopisje komentira celo vrsto političnih govorov minule sobote ter naglaša, da se je položaj Brüningove vlade zelo ojačil. Snoči je imel kancelar Brüning v Porenju govor, v katerem je dejal, da bo narod, ki veruje v svojo bodočnost, premagal vse ovire.

Hud mraz v Švici

Bern, 9. februarja s. Po vsej Švici je v zadnjih dnevih pritisnil občuten mraz. V gorah neuberškega Jure so zabeležili do 33 stopinj mraza. Mnogo manjših in večjih jezer je zamrznilo.

Kralj na izletu

Beograd, 9. februarja. p. Nj. Vel. kralj je danes v spremstvu dvornega maršala in službujočega adjutanta napravil v odprtem avtomobilu izlet po mestu. Občinstvo ga je povsod živahno aklamiralo in mu prirejalo ovacije.

Pravilnik o katastrih

Beograd, 9. februarja. AA. Finančni minister je predpisal pravilnik o katastrih, ki se deli na dva dela. Prvi del razpravlja o klasifikaciji zemljišč, drugi pa o katastralnem operatu. Pri del podrobno razpravlja o načinu klasificiranja zemljišč v smislu zakona o katastru. Drugi del pa odreja enotni katastralni aparat za vse dele naše kraljevine. V onih pokrajinah, kjer še ne obstoji kataster in se že vrše meritve, se je treba takoj ravnati po tem obrazcu, v krajih pa, kjer je kataster že izveden, se mora najprej stari elaborat pretvoriti v novega, potem šele stopijo v veljavo odredbe novega zakona o katastrih.

Strogo kaznovan obrekovalec Sokola

Sušak, 9. februarja. n. Jutrišnje »Novosti« poročajo: Že lani je bila vložena kazenska ovadba zoper kateheta ljudske šole Stepana Jozafata, ki je med poukom dece grdil in sramotil naš narod ter odvračal otroke od vstopanja v nacionalno organizacijo Sokola kraljevine Jugoslavije. Govoril je med drugim tudi, da je Bog kaznoval Srbe zato, ker so ubili avstrijskega prestolonaslednika Ferdinanda. Prvostopno sodišče je Jozafata obsodilo na dva meseca strogega zapora in 1000 Din denarne kazni. Priziv obtoženca je bil sedaj po okrožnem sodišču v Ogulinu zavrnjen in je bila v celoti potrjena sodba, da je obtoženec kriv prestopka po zakonu o zaščiti javne varnosti in reda v državi. Kakor poročajo, je zoper kateheta Jozafata vložena zopet neka nova kazenska ovadba.

Uredba o zdravniški pripravniški službi

Beograd, 9. februarja č. Minister za socialno politiko in narodno zdravje je predpisal na podlagi zakona o zdravnikih uredbo o izvrševanju pripravniške zdravniške službe.

Povratek ministra dr. Šibenika

Beograd, 9. februarja AA. Danes se je vrnil iz Karlovca v Beograd minister za kmetijstvo dr. Stanko Šibenik.

Razstava Centralnega presbiroa v Nišu

Niš, 9. februarja AA. Jutri bo otvorjena velika razstava grafikonov o napredku Jugoslavije, ki jo je Centralni presbiro priredil najprej v Ženevi, nato pa jo razkazuje z največjim uspehom po vsej Jugoslaviji. Razstavo so prenesli iz Skoplja, kjer jo je posetilo 8000 ljudi. 21. t. m. bo razstava v Sarajevu, zatem pa v Banjaluki.

Hripa v Beogradu

Beograd, 9. februarja. p. Zadnje južno vreme in nato sledeča radikalna sprememba temperature je imela za posledico, da se je hripa v Beogradu naglo širila. Sedaj boluje skoro pol Beograda. Šole so skoraj prazne, ker je večina učencev obolela. Posebno močno je razširjena bolezen med srednješolsko mladino. Pa tudi odrasli ljudje ji niso ušli. V uradih manjka dobra polovica uradnikov. Zdravniki so noč in dan na nogah, vendar pa poteka tokrat hripa brez smrtnih primerov. Bolezen je lažjega značaja in doslej na hripi ni še nihče umrl izvzemši par primerov, kjer se je bolezni pridružila še pljučnica.

Velik požar v Podgorici

Podgorica, 9. februarja. p. Snoči je izbruhnil v Podgorici silen požar v elektrotehnični prodajalni Tesla. Plamen je zajel več sosednjih delavnic in poslopij ter so kljub takojšnji pomoči ognjegascev in delavstva pogorele štiri trgovine. Škoda znaša 800.000 Din. Zavarovana je bila samo ena trgovina.

Germanski imperializem pod učenjaško krinko

Revizijonističnemu gibanju, ki zahteva izpremembo sedanjih meja in ki stalno pridobiva tla v naši soseščini, posvečamo pri nas vse premalo pažnje. Naša javnost si pod revizijonizmom običajno predstavlja le kričavo prizadevanje Madžarov za obnovo nekdanjih dežel »svete krone ogrske«, ali zahtevo Nemcev po ukinjenju poljskega koridorja, ki deli Vzhodno Prusijo od ostale Nemčije. Nemški agitaciji je deloma že uspelo prepričati marsikoga, da je omenjeni koridor krivica in udarec v obraz Nemčiji, dasi teče preko strnjenega poljskega narodnega ozemlja kot beden ostanek onih slovanskih pokrajin, ki so jih Nemci tekom stoletij nasilno raznarodili. V pridobivanju pristašev postopa nemška propaganda zelo zvito. Za oblegovalnega ovna ji služi omenjeni koridor, ki je sicer res anomalija, ki pa je niso zagrešili Poljaki, marveč Nemci. Z njim napadajo, v vrzel, ki bi jo napravil ta oven, pa bi na enkrat potisnili še svoje zahteve po drugih slovanskih pokrajinah.

Ako bi se nemški propagandi posrečilo, da uspe v vprašanju koridorja, bi se znašli v opasni situaciji takoj tudi mi Jugosloveni, kajti nemške zahteve po revindikaciji so naperjene proti vsem narodom, ki so bili v preteklosti politično odvisni od Avstrije ali Nemčije. Nemci običajno to svojo iredento skrbno prikrivajo, ker se zavedajo, v kako kričečem nasprotstvu je z njihovimi lojalnimi in miroljubnimi gestami pred evropsko javnostjo, zlasti v Ženevi. Od časa do časa pa le pride kdo, ki odgrne zaveso in dovoli vsaj bežen pogled v pravo nemško mišljenje. In vsak tak pogled je silno poučen, ker nam razkriva, kako nevaren je še vedno germanski imperializem in obenem pojasnjuje, zakaj Francija ne more pristati na svojo razorožitev brez zadostnih garancij, da ji ta germanski imperializem ne bo lepega dne zopet naprtil vojne. Pred seboj imamo januarsko številko ugledne berlinske politične revije »Geopolitik«. Ta številka priobčuje članek, ki je izrazito naperjen proti integriteti naše države. Poudarjamo, da razprava ni izpod peresa kakega nezrelega vsenemškega zanešenjaka, ki bi jo naša javnost lahko ravnodušno prešla z molkom in prezirom, marveč je njen pisec dr. Oton Maull, profesor in znanstvenik, ki deluje na graški univerzi kot spreten in agilen eksponent borbenega nemštva.

Revija »Geopolitik« je že v decemberski številki objavila daljši članek v prid Madžarom in njihovim revizijonističnim težnjam, da tako ustvari skupno fronto vseh revizijonistov. Na čelu razprave je zemljevid predvojne Ogrske z vsemi deželami, ki so po trianonskem miru prisojene nasledstvenim državam. Preko tega članka bi človek že lahko prešel mirne duše, ker ne vsebuje nič drugega, nego vse one madžarske rekriminacije, ki so že stokrat ovržene in ki jim živ krst več ne more nasesti.

Bistveno drugačna pa je stvar s prof. Maullom kot avtoritativnim zastopnikom nemške znanosti v Avstriji. Njegov članek v zadnji številki »Geopolitik« je posvečen germanizatorskemu delu bivše Avstrije. Nas zanima predvsem v toliko, kolikor se tiče Slovenije, ki jo profesor Maull kot čisto nemško ozemlje v celem njenem obsegu zahteva za Nemčijo. Zanimivo je, da vse slične razprave nemških znanstvenikov, tičoče se Jugoslavije, obravnavajo slovensko ozemlje dosledno vedno ločeno od ostalih jugoslovenskih dežel, da bi nemški javnosti tako sistematično vcepili nazor, da je Slovenija stara nemška posest in da imajo Nemci vso pravico, jo zahtevati zase.

Dokler prof. Maull govori o pojemajočem nemštvu in nemškutarstvu v slovenskih deželah, je to njegova stvar in naj sam gleda, kako bo spravil v sklad s svojo reputacijo stalno omalovaževanje uradnih podatkov našega ljudskega štetja, ki mu kot korektiv redno dodaja rezultate nekakega nemškega zasebnega štetja. Njegova stvar je takisto, s kakimi občutki gleda razvoj življenja na slovenskem ozemlju, kjer je zaustavljeno vsako potujčevanje in je s tem nemčurstvu presekan življenski živec.

Za naravnost nedopustno gonjo zoper našo državo pa moramo smatrati predrznost, s katero prof. Maull reklamira vse slovensko narodno ozemlje za nemško posest, pa najsi širi ta nazor makar samo med svojimi rojaki v Avstriji in Nemčiji. Prof. Maull deli namreč v svojem članku Slovenijo na tri dele. Prvi del sega od avstrijsko-jugoslovenske državne meje do črte Urška gora — Vitanjski hrbet — Boč — Donačka gora. Ta del je po mnenju prof. Maulla nesporno nemško narodno ozemlje (deutscher Volksboden) ter spada po prirodnem pravu k Avstriji kot nemški državi. Drugi del, ki obsega ostalo Slovenijo, pa je po nazorih prof. Maulla nemško kulturno ozemlje (deutscher Kulturboden), do katerega ima nemški narod nesporno pravico iz naslova nemške kulture, ki jo je v teh krajih razširila Avstrija. Velikodušni prof. Maull ostale Slovenije sicer ne zahteva za Nemčijo tako brezpogojno, kakor ozemlje na severu zgoraj omenjene zemljepisne črte, pač pa nekako najavlja plebiscit, ki bi naj odločil o pripadnosti ostale Slovenije bodisi k Jugoslaviji, bodisi k Avstriji. Plebiscit naj bi se izvršil najprej v pokrajini med zgoraj omenjeno zemljepisno črto in Savo, kasneje pa tudi na vse mnodročju bivše Kranjske kot dela nekdanje Notranje Avstrije.

V kritiko jalovega utemeljevanja, s katerim skuša prof. Maull podkrepiti svoje fantazije, se ne spuščamo. Pač pa moramo naglasiti, da nas je graški vseučiliški profesor ponovno uveril o nepoboljšljivosti velikega dela Nemcev in podal ponoven dokaz, da se v svetovni vojni niso ničesar naučili in ničesar pozabili. Še vedno jih vodi nasilni »drang« proti vzhodu in proti jugu, še vedno hrepene po trenutku, da bi osvobojenim slovanskim narodom zopet sedli za vrat in jih tlačili, kakor v prošlih stoletjih.

Nemci so si pri tem dokaj spretno razdelili vloge. V Ženevi naglašajo svojo pripravljenost za mirno sožitje s sosedi in si nadevajo krinko zaščitnikov narodnih manjšin, njih eksponenti, ki delujejo na raznih obmejnih vseučiliščih, kakor deluje prof. Maull na vseučilišču v Gradcu, pa v naši najbližji soseščini ustvarjajo ideologijo nasilnega imperializma ter jo vcepljajo že itak sfanatizirani nemški mladeži.

Članek prof. Maulla je, kakor že omenjeno, nov dokaz, da se mentaliteta velikega dela, najbrž celo velike večine nemškega naroda ni prav nič spremenila, in da morajo biti vsi oni faktorji v Evropi, ki iskreno in resno hočejo ohranjati mir še vedno neprestano budno na straži.

Velika brezposelnost na Madžarskem

Petina madžarskega prebivalstva brez dela in zaslužka -- Demonstracije brezposelnih v Budimpešti

Budimpešta, 9. februarja. č. Včeraj popoldne je zasedal kongres socijalno - demokratskih strokovnih organizacij, na katerem se je v glavnem govorilo o priložbah zaradi velike brezposelnosti in o brezglavi vladni politiki v tem vprašanju. Glavni govornik je bil poslanec Karel Payer. Po mišljenju govornika je število brezposelnih na Madžarskem naraslo na milijon oseb, kar je petina celokupnega madžarskega prebivalstva. Poslanec Payer je nadalje ostro kritiziral zunanjo politiko madžarske vlade, ki hodi zopet po potih, po katerih je stopala že predvojna Madžarska in se boče vezati z državo, ki je že v preteklosti enkrat pustila Madžare na cedilu. Navzoči vladni komisar je opomnil govornika, naj se ne vtika v zunanjo politiko, kar pa ni upošteval in je nadaljeval kritiko zunanje politike madžarske vlade ter je naravnost in namenoma napadal Italijo. Med drugim je dejal, da je Italija sicer zaveznica Madžarske, da pa istočasno kupuje le sovjetsko žito. Na zborovanju je bila sprejeta resolucija, ki poziva vlado, naj takoj prične vsa potrebna dela.

Budimpešta, 9. februarja. s. Na Rakozevjevi cesti se je zbralo v popoldanskih urah okoli 100 brezposelnih, ki so glasno zahtevali kruha ter demonstrirali. Policija je demonstrante razgnala. Skupina približno 50 oseb je nato odšla pred uredništvo socialno-demokratskega glasila »Nepszava«, kjer je hotela nadaljevati demonstracije. Tudi tukaj je posegla vmes policija, ki je množico razgnala. Aretiranih je bilo okrog 20 oseb.

Sodelovanje Rusije v panevropski komisiji

Berlin, 9 februarja. AA. Po poročilih iz Moskve je zunanji minister Litvinov poslal danes popoldne tajništvu Društva narodov noto, v kateri sprejema Sovjetska Rusija povabilo k sodelovanju v panevropski pripravljalni komisiji.

Moskva, 9. februarja. s. Odgovor Litvinova generalnemu tajniku Društva narodov naglaša med drugim, da mora sovjetska vlada glede na končnoveljavno stališče o nadaljnjem delu panevropske komisije vzdržati še nekatere pridržke

Akcija Pilsudskega v Londonu

Berlin, 9. febr. s. »Montags-Post« poroča iz Londona: V londonskih diplomatskih krogih zatrjujejo, da je imelo bivanje maršala Pilsudskega v Londonu namen, da bi Pilsudski opozoril Anglijo na napredujoče uresničenje petletnega načrta v Rusiji in na resnost položaja, ki nastaja s tem za Poljsko. Rusija se oborožuje na svoji zapadni meji proti Poljski. Med drugim je pri neki nemški tvrdki v Porenju dobavila veliko število jeklenih čelad. Politična skrb Pilsudskega je sedaj, da bi si zavaroval hrbet proti Nemčiji. Neki litovski velindustrijec se pogaja z nemško težko industrijo zaradi dobave municije. Pilsudski je pripravljen celo na politične koncesije, če bi Nemčija dovolila prevoz municije preko nemškega ozemlja. V tem primeru bi pristal celo na revizijo meje v korist Nemčije v koridorju. V angleških diplomatskih krogih ocenjujejo te trditve pozitivno resno. Pilsudski bo v novem Sejmu preorijentiral poljsko politiko.

Varšava, 9. februarja č. Zastopnik ministra za vojsko general Komarszewski je izjavil v Sejmu da Poljska ne more znižati vojnega proračuna ker je sovjetska petletka naperjena kakor prava vojna priprava zoper Poljsko in ker se je istočasno spremenil položaj tudi na zapadni meji z ozirom na Youngov načrt.

Finžgarjeva jubilejna proslava v ljublj. gledališču

Snoči je bila v opernem gledališču slavnostna premiera Finžgarjeve ljudske igre »Divji lovec« v proslavo 60-letnice njenega avtorja. Gledališče je bilo že dva dni pred predstavo popolnoma razprodano. Finžgarjev jubilej so počastili s svojo navzočnostjo tudi mnogi dostojanstveniki, med njimi gg. ban dr. D. Marušič, podban dr. O. Pirkmajer, divizijski general Ilić, mestni župan dr. Puc itd. Posebno številno so bili zastopani naši književniki in umetniki. Slavnosti del večera je otvorila godba pod taktirko g. dr. Čerina. Nato je stopil pred zastor profesor Francé Koblar in je v krajšem govoru orisal Finžgarja kot književnika in narodnega delavca. Poveličeval je njegovo zraščenost z našo zemljo in našim preprostim ljudstvom.

Po slavnostnem govoru se je zavesa razgrnila in na odprtem odru, čigar ozadje je kazalo sliko gorenjskih planin, sveta Finžgarjevih povesti in ljudskih iger, so se zbrali v polkrogu gratulanti in gratulantke, slednje v narodnih nošah. Prvi je Finžgarju čestital v imenu Narodnega gledališča in naposled v imenu tovarišev slovenskih književnikov g. upravnik Oton Župančič. Poklonil mu je v imenu Društva slovenskih književnikov krasen lovorjev venec. Zatem so pristopili s čestitkami, venci in šopki drugi gratulanti, med njimi višji režiser prof. Šest, dalje zastopnik Ljudskega odra, trnovskih faranov i. dr. Vsem se je pisatelj Finžgar zahvalil v lepem, učinkovito improviziranem govoru, v katerem je obudil spomine na prvo premiero »Divjega lovca« pred 30 leti pod isto streho. Njegov s humorjem prežeti govor je vse občinstvo brez razlike sprejelo prav simpatično in prirejalo jubilantu ovacije.

Nato se je vršila predstava »Divjega lovca«. O nji bomo še sporočili kaj več.

Napredek delavskega pokreta v Srbiji

Beograd, 9. februarja. p. V prostorih Delavske zbornice se je vršila danes redna skupščina glavnega saveza delavskih sindikatov za Beograd in Srbijo. Zborovanje je bilo odlično obiskano Glavno poročilo o stanju delavskega pokreta je podal glavni tajnik g. Belić, ki je v svojem poročilu orisal razveseljiv razmah delavskih organizacij v bivših srbskih pokrajinah, kjer pred leti o kakem organiziranem delavskem pokretu ni bilo niti govora. Glavni savez je v minulem poslovnem letu izvedel z velikim uspehom več akcij v obrambo delavskih interesov. Posebno pozornost je posvečal socialni zakonodaji in pobijanju brezposelnosti ter dosegl na teh poljih pomembne uspehe. Zaščita delavstva je sedaj tudi v teh pokrajinah na enaki stopnji, kakor v drugih pokrajinah države. Savez se je tudi mnogo trudil, da odpravi razne nepravilnosti pri izvajanju socialnega zavarovanja v škodo delavstva. Govornik je končno pozval delavstvo, naj se trdno oklene svojih organizacij, ker ima v njim najboljšo garancijo za uspešen kulturni in gospodarski napredek.

Beograd, 9. februarja. č. Včeraj se je vršil v Beogradu kongres glavnega Radničkega saveza Ujedinjenega zemaljskega sindikata saveza Jugoslavije. Kongres je otvoril in vodil predsednik Radničkega saveza Luka Pavičević. Sprejeti so bili referati in poročila upravnega in nadzornega odbora, nakar je bil izvoljen novi odbor s trileti nim mandatom.

Nevaren požar sredi Beograda

Beograd, 9. februarja. p. Danes popoldne je izbruhnil sredi Beograda, v ulici Cara Nikolaja, v Vojnovićevem fotografskem ateljeju požar, ki se je bliskovito razširil na vse poslopje in ga popolnoma upepelil Zgoreli so vsi aparati in vsa oprema ateljeja Gasilcem je jedva uspelo preprečiti razširjenje požara na sosednja poslopja. Škoda je precejšnja. Kakor se zatrjuje, je nastal ogenj zaradi neprevidnosti nekega nameščenca.

Samomor mlade Zagrebčanke v Brežicah

Brežice, 9. februarja. n. S sinočnim brzovlakom se je pripeljala iz Zagreba mlada Zagrebčanka Jožica Šincl. V Brežicah je izstopila ter čakala tik pred lokomotivo brzovlaka, dokler se ni pričela leta premikati iz postaje. V tem se je mladenka pognala pod lokomotivo, ki ji je odrezala obe nogi in jo vdi sicer zelo težko poškodovala. Obupanko so prepeljali v brežiško bolnico. Vkljub temu, da je poškodovanka pri polni zavesti in da je mogla govoriti, ni hotela dati nikakega pojasnila o vzrokih svojega obupnega čina. Danes sta prispela v Brežice njen oče in brat Mladenka pa je med tem že preminula in odnesla skrivnost samomora s seboj v grob.

Predpustna zabava beograjskih Slovencev

Beograd, 9. februarja p. Beograjski Slovenci, organizirani v družabnem klubu »Triglav«, priredijo v soboto 14. t. m. svojo predpustno zabavo. Na dnevnem redu bo poleg ostalih zanimivih točk tudi volitev miss »Triglav«. Veselica se bo vršila v hotelu »Union«.

Nezgode zimskih sportnikov

Dunaj, 9. febr. Ugodno zimsko vreme je zvabilo včeraj v dunajsko okolico okoli 50.000 sportnikov. Na izletih sportnikov se je pripetila cela vrsta nezgod. Samo na reševalni postaji splošne bolnice na kliniki Hohenegg so morali posredovati včeraj v 90 slučajih. Večina ponesrečencev si je polomila ude.

Dunaj, 9. februarja. d. V Kaltenleutgebnu se je včeraj dopoldne težko ponesrečila pri smučanju 26-letna Dunajčanka. Na strmini se je zaletela v drevo, si razbila lobanjo ter obležala na mestu mrtva.

Berlin, 9. febr. d. Včeraj se je v najbližji okolici Berlina pri sankanju in smučanju ponesrečilo nešteto oseb Samo v Mügelbergnu so morali nuditi pomoč 86 poškodovancem 8 oseb s težjimi poškodbami so morali prepeljati v bolnico.

Lep sprejem gojencev mariborske Glasbene Matice v Beogradu

250 gojencev Glasbene Matice je včeraj pod vodstvom predsednika dr. Tominška prispelo v prestolnico, kjer jim je bil prirejen izredno presrčen sprejem

Beograd, 9. februarja p. Danes dopoldne so prispeli v Beograd gojenci mariborske Glasbene Matice, njih 250 po številu. Ekskurzijo vodita predsednik Glasbene matice gimnazijski ravnatelj dr. Josip Tominšek in ravnatelj Glasbene Matice g. Hladek. V zboru so večinoma srednješolci, ki bodo nastopili v prestolnici na dveh koncertih. Goste so pričakovali na kolodvoru zastopniki prosvetnega ministrstva, mestne občine, nadalje predstavniki beograjskih pevskih društev s predsednikom »Obilića« Jovanom Dimitrijevom na čelu, direktor beograjske opere dr. Brezovšek, direktor državne godbene šole Zorko ter učenci beograjskih srednjih šol, ki so svoje mariborske tovariše ob prihodu vlaka viharno pozdravljali. Prvo dobrodošlico je izrekel mariborskim gostom predsednik Udruženja jugoslovenskih srednješolcev Milivoje Šušić, ki je poudarjal važnost medsebojnih posetov in poželel Mariborčanom prijetno bivanje v prestolnici. Za pozdrav se je zahvalil predsednik mariborske Glasbene Matice gimnazijski ravnatelj dr. Tominšek, nakar so govorili še zastopniki beograjskih pevskih društev in slušatelj državne godbene šole Ivan Novak. V imenu mariborskih pevcev se je zahvalil ravnatelj g. Hladek s toplim govorom, poudarjajoč veliko kulturno misijo pevskih zborov pri medsebojnem zbliževanju in spoznavanju. Goste so nato spremili v povorki v hotele in dijaški dom, kjer so nastanjeni. Tekom popoldneva so si mariborski srednješolci v spremstvu beograjskih kolegov ogledali mesto in napravili tudi izlete v okolico, ob 19.30 pa je mariborski zbor nastopil v beograjskem radiu. Mariborčani so s svojimi enakimi modrimi čepicami vzbujali po mestu veliko pozornost ter so bili povsod predmet simpatij in navdušenja. Jutri dopoldne prirede v »maneži« matinejo, zvečer pa nastopijo v velikem vokalnem koncertu, za katerega vlada tako zanimanje, da so bile že danes vstopnice skoro popolnoma razprodane. V sredo bodo Mariborčani priredili še poseben koncert za srednješolsko mladino.

Obupen položaj naših rudarjev

Veliko rudarsko zborovanje v Trbovljah – Odpoved kolektivne pogodbe še ni definitivna

Trbovlje, 9. februarja

V soboto popoldne se je vršil v dvoranI Forte delavski shod ki ga je sklicala tukajšnja krajevna organizacija Narodne strokovne zveze. Shod je bil dobro obiskan in se ga je udeležilo poleg številnega delavstva tudi lepo število obrtnikov, ki so po krizi ravno tako prizadeti kakor delavstvo. Za predsednika je bil izvoljen soglasno g. Miha Koren, ki je predlagal, da se odpošlje Nj. Vel. kralju vdanostna brzojavka, ki se glasi: »Nj. Vel. kralju Aleksandru, Beograd. Rudarji in obrtniki občine Trbovlje, zbrani na shodu NSZ ,se klanjajo Vašemu Veličanstvu z izrazom zvestobe, vdanosti in globoke ljubezni. Obenem prosijo, polni zaupanja, da Vaše Veličanstvo s svojo mogočno in pravično roko odstrani veliko nevarnost, ki preti našim rudarjem in obrtnikom z redukcijo rudarskim delavcem in obrtnikom in ki žive že danes v največji bedi. Bog živi Vaše Veličanstvo in ves kraljevski dom!«

Ministrskemu predsedniku g. Petru Živkoviću je bila odposlana brzojavka: »Armijskemu generalu in predsedniku ministrskega sveta Petru Živkoviću, Beograd. Na shodu NSZ v Trbovljah zbrani rudarji in obrtniki občine Trbovlje se obračajo do Vas polni zaupanja, da z Vašim velikim vplivom zabranite pretečo redukcijo rudarskega delavstva, ki že danes ječi pod posledicami delavske krize. Več tisoč delavcev je brez zadostnega kruha, otroci in odrasli zaradi pomanjkanja živeža bolehni s strahom gledajo v negotovo bodočnost. Vaša obče znana človekoljubnost nam jamči, da nam bo vlada pomagala.« Obe brzojavki sta bili soglasno in z velikim navdušenjem sprejeti.

Kot drugi govornik je nastopil predsednik glavnega odbora NSZ iz Ljubljane g. Juvan, ki se je spominjal uspeha svoječasno ustanovljenega akcijskega odbora združenih rudarskih strokovnih organizacij, ko je bila sklenjena kolektivna pogodba, katero je TPD pred nekaj dnevi odpovedala. Prečital je kolektivno pogodbo in spomenico Delavske zbornice, ki jo je ta odposlala vladi za omiljenje krize. Poročal je tudi o svoječasni konferenci, glede fonda za brezposelne, ki pa je potekla brez uspeha. Na podlagi številk je dokazal, da se je produkcija v premogovnih revirjih v zadnjih letih močno dvignila, dočim so plače delavstvu v teh letih znatno padle.

Soglasno je bila sprejeta naslednja resolucija:

Delavstvo, zbrano na shodu Narodne strokovne zveze v Trbovljah, dne 7. februarja, je z ozirom na položaj, v katerem se nahaja zaradi dolgotrajne premogovne krize in po zaslišanju zastopnikov NSZ ter načelnika II. skupine rudarske zadruge, o novih nevarnostih velike redukcije rudarjev v rudnikih TPD ter po prečitanju dopisa TPD z dne 28. januarja, s katerim je TPD odpovedala sedaj veljavno kolektivno pogodbo, sklenjeno med TPD na eni in delavstvom na drugi strani, soglasno sklenilo: Odposlati deputacijo, in sicer: po enega zastopnika od Narodne strokovne zveze, Jugoslovenske strokovne zveze, Zveze rudarjev Jugoslavije in zastopnika II. skupine rudarske zadruge, na vsa merodajna mesta, da tam osebno izrazijo prošnje rudarjev in ukrenejo vse potrebno, da se preprečijo bližajoče se redukcije rudarjev in njih že itak skromnih plač. Ob tej priliki se tu zbrano delavstvo obrača na vso javnost z opozorilom na to, da je rudarsko delavstvo zaposleno v rudnikih Slovenije, osobito pa v revirjih TPD zaradi zmanjšanih naročil premoga od strani državnih železnic pri TPD gmotno tako izčrpano, da se je, ako bi se novi naval krize, to je nove redukcije delavstva in njih plač ne dalo preprečiti, resno bati posledic. Zaradi tega in z ozirom na že obstoječo bedo, ki upropašča ne le samo delavski, temveč tudi obrtniški in trgovski stan, se tu zbrano delavstvo tem potom obrača na vso javnost in merodajne faktorje s prošnjo, da podpira našo delegacijo in uvažuje naše upravičene prošnje in predloge, da se vendar le vzpostavi stanje, v katerem bodo dela in zaslužka željni rudarji zamogli vsaj za silo preživljati svojo družino in naraščaj, ki bi nam in vsem moral biti up naše nacionalne bodočnosti.«

K besedi se je oglasil še načelnik II. rudarske skupine g. Štruc, ki je poudaril, da mora vsakega zavednega delavca navdati z veseljem akcija, ki jo je započela tukajšnja NSZ. Delavstvo pozdravlja z največjim zadoščenjem ugotovitve, ki sta jih iznesla oba predgovornika ter se solidarizira z vsemi koraki, ki jih bodo podvzele združene organizacije po načrtu, ki ga je zamislil g. Koren. G. Štruc je poročal tudi o uspehu intervencije pri TPD, ki jo je prosil, da odpoved kolektivne pogodbe prekliče. G. generalni ravnatelj Skubec je izjavil, da družba še ni sklepala in ni napravila nobenih korakov glede znižanja mezd in glede redukcije, da pa se mora zavarovati za primer, ako bi pogajanja med državo in TPD ne uspela. Ostati tudi ne more pri tem, da bi se delalo v tako skrčenem obsegu, zato bo primorana podvzeti potrebne ukrepe za primer, če ne dobi večjih naročil. Kriza se da rešiti edinole s povečanim odjemom premoga od strani države. G. Štruc poziva vse delavstvo, naj bo složno in z velikim veseljem pozdravlja akcijo za združitev vsega rudarskega delavstva v enotni fronti rudarskega proletarijata.

G. Koren je sporočil, da se je posrečilo sestaviti enotno listo za volitve zaupnikov v II. rudarsko skupino. Te volitve naj se izvrše v znamenju delavske solidarnosti, ki le edina lahko prinese našemu delavstvu boljšo bodočnost v naši skupni in veliki domovini Jugoslaviji.

Ponarejeni bankovci po 100 zlotov

Beograd, 9. februarja. AA. Oddelek državnega računovodstva je prejel akt direkcije dunajske zvezne policije o pojavljenju ponarejenih poljskih bankovcev po 100 zlotov Pismo vsebuje informacije urada za pobijanje ponarejenih bankovcev pri predsedništvu zvezne policije na Dunaju. Po teh informacijah so se ponarejeni bankovci po sto zlotov pojavili konec julija 1930 v Berlinu, ne da bi se bilo do danes posrečilo ugotoviti, kje jih delajo. Ponarejene bankovce je možno ločiti od pravih po tem, da je papir pri ponarejenih nekoliko močnejši kakor pri pravih bankovcih, vodni tisk pa nekaj temnejše barve na zadnji strani. Črte obraža in vrata se ne vidijo jasno. Prednja stran zbuja zlasti v sredi slabši vtis, kakor na avtentičnih bankovcih. Slika moškega na ponarejenih bankovcih je nenavadno slaba, v besedi »zlot« se črka »z« popolnoma dotika črke »l«. Prvo število ponarejenih bankovcev je opaženo s serijo »B« in S« 5,023.675. Pri seriji I A je splošna zunanjost posebno nejasna. Gornji odtis je nekaj jasnejši kakor na pravih bankovcih, črte obraza pa so popolnoma nejasne. Oznaka serije je tu »SB 0,752,526« in 2,153.529.

Samomor telefonistke v Beogradu

Beograd, 9. februarja p. Davi je izvršila v svojem stanovanju samomor telefonistka beograjske centrale Mila Ivanović. Ivanovićeva, ki je veljala za zelo vestno uradnico, si je morala že od zgodnje mladosti sama služiti kruh, vrhu tega pa je morala skrbeti še za svojo že več let bolno mater. Živela je v slabih gmotnih razmerah in jo je najbrž to pognalo v prostovoljno smrt.

Balokovićev uspeh v Varšavi

Varšava, 9. februarja AA. Znani jugoslovenski umetnik goslar Zlatko Balković je imel v soboto v varšavski Filharmoniji znameniti koncert na gosli Čajkovskih del v spremstvu filharmonije. Balkovićevo izvajanje je zbudilo veliko zanimanje in se je moral večkrat pojaviti pred občinstvom Koncerta se je udeležil tudi jugoslovenski poslanik v Varšavi Branko Lazarević s celokupnim osobjem poslaništva.

Bolgarski nogometaši pridejo v Beograd

Beograd, 9. februarja p. Dne 21. in 22. t. m. bo gostovalo v Beogradu moštvo znanega sofijskega nogometnega kluba FK Trinajst.

Vremenska napoved

Zagrebška vremenska napoved za danes: Pretežno oblačno, precej stalno, zmerno hladno, morebiti topleje. — **Situacija včerajšnjega dne:** Vzhodnoevropski anticiklon se je razširil nad vso vzhodno polovico kontinenta ter celo nad centralno Evropo in Alpe ter v notranjost Balkana. Visoki pritisk se je pojavil tudi nad Španijo. Nad severnim delom Atlantika leži barometerska depresija. Tudi nad Jadranom se je zaustavil barometerski minimum, dasiravno nekaj slabši. Pritisk se je povsod dvignil, in sicer za 3.5 do 10.5 mm, največ v severnih krajih naše države, najmanj v Primorju. Temperature so padle samo v Sloveniji in vzhodnih pokrajinah za 1 do 3 stopinje, dočim so drugod porasle za 1 do 6 stopinj, največ v južnem Primorju.

Dunajska vremenska napoved za torek: Mestoma jutranja megla; sicer zjutraj oster mraz.

Naši kraji in ljudje

Krajevna skupščina Bratovske skladnice v Zagorju

Zagorje, 9. februarja.

Včeraj se je vršila v risalnici topliške šole redna skupščina Bratovske skladnice v Zagorju. Tej ustanovi je bil položen temelj 28. avgusta 1858. leta in je torej ena najstarejših v banovini, zato je razumljiva ljubezen, s katero se je oklepa naš rudarski živelj. Ona mu je bila pomočnica v vseh življenskih neprilikah.

Že ob 8. se je vršila predkonferenca, ki je razmotrila položaj. Navzočih je bilo 40 zastopnikov zavarovancev in delavstva. Ob 10. uri je predsednik krajevne skladnice, ravnatelj TPD g. Loskot Franc otvoril skupščino, ko so se je udeležili tudi inž. višji nadzornik g. Lapornik, inž. nadz. g. Ulrych ter inž. strojni nadzornik g. M Pertot. Po prečitanju zapisnika lanskoletne skupščine, ki je bil odobren, je bil podan račun za poslovno leto 1930. Ta izkazuje: dohodki 1.101.624.87 Din, ki so v ravnovesju z izdatki. Mesto lanskoletnega primanjkljaja je letos prebitek 4694.64 Din. Premoženje je narastlo na 861.696 03 Din. V podpornem skladu znašajo dohodki 90.474.05 Din, izdatki 73.153.95 Din. V ta sklad plačuje delavstvo izključno samo, namenjen je članom za primer smrti, bolezni in brezposelnosti. Stanje sklada za gradbo bolnice 1.919.68 dinarjev. Godbeni sklad: dohodki 18.599.01 dinarjev, izdatki 10.669 Din. Pokojninska blagajna: dohodki 1,323 595.69 Din, izdatki 1,210.579.73 Din· nezgodna blagajna: dohodki 421.966.43 Din, izdatki 414.241.96 Din Račun je bil soglasno odobren. V imenu nadzorstvenega odbora je g Franc Zore poročal, da so bili računi redno vsake tri mesece pregledani ter v popolnem redu Predlagal je absolutorij krajevnemu upravnemu odboru in računovodji g. Lazarju, kar je bilo soglasno priznano.

Nato se je vršila volitev nadzorstvenega odbora. Od strani delavskih zastopnikov sta bila z listki izvoljena gg. Žibret Rudolf in Mrgole Ivan kot člana, namestnikom pa gg. Škrabar Franc in Flisek Andrej. Podjetje TPD pa je imenovalo gg. Bukovška in Dolinška.

Pri slučajnostih je g. Šober poročal z ozirom na nameravano priključitev bratovskih skladnic splošnemu zavarovanju o vzrokih, ki govore proti priključitvi. Omenjal je težak rudarjev poklic ter vzroke, ki so poklicali potrebo skladnic. Te so ves čas svojega obstoja vršile svoje dolžnosti v korist svojih številnih članov. Po novem osnutku zakona bi bili člani prizadeti tako v pogledu bolniškega nezgodnega kakor starostnega zavarovanja. Nato je prečital tozadevno resolucijo iz konferenc 15.—16 januarja pri min. za šume in rude v Beogradu ter je obrazložil isto. Poudarja, da je resolucija soglasen izraz vseh na teh konferencah zastopanih udeležencev. Enodušno je bilo odobreno vse dosedanje delo glavnega odbora. Ohrani naj se status quo. Predsednik je nato izjavil, da je zadeva v pravcu popolne zadovoljitve izrečenih želenj. Ker se ni nihče več javil k besedi, je zaključil lepo uspelo skupščino.

Nova hrastniška separacija

Hrastnik, 9. februarja.

Pred tedni so jo dali v obrat. Saj je bil že skrajni čas. Kajti v sedanjih napol podrtih in deloma lesenih barakah — v takozvani »stari separaciji« — se je premog že zelo slabo separiral. Zato je pa bilo od strani odjemalcev vedno vse polno pritožb. Nova separacija je najmodernejša, kar jih zmore sedanja doba. — »Kaj pa je to separacija?« bi se vprašal tujec. — To je naprava za sortiranje drobnih vrst premoga, kakor za kockovec, orehovec, grahovec in za zdrob. Za prebiranje in čiščenje debelega premoga »kosovca«, se postavi še pomladi pod novo separacijo, tam kjer stoje sedaj še ostale najgrše barake, posebna stavba. Nova stavba stoji na prostoru stare stavbe. In sicer je TPD to storila zato, da ni bilo treba poleg nove separacije graditi čistilne naprave za onesnaženo potočno vodo, kar bi morala storiti v primeru, če bi se nove separacije postavile na čisto novem stavbišču in čistilna naprava bi stala TPD več milijonov dinarjev. Grajenje nove separacije na prostoru stare je bila naravnost umetnost in sicer zato, ker ni obrat najmanj trpel. Ker so prišli v novo stavbo izredno težki stroji, je bilo treba zasigurati izredno trden temelj. Izkopali so v globočino 11 metrov, položili tam v obsegu stavbe 3 m debelo ploščo iz železobetona ter šele na to postavili stavbo, ki je enonadstropna. Par metrov na levo tega poslopja, imenovanega »pralnica«, so sezidali nekako shrambo za že umit premog, takozvani »bunkar«.

Premog, ki ga prepeljejo iz jame na vozičkih, se dvigne iz »zvrnilca« s posebnim dvigalom na redko mrežo, ki se seveda neprestano giblje. Na tej mreži ostane le »kosovec«, ki pride ...to na »prebiralnik«, in sicer na starega, ki se nahaja v zgoraj omenjenih kolibah pod novo separacijo. — Ves drobnejši premog pade skozi mrežo ter dospe v pralne stroje, kjer se očisti blata, kamenja, lesnih kosov itd. Pralnica ima štiri, težke in komplicirane pralne stroje. Iz teh strojev odnese nesna-

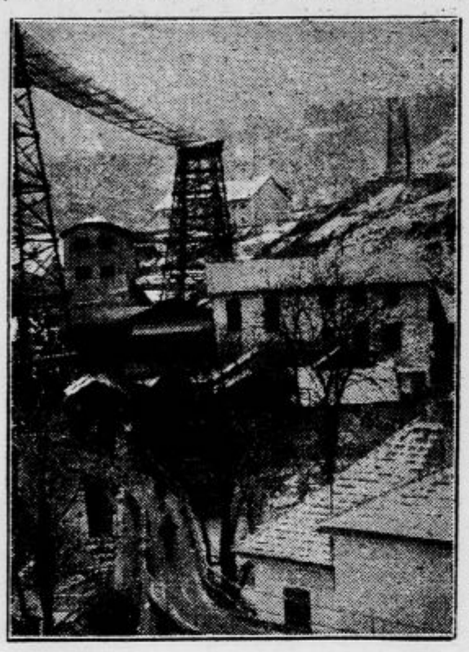

go posebno dvigalo v določeno smer, drugo dvigalo pa osnažen premog v 25 m visok »bunkar«. Tam se nahaja v višini 20 metrov mogočen stroj za mehanično sortiranje drobnega premoga v pet vrst. Sortiran premog leti po posebnih špiralnih žlebovih v pet ločenih predelov spodnjega dela bunkarja. Vsak predel obsega prostor za 20 železniških vagonov premoga. Pod vsakim predelom ima bunker zatvornico, pod katero zapeljavajo železniške vagone, na drugi strani pa rudniške vozičke za oddajo premoga domačinom.

Pralnica rabi seveda jako mnogo vode, katere pa ni ravno preveč na razpolago, zato se tudi že porabljena voda dviga zopet s posebno sesalko in se vnovič obenem s svežo porabi. Ves pogon je električen in vsi prostori so kurjeni s centralno kurjavo.

Proračun za celotno novo separacijo znaša okrog 40 milijonov dinarjev. Seveda bo pa tudi po popolni zgotovitvi to nekaj najmodernejšega in velikega. Torej Hrastnik napreduje počasi a sigurno. Želimo da bo naša nova separacija obratovala v dobrobit podjetja, posebno pa v dobrobit našega ubogega delavca.

Pri ishijasu sledi na kozarec naravne **»Franz Josefove« grenčice**, popite zjutraj na tešče, brez muje izdatno iztrebljenje črevesa, kar povzroči ugoden občutek olajšanja. Zdravniki strokovnjaki pripominjajo, da učinkuje **»Franz Josefova«** voda sigurno in uspešno tudi pri kongestijah proti jetrom in danki ter pri krčnih žilah, hemeroidih, oboleli prostati in mehurjevemu katarju. **»Franz Josefova« grenčica** se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

Zborovanje učiteljstva iz litijskega okraja

Ljubljana, 9. februarja.

Danes dopoldne je v Ljubljani zborovalo litijsko okrajno učiteljstvo; zbrali so se v velikem številu, člani in članice tako z litijske kakor z višnjegorske strani. Uvodoma je predsednik g. Pelko iz Toplic v situacijskem poročilu omenjal tudi znano čiteljsko polemiko v banskem svetu. Tajnica gdč. Vrščajeva iz Zagorja pa je podala živahno sliko o zadnji seji širjega sosveta, ki se je o tej zadevi vršila 1. t. m. v Ljubljani. Učitelji, zlasti pa šolski upravitelji so se zedinili za naročanje blaga po Gospodarski poslovalnici, ki nudi vsestransko pomoč učiteljskim ustanovam, pa prav nič ne zvišuje izdatkov za naročeno blago.

Nad vse pozorno je sledilo članstvo referatu o učiteljskem pevskem zboru, ki ponese letos v marcu našo pesem na turjeno v Rumunijo.

Burno pozdravljen je podal okr. šolski nadzornik g. Bezeljak sliko prosvetnega stanja v litijskem okraju. Tekom zadnjega časa sta bili zgrajeni dve novi lepi šolski stavbi, Jevnica in Izlake, na pomlad pa bodo zapele lopate za novo stavbo v Zagorju. V mnogih krajih kličejo potrebe po povečanju učilnic; realizacijo ovirajo v veliki meri oni, šolstvu nenaklonjeni činitelji, ki prikazujejo stroške za nove stavbe ali za razširjenje starih, izredno pretirano. Žalosten je vpliv šund-literature, ki zlasti zadnje čase preplavlja podeželje, saj zahaja ta »enodinarska literatura« že prav v zadnjo gorsko kočo. Nadzornik svetuje pomoč: ljudstvu v roke dobro knjigo in dobre liste. G. nadzornik je končal svoj referat s kratkim pregledom učiteljskega dela v šoli in izven šole.

Zbor si je izvolil nato prosvetni odbor, ki naj izdela smernice za izvenšolsko udejstvovanje organizirancev v skladu z razpisom prosvetnih oblasti. Odbor tvorijo g. Turnher iz Višnje gore, g. Pahor s Svete Planine in g. Župančič iz Litije.

Ko se je premotrilo še nekaj stanovskih zadev, se je prešlo na temeljit razgovor o Spomenici, ki jo je sprejel širji sosvet UJU, in ki je bila že objavljena. Ob zaključku temeljite debate je ugotovil predsednik g. Pelko, da stoji litijsko okrajno učiteljsko društvo rame ob ramenu za svojim vodstvom.

Zborovanje Opest

Ljubljana, 9. februarja.

V dvorani Delavske zbornice se je vršil v nedeljo redni občni zbor organizacije priktičnih eletro- in strojnih tehnikov v Ljubljani. Imenovana organizacija je bila ustanovljena l. 1925. Zbor je otvoril predsednik g. Anton Varšek, nakar so podali svoja poročila še drugi odbrovi funkcionarji. Iz poročil posnemamo, da se je organizacija trudila za brezposelne člane, ki jim je v mnogih primerih poskrbela zaposlenje. Organizacija je priredila tekom obstoja za svoje člane že več ekskurzij, nekaj tudi v inozemstvo.

Organizacija šteje 93 rednih članov. Volitve so se vršile z vzklikom in je bil izvoljen naslednji odbor: predsednik Varšek Anton, tajnik Mihelčič Ivan, zapisnikar Šimenc Josip, knjižničar Wernig Rajko, blagajnik Novak Josip. V ostali odbor pa je bilo izvoljenih devet odbornikov, trije namestniki in trije člani nadzornega odbora.

Škrlatinka, hripa, davica, ošpice . . .

Litija, 9. februarja

V zadnjem času se je pojavilo v našem okolišu več primerov nalezljivih bolezni, v enem primeru je obolenje zahtevalo celo smrt.

Na Mulhi, prav majhnem naselju med Gradiščem in Primskovim, se je pojavila nalezljiva bolezen, za katero je zbolelo več ljudi. Domačini, preprosto kmečko ljudstvo, obolenju niso posvečali nikake posebne pažnje, ter niso epidemije prijavili sanitetnemu referentu tukajšnjega sreskega načelstva. Šele na podlagi mrliškega lista so tu zaznali, da je umrl eden mulhskih otrok za neznano epidemijo. Sresko načelstvo je poslalo na Mulho takoj desinfektorja, ki je ugotovil, da se je tamkaj razširila škrlatinka. Za njo je obolelo 10 otrok. V vseh hišah, kjer se je pojavila zavratna bolezen, je sreski desinfektor razkužil izbe ter s tem onemogočil nadaljnje širjenje bolezni. Oblast je izdala nalog, da se morajo vsi primeri epidemičnih obolenj nujno javiti tukajšnjemu sreskemu sanitetnemu referentu.

V našem okolišu pa se je — očividno zaradi vremenskih sprememb zadnjega časa — pojavila hripa. Bolniki naj se drže točno zdravniških nasvetov. Posebna redkost pa je, da so se v zadnjih dneh pojavili trije primeri davice. Davica je sicer običajna otroška bolezen, pri nas pa se je lotila oseb, od katerih je najmlajša 26 let, najstarejša pa 42 let stara. Na Grbinu je obolela neka 24 let stara gospa na — ošpicah.

Da ugotovi zdravstveno stanje šoloobvezne dece, je obiskal uradni zdravnik dr. Bezič te dni litijsko osnovno šolo, kjer je dal deci potrebna navodila, kako naj se varuje obolenj, nato pa si je ogledal šolsko poslopje, da se prepriča, v koliko to ustreza higienskim predpisom.

Krvavi konec gostije

Ormož, 8. februarja.

Prlekija raja sedaj v predpustu na »gostuvanjih« nedeljo za nedeljo in še med tednom stopa v vsaki fari po več parov pred oltar. Kljub gospodarski krizi povsod velike gostije, kakor je to stara prleška tradicija, povsod pojedine, vino, glasba, petje, veselje in razigranost. Zvečer pa po starih običajih pridejo »maškeri« in »pomalaji«.

Tudi na gostiji Juirija Koškerja dne 6. t. m. v Loperšicah je bilo veselo, toda ob 2. ponoči je bilo naenkrat konec veselega razpoloženja, utihnilo je petje, utihnili so »muzikaši«, razpršili so se gostje kot piščeta pred jastrebom. Zunaj pred hišo je počil strel in še eden in Matjaš Šulek iz Huma je obležal v mlaki krvi smrtno zadet iz vojaške karabinke, ki jo je sprožil na njega Franc Jurkovič iz Šalovec.

Tako je bilo: Na Roškerjevo gostijo so prišli razni fantje iz Huma in Šalovec kot maškori in pomalaji. Med njimi je prišlo do prepira in Matija Šulek je dvakrat udaril Franca Jurkoviča iz Šalovec, s katerim je imel staro sovraštvo. Jurkovič pa, ne bodi len, stopi domov po vojaško karabinko in vrnivši se nazaj počaka Šuleka pred hišo in brez daljnih besed izproži dvakrat iz karabinke. Prvi strel ni zadel, zato je sprožil še enkrat, tokrat Šuleku naravnost v prsa. Smrtno ranjenega Šuleka so prinesli v sobo, kjer je kmalu izdihnil zaradi notranje izkrvavitve.

Zanimivo je, da je pri zaslišanju od strani srediških orožnikov, ki so bili kmalu na mestu, hotel vzeti mlajši brat vso krivdo na sebe, očividno radi tega, da ga kot mladoletnega ne bi zadela tako huda kazen. Toda komandir središke stanice, g. Dušan Bolič, je kmalu ugotovil pravo stanje in mu izvabil priznanje, da je morilec starejši brat. Oba brata Jurkoviča, in njunega prijatelja Martina Ivanuša, ki je že bil kaznovan radi uboja pred par leti, so orožniki aretirali in odvedli v zapor.

Umorjeni Šulek je bil znan pretepač in nasilnež, kaznovan že ponovno za razne delikte. Istotako uživata brata Jurkovič glas velikih »raufarjev« in je bil Franc Jurkovič že ponovno kaznovan radi pretepanja. Brata Jurkoviča sta sina uglednega posestnika iz Šalovec, ki ga vse pomiluje, tembolj pa je pomilovanja vredna obitelj umorjenega Šuleka, kateri zapušča ženo s 4 majhnimi otroci, od katerih zadnjega je povila žena še le pred par dnevi.

Žalosten dogodek je ponovno pokazal, koliko podivjanosti in surovosti je še med našim narodom, zlasti med povojno mladino.

Ženin Jože v zaporu

Ljubljana, 9. februarja.

Poročali smo že, da zasleduje tako policija kakor varnostne oblasti na deželi prevejanega goljufa 30-letnega sodarja in priložnostnega delavca Josipa Križnarja, pristojnega v Koroško Belo. Dasi mlad po letih je imenovani že star grešnik, ki privablja v svoje mreže možitve željna dekleta, ki mu tudi promptno nasedajo. Križnar se je najprvo zadržal na Gorenjskem, kjer je bil v službi kot sodarski pomočnik, pozneje pa se je premislil in prišel na idejo igrati zaželejnega ženina. Par poskusov se mu je posrečilo že na Gorenjskem, pozneje pa je vzel od Gorenjske slovo in se preselil v Ljubljano. Tu je imel nekaj znancev, s katerimi pa se ni dosti družil, kajti kmalu se je seznanil s kuharico Pepco Z. z Rudnika in pričel zahajati k njej v vas. Kmalu jo je pod obljubo zakona popolnoma omrežil. Križnar, ki ni imel denarja, je znal biti zelo sladak in je slikal nevesti zakonski paradiž v najlepših barvah. Sčasoma jo je popolnoma pridobil in ga je nevesta oblekla od vrha do tal, poleg tega pa ji je izvabil tudi več težkih tisočakov. Dala mu je rada vse svoje prihranke, meneč, da bo potem itak vse v redu, ko bosta poročena.

Čim pa je ženin Jože izvohal, da je nevesta Pepca suha in ne poseduje nikakih sredstev več, je revici obrnil hrbet in se zgubil iz Ljubljane. Zdaj je imel lepo obleko in tudi nekaj denarja, zaradi česar se je lahko oziral po drugih dekletih. Osleparil jih je za manjše svote, popolnoma pa je zamrežil spet posestnikovo hčer Frančiško M. iz Zg. Jelenja v litijskem srezu. Kakor Pepco, je tudi to popolnoma zmešal s svojim govorjenjem in kakor Pepca mu je tudi Francka kupila novo obleko, perilo, čevlje in mu dala povrh še nekaj tisočakov. Razočarana pa je ostala tudi ta, kajti Jože Križnar je kmalu zatem izginil in ga ni bilo več na spregled. Francka je nekaj časa čakala, nato pa je sleparskega ženina naznanila orožnikom. Tako je Križnarja iskala policija, na katero se je obrnila Pepca Z., iskali so ga litijski orožniki in orožniki v raznih drugih krajih na Dolenjskem, kjer je prebrisani Jože tudi osleparil par nevest. Njihov napor pa je bil zaman, kajti Križnar se je spretno skrival. Toda kakor za vsakega grešnika, je prišla huda ura tudi za Križnarja. Danes dopoldne se je namreč pojavil v Ljubljani na klavnici, kamor je prignal telico, last njegovega sedanjega gospodarja, nekega posestnika iz D. M. v Polju. Križnar se je počutil popolnoma varnega, vendar pa ga je ravno na klavnici opazilo bistro oko detektiva, ki je Križnarja po opravljenih poslih aretiral ter ga odvedel v zapor, kjer bo čakal končne obsodbe. To pa ni prvič, ker je ženin Jože že sedel zaradi takih sleparij.

Samo še danes
ob 4., 7. in 9. uri

Vaš mili ljubljenec
WILLY FORST
v sijajni muzikalni burleski

Gospod po naročilu

Godba: **Robert Stolz.**

Elitni kino Matica
Telefon 2124.

Primorske novice

V vseh večjih obmejnih krajih se vršijo ob nedeljah maše z italijansko propovedjo. Za Kobarid je v to svrho delegiran kapucin pater Štefan. V nedeljo 25. pr. m. je bila italijanska maša združena z manifestacijo za italijanstvo ob meji. Prišli so zastopniki vseh oblasti in iz Koprive v Furlaniji je bil povabljen cerkveni zbor, ki je pel Perosijevo mašo. Ta zbor je priredil po maši koncert na glavnem trgu. Pri kosilu se je razgrel pater Štefan in proslavljal fašizem, kakor že poprej pri propovedi v cerkvi. Slovesnost sta organizirala kobariški občinski načelnik in krajni fašistični tajnik. Udeležili so se je Italijani od blizu in daleč, domače prebivalstvo se ni dosti zmenilo za italijansko prireditev.

V Gorici so umrli: 72 letni trgovec Anton Logar, Leopold Bratina, star 57 let, in Anton Mesesnel, star 62 let, oba iz Vipavske doline. Z voza je padel 32 letni posestnik Josip Cotič iz Sovodnja. Pripeljali so ga v goriško bolnico, kjer je kmalu podlegel notranjim poškodbam.

Učitelje splošne kulture in praktične inštruktorje iščejo sedaj za nadaljevalne šole in tečaje, ki se ustanavljajo po Julijski Krajini v glavnem radi nadaljnjega poitalijančevanja slovenski šoli odraslih otrok. Po novinah pa razglašajo, kako se bodo v teh šolah in tečajih učili podeželski otroci kmetovati, oni v mestih in trgih pa se bodo pripravljali za obrt in trgovino. V to svrho treba učnega osobja. Prvotno so hoteli po deželi poveriti te šole in tečaje ljudskošolskim učiteljem, sedaj pa bodo namestili posebno osobje. Šole, tečaje in učitelje bodo vzdrževale občine.

Na sodišču v Pazinu je bil obsojen in contumatiam 19 letni Dušan Rušac iz okolice na eno leto zapora, ker je šel skrivoma čez mejo. Orožniki stikajo po kmečkih hišah in tako so našli pri očetu Dušana Ruščа njegovo pismo iz Jugoslavije, na kar je sledila ovadba in takojšnja obsodba.

Na davčnem uradu v Poreču je bil nedavno nabit razglas, da se prodajo v bližnji okolici na nekem posestvu nepremičnine v obsegu nad 6 ha zbog davčnega zastanka 1385.99 lir. Beda je v kmečkih domovih in navadno kmet ne more plačati takoj horendnih davkov. Hiša, par vrtov, dva gozdiča, nekaj vinogradov in pašnikov, vse to je bilo prodano za 1679 lir. Kupec je bil neki priseljeni Italijan, kateremu je pomagala banka, ki ima nalogo, pospeševati kolonizacijo v istrski pokrajini Slični prodajni primeri se v zadnjem času zelo množijo.

Po mladeniških bojevniških fašijih je sedaj živahno vrvenje. Voditelji uvajajo fantiče in obiskovalce predvojaških tečajev. Povsodi priporočajo mladini, da mora biti vedno zvesta fašističnim načelom

Plesni čevlji iz svil. atlasa že po Din 65.

„Petovia“, Dunajska cesta 1 a

KULTURNI PREGLED

Nova knjiga o starem srbskem slikarstvu

Bizantinska umetnost je imela svoje velike slovanske province: ena najmočnejših in obenem najsamostojnejših je bila Južna Srbija, kjer se je že pod bizantinsko upravo v 11. in 12. stoletju razvijala v prav neprovincialnih oblikah. To moremo sklepati iz redkih ohranjenih stavb, skulptur in fresk. Grške stavbe so bile v 13 stol. večinoma zapuščene ali celo razrušene: šele 14. stol. je prineslo novo fazo krepkega umetnostnega razvoja, ko so srbski vladarji-osvojevalci začeli graditi številne samostane in cerkve Dobršen del tega bogastva je tekom stoletij izginil z zemeljskega površja ali pa se nahaja danes v razvalinah. Vendar je večina glavnih stavb ohranjena in se v njih nahaja največja dragocenost srbske srednjeveške kulture, dolge vrste religioznih fresk, ki predstavljajo svetnike pravoslavne cerkve, ilustracije Svetega pisma, vso nebeško hijerarhijo in pogosto tudi portrete ustanovnikov, carja z družino, duhovna ali plemenitaša.

Srbsko srednjeveško slikarstvo že dolgo zanima domače in tuje znanstvenike, pa vendar doslej še ni bila napisana celotna zgodovina te panoge. Inventarizacija in točen popis umetnin, ki je temelj vsakemu zgodovinskemu delu, je tu na juou posebno težaven; južna Srbija, v kateri se nahaja največ starin, je bila do balkanske vojne pod turškim jarmom in je bilo proučevanje krščanskih spomenikov vsakomur zelo otežkočeno, če ne onemogočeno. Vendar so posamezniki precej storili za orientacijo v materialu, a še več so storile misije, med katerimi je bilo največ ruskih: najpomembnejša je bila pač francoska ekspedicija Gabriela Milleta. Po osvobojenju so se domači znanstveniki z vso vnemo lotili dela v južnih krajih. Zaradi nedostopnosti je seveda tako delo še vedno mnogo težavnejše, kot bi si človek na zapadu predstavljal. Zato ostane kljub dosedanjim rezultatom še prav mnogo dela za bodočnost. Po številnih cerkvah je treba freske — le o njih naj bo govor — očistiti od turškega ometa ali beleža ter poznejših slikarij. V mnogih slučajih so potrebne pravilne zgodovinske opredelitve.

Glavni srbski zgodovinar domače srednjeveške umetnosti je beograjski univerzitetni profesor Vlada R. **Petković** Tekom svojega univerzitetnega in muzejskega delovanja je marljivo proučeval posamezne stare slikarske spomenike ter jih objavljal v domačih in tujih publikacijah. Njegovi vestni historični in ikonografski popisi so bili vedno zanesljiv vodnik po starem srbskem slikarstvu. V Petković je kot ravnatelj beograjskega Narodnega muzeja s finančno pomočjo M. Pupina pričel izdajati serijo topografskih monografij, za katero je sam napisal »Ravanico« in »Studenico«. Sedaj pa je v isti zbirki izdal zgodovino srbskega srednjeveškega slikarstva z naslovom: **La pointure serbe du moyen âge.**

Petkovićevo delo je zamišljeno v dveh zvezkih. Sedaj je izšel prvi zvezek, ki obsega kratek uvod, seznam slik, seznam spomenikov ter ikonografski seznam, potem pa sledi na 160 straneh čez 200 reprodukcij srednjeveških fresk iz srbskih cerkva. Zastopanih je 33 spomenikov od XIII. do XV. stol.: med njimi so slike iz Studenice, Žiče, Miloševa, Sopoćanov, Sv. Klimenta Ohridskega, Arilja, Hilandara, Sv. Nikite pri Skoplju, St. Nagoričina, Gračanice, Peči, Bele crkve kovranjske, Dečanov, Lesnovega, Matojiča, Markovega manastira Sv. Andreja, Psače, Ravanice, Kalenića, Manasije itd. Slike so velikega formata — knjiga je izšla v velikosti 8° — in tiskane na umetniškem papirju Marsikaj je tu podano z mnogo večjim učinkom, kot ga pa napravi original v često mračnih in nepreglednih cerkvenih notranjščinah. Velika večina reprodukcij je napravljena po fotografijah ki so razmeroma prav dobre, le nekaj slik je podanih v kopijah, kakor je to pač zahtevala lega originala. Posebno mnogoštevilne so serije slik iz Sopoćanov, Gračnice Peči in Dečanov, dočim je n. pr. z bogatega ohridskega slikarstva manj reprodukcij Avtor v predgovoru navaja razloge za omejitve in za izdajo v dveh delih: seveda so materialnega značaja, s čimer tudi opravičuje skromnost opreme. Za drugi del napoveduje V. Petković obširnejšo ikonografsko in stilsko razlago ter ostanek slik, ki jih v prvem zvezku ni bilo mogoče natisniti. Morda bo v drugem delu tudi več detajlov, ki so za primerjavo prav zelo potrebni.

Prva zgodovina srbskega srednjeveškega slikarstva je domače delo in ima zato prav poseben pomen. Danes seveda ni mogoče govoriti o celotnem delu, ker poznamo šele prvo polovico, ki predstavlja obširne kompendij slikovnega materiala Že po njem moremo soditi, da bo knjiga predstavljala avtorjevo življensko delo. Sloves, ki ga V. R. Petković uživa med srbskimi znanstveniki, bo s tem delom gotovo mnogo pridobil. Z zanimanjem pričakujemo drugi del knjige, ki bo gotovo spopolnila pričakovanja, za katera nas je pričujoči prvi del upravičil Izobraženstvu, brez ozira na stroko in poklic, bodo njegove slike nudile vpogled v malo znano kulturno dobo srbske zgodovine ter mu oživile predstavo marsikake zgodovinske osebe, ki mu je doslej pomenila le suho ime. Preko tega pa opisuje zgodovina srbskega srednjeveškega slikarstva velik odsek srednjeveškega duhovnega življenja v formi, kakor se je mogla roditi pod vzhodnim vplivom pri Južnih Slovanih

M.

Jugoslovenski pisatelji v sovjetski književni enciklopediji. E. Zaharov poroča v »Misli« (februarska številka) o veliki sovjetski književni enciklopediji, ki jo izdaja boljševiška Akademija v Moskvi. Enciklopedija vrednoti in presoja vse slovstveno življenje z vidika historičnega materializma. O jugoslovenskih avtorjih piše M. Skačkov Samo ob sebi se ume, da so naši pisatelji v tej skrajno tendenciozni luči, ki jo službena Moskva smatra za »čisto literarno vedo«, prepeti, znaličeni in potvorjeni. Mogoče ko Skačkov vidi v Jovanu Dučiću »zidarja simbolizma v jugoslovenski literaturi«, ne kaže niti najmanjšega razumevanja za simbolizem Ive Vojnovića in njegovo delo devlje v nič. Nadalje piše g. Zaharov: »Ocenjujoč poezijo g. Otona Župančiča, se Skačkov zateka k promatranju književnosti skozi posebno sovjetsko prizmo, kakor je to pri boljševiških književnih kritikih že navada. To promatranje ga privede k sklepu, da poezija g. Župančiča ima »buržoasko inteligentski značaj« in da je »socialen značaj njegove tematike majhen«, čeprav ne dvomimo o pesnikovi verbalni veščini«. Po vsem sklepamo, da Skačkov o naši književnosti še najbolje sodi, kadar rezumira ocene Jovana Skerlića ali Pavla Popovića. Neposredne Skavčkovljeve sodbe, kakor je n. pr. sodba o Župančiču, pa vsekakor pričujejo, da v mnogo večji meri pozna tendence službene boljševiške kritike nego samo jugoslovensko književnost«.

Pride! **Pride!**
„ZADNJA ČETA“
Elitni kino Matica

Domače vesti

* **Dom Nj. Vel. kralja Aleksandra** bodo po inicijativi Sokolskega društva zgradili v Subotici kot spomenik tvorcu velike in enotne Jugoslavije. Palača bo impozantna tridelna monumentalna umetnina in bo zatočišče vseh subotiških narodnih društev, tako predvsem Sokola in Narodne odbrane in bo po praktični razdelitvi prostorov sploh glavno družabno in prosvetno središče Subotice. Akcija s pobiranjem prispevkov se nagio razvija.

* **Izpremembe pri banski upravi.** Kakor javlja »Službeni list« so pri kr. banski upravi v Ljubljani imenovani: Jernej Božič za banovinskega višjega finančnega tajnika, Ivan Batagelj za banovinskega katastrskega geometra pri komisiji za agrarne operacije v Ljubljani, dr. Slavko Rakovec za banovinskega sekundarnega zdravnika pri splošni bolnici v Ljubljani, dr. Janko Benedik za banovinskega sekundarnega zdravnika pri banovinski bolnici v Brežicah, Franc Ramovš za upravno-pisarniškega uradnika pri sreskem načelstvu v Murski Soboti, Lavoslav Gosak pa za banovinskega poljedelskega in živinorejskega instruktorja pri banski upravi v Ljubljani. Za pristava banske uprave je imenovan Alojzij Lenarčič.

* **Diplomiral je** na zagrebški univerzi 7. t. m. za inženjerja agronomije Janez Pucelj, sin bivšega ministra in člana VZS iz Velikih Lašč. Iskreno čestitamo!

* **Odlikovanje tvrdke Metro-Goldwyn Mayer.** Firma Metro-Goldwyn Mayer, jugoslovensko društvo za promet filmov je odlikovana z naslovom dvorskega dobavljača.

* **Advokatska zbornica v Ljubljani** razglaša, da je g. dr. Josip Goljevšček advokat v Murski Soboti, dne 2. t. m. umrl. Za začasnega prevzemnika pisarne je imenovan g. dr. Aleksander Valy, advokat v Murski Soboti.

* **Zdravniška vest.** Dr. Franc Puc, sekundarij bolnice za ženske bolezni, je vpisan v imenik zdravniške zbornice za Dravsko banovino.

* **Službeni list za Dravsko banovino** objavlja v 10. številki med drugim: navodila za plačevanje izrednega prispevka za vzdrževanje državnih in nedržavnih javnih cest, pojasnilo o elastičnih gumah pri motornih vozilih ter razglas o pobiranju občinske trošarine v letu 1931.

* **Razpisano je mesto banovinskega cestarja v radovljiškem srezu** za cesti Bohinjska Bela-kolodvor in od odcepa ceste Rečica Milno do mosta pri žagi v Soteski. Lastnoročno pisane prošnje je treba nasloviti na kr. bansko upravo in vložiti do 15. marca pri sreskem cestnem odboru v Radovljici. Prošlci morejo biti stari od 20 do 30 let.

* **Josip Rijavec pojde v Južno Ameriko.** Naš operni tenorist Josip Rijavec, ki je sedaj angažiran pri berlinski državni operi, je te dni gostoval v Barceloni, kjer je doživel velik uspeh. Predstavi je prisostvoval slučajno tudi ravnatelj velikega mestnega gledališča v Buenos Airesu, ki je takoj po predstavi ponudil Rijavcu angažma. Rijavec je ponudbo sprejel in odpotuje že pomladi v Ameriko.

* *Smrt solunskega dobrovoljca.* V soboto je proti večeru umrl g. Drago Lapajne, skladiščnik tovarne »Titan« v Kamniku. Pobrala ga je bolezen, ki si jo je nakopal v svetovni vojni. Takrat je bival v Severni Ameriki in se odzval klicu vesti ter vstopil med ameriške dobrovoljce, ki so se pripeljali leta 1917 v Francijo. Od tod je odšel v Bizerto. Prideljen je bil I. jugoslovenskemu polku. Julija 1918 je odšel na solunsko fronto k 3. četi I. bataljona IV. pešpolka drinske divizije. Bil je zaveden narodnjak, splošno znan in priljubljen. Po prevratu je služboval v Velikovcu na Koroškem, po plebiscitu je pa bil kot begunec v Ljubljani, nakar je vstopil v službo v tovarni »Titan«. Dopolnil je 49 let. Zapušča ženo, ki je izrekamo iskreno sožalje. Pokojnemu borcu naj bo ohranjen časten spomin!

* **Nove davčne znamke v prodaji.** Te dni so prišle za plačevanje uslužbenskega davka poleg dosedanjih še znamke po 25, 50, 100 in 150 Din. Znamke se dobe v vseh trafikah.

* **Dva nova asanacijska vodovoda.** V režiji higijenskega zavoda v Ljubljani sta bila nedavno dovršena dva vodovoda in sicer v Bizoviku pri Ljubljani in v Framu pri Mariboru.

* **Zelo nujni paketi.** Poštna direkcija v Ljubljani objavlja, da se lahko pošiljajo tudi iz naše države v inozemstvo zelo nujni paketi (colis urgents) in sicer v prometu z onimi državami, ki so na to pristale. Za zelo nujne pakete se plačuje trojni iznos težne pristojbine, za zelo nujne pakete-ločenke pa poleg tega še 50 odst. te trojne pristojbine. Ekspresnina in druge vzporedne pristojbine se zaračunajo samo enkratno. Zelo nujni paketi se sprejemajo samo do teže 10 kg. V nobenem pravcu pa ne smejo presegati 60 centimetrov. Na spremnico in na paket mora biti čitljivo zapisana beseda »Urgent«. Zelo nujni paketi se morajo odpravljati z najhitrejšimi sredstvi.

* **Praktikanti za potniške urade.** »Putnik« v Beogradu namerava namestiti več mladih moči, predvsem praktikantov, ki bi se izvežbali za službo v potniških uradih. V poštev pridejo samo kandidati z najboljšimi spričevali, z znanjem jezikov in dobrimi referencami. Reflektanti naj se v svrho podrobnejših informacij javijo pri Zvezi za tujski promet v Sloveniji, Ljubljana, Dunajska cesta 1-III.

* **Novi grobovi.** V 66. letu starosti je umrl na Breznici kamnosek g. Janez Bizjak. Pogreb bo danes ob pol 10. Pretekli teden so umrli v Mariboru: ga. Marija Saveršnikova, soproga hišnega posestnika, stara 56 let; g. Josip Ferenc, delavec, 62 let; ga. Pavlina Kokolova, soproga železničarja, stara 70 let in Kosta Cakić trgovec v Kumanovem, 38 let. — Blag jim spomin, žalujočim naše sožalje!

Pride! Pride!
„ZADNJA ČETA“
Elitni kino Matica

* »**Slovenski Pravnik**«. Izšla je 1.—2. številka 45. letnika te juridično znanstvene revije z vsebino: dr. Ivan Jančič: »Mladinsko sodstvo«, Boris Furlan: »Naravna pravna načela (§ 7 avstr. drž. zak.), dr. Janko Žirovnik: »III. kongres češkoslovaških pravnikov v Bratislavi od 12. do 14. oktobra 1930.« Književna poročila. Razne vesti. Priloga: Odločbe stola sedmorice v kazenskih stvareh.

* »**Atena« bo postavila na otroški maškaradi v Ljubljani** priljubljeni ribolov. Ker je prireditev namenjena v korist otroškemu igrišču in društvenim napravam, prosimo vse one, ki bi imeli kaj primernih dobitkov, da jih oddajo v pisarni Atene, Dunajska cesta 1. all. Vsaka hiša ima kaj igrač in primerne drobnjave, katere prestavlja iz kota v kot, nam pa lahko koristi. Mamice, mislite na dan otroškega veselja!

* **Samomor 17 letnega dekleta.** V petek je v bolnici v Sisku umrla sedemnajstletna kmečka deklica Marica Vukićeva. Te dni bi se imela poročiti, ker pa sta ji mati in sestra branili, je sklenila, da gre prostovoljno v smrt. Izpila je dva decilitra ocetne kisline. V bolnici je podlegla hudemu notranjemu razdejanju.

* **Mačeha zaklala pastorka.** Iz Trogirja so privedli v splitske zapore Mando Bubletovo, ki je te dni zaklala svojega devetletnega pastorka, ter skušala umoriti tudi svojega moža Marina.

* **Falzifikati dinarskih novcev.** Po vesteh iz Ptuja so se v zadnjem času pojavili tamkaj falzifikati kovanih dinarskih novcev. Falzifikati se lahko spoznajo, ker so tanjši in manjši kakor pristni kovani dinarji.

* **Raketo na Mars** bodo izstrelili na pustni torek zvečer v Narodnem domu v Brežicah Posebna vabila se ne pošiljajo.

ITO zobna pasta najboljša!

* **Poročne prstane dobite pri tvrdki F. Čuden, Prešernova 1., v Ljubljani.** 186

* **Obleke in klobuke kemično čisti, barva, plisira in lika tovarna Jos. Reich.**

Iz Ljubljane

u— **Jutri Byrdova ekspedicija na južni tečaj v zvočnem filmu!** ZKD bo dala jutri premijero velikega zvočnega filma »Z Byrdom na južni tečaj«. Film, ki vzbuja vsesplošno občudovanje velikih mest, kjer se baš predvaja (Berlin, Dunaj, Praga, Pariz), bo nedvomno tudi pri nas zanimal vsakogar. Vstopnice se dobe v predprodaji od jutri dopoldne pri blagajni kina »Dvor«, kjer se bodo tudi vršile predstave. Vstopnine so nizke.

u— **Iz gledališča.** Skupina bavarskega kmetskega gledališča »Die Tegernseer« gostuje dva večera v Ljubljani. Drevi uprizori komedijo »Sedmi fantiček«, ki je izredno komična po vsebini in zapletljaju samem jutri pa komično vaško zgodbo »Zakonska stavka«. Obe igri se uprizorita v bavarskem dijalektu, saj v teh ljudskih komedijah so Tegernseerji mojstri. Sedeži so v predprodaji pri dnevni blagajni v operi in je na razpolago še dovolj sedežev vseh vrst, predvsem pa lož. Obe predstavi bosta v opri..

u— **Himen.** V soboto sta se vzela g. Mihael Marolt, inkasant mestne plinarne, in gdč. Sabina Perkovičeva. Čestitamo!

u— **Strokovna predavanja.** Javno predavanje pomočnika direktorja ljubljanske železniške direkcije g. inž. Maksa Klodiča o temi Kvarnerske luke in nova zveza Slovenije do njih, ki se bo vršilo jutri 11. febr. ob 20. v dvorani »Sloge« v Ljubljanskem dvoru, je namenjeno poleg železničarjev tudi širši javnosti, ki je vabljena k udeležbi.

u— *Predavanje v »Pravniku«.* Jutri 11. t. m. bo predaval na sestanku društva »Pravnika« g. namestnik višjega državnega tožilca dr. Avgust Munda: »Nekaj pripomb k sodni praksi glede na novo kazensko zakonodajo«. Predavanje bo točno ob 18. na sodišču v sobi št. 79. in vabi k obilni udeležbi odbor.

u— *Orkestralno društvo Glasbene Matice* javlja članom, da bo prihodnja vaja drevi ob 20. v Glasbeni Matici. Vsi in točno! Odbor.

u— **JAD »Triglav«.** Na 23. rednem občnem zboru JAD «Triglava» v Ljubljani 5 t. m. je bil izvoljen naslednji odbor: predsednik Jakhel Adolf, stud. phil.: podpredsednik Derenčin Franjo, cand. iur.: tajnik I Zajšek Mate, stud. iur.; tajnik II. Brodnik Mara, stud. phil.; blagajnik Makarović Boris, stud. tehn.; knjižničar Janež Stanko, stud. phil.; arhivar Sotlar Bojan, stud. iur. gospodar Figar Alojz, stud iur.; odbornika Piškur Lojze, cand. iur. in Frlan Marko, stud. iur.; revizorja Bajželj Franjo, cand. inž. in Brečko Miro, cand. iur.

Pri opasnosti od hripe
obvarujejo Vas
BAYER
PANFLAVIN pastile
od infekcije.

u— **Willy Forst se še ne seli med verne duše.** Kar na lepem, kakor je glede filmskih igralcev že v navadi, se je zadnje dni po Ljubljani razširila govorica, da je v Berlinu nenadoma umrl zabavni Willy Forst. Ali je podlegel hripi ali koleri ali kaki drugi pestilenci, se ni točno vedelo; ampak, da je umrl, se je govorilo in se še govori vztrajno in za njim mnoge žalujejo. Pa se je ta tragična novica širila tudi po Zagrebu in Beogradu in Gradcu in Budimpešti. Lahko povemo, da ni resnična. Nismo sicer s strani Willyja Forsta prejeli kakega popravka po tiskovnem zakonu, pač pa se je te dni mudila v Berlinu gospa Špoljaričeva, lastnica zagrebškega »Star-filma«, ki prevzema za Jugoslavijo vse filme, v katerih nastopa zabavni Willy Forst. Našla ga je zdravega v ateljeju, kjer je ravno dovršil svoj novi film »Vesela dunajska dekleta«. Ko mu je povedala, kaj se o njem govori po Ljubljani, je dejal, da se še nikakor ne misli seliti med verne duše, da pa ga skrb Ljubljančanov in Ljubljančank zelo veseli in jih od srca pozdravlja. Res se je zadnjič nekaj malega ponesrečil pri snimanju novega filma in že par ur je z Dunaja prejel brzojavko svoje mame, če so ga res dali v poslednje olje... Nikakor ne! Že stari pregovor pravi, da dolgo živi tisti, ki ga za mrtvega proglašajo. Kdor torej želi videti Willyja Forsta, kakršen je in kakršen bo menda še dolgo, naj si ga danes poslednjič ogleda v zabavnem filmu »Gospod po naročilu«. Njegov novi film o veselih dunajskih dekletih pa bo v kratkem takisto predvajal Elitni kino Matica.

PRIDE! PRIDE!
Conrad Veidt
„ZADNJA ČETA“
»ELITNI KINO MATICA«

u— **»Družina devetih otrok obupno strada.«** Prejeli smo: Pod tem naslovom je priobčil nekdo v »Slovencu« notico, v kateri opisuje obupno stanje neke družine in navaja, da sprejema občinski urad v Dev. Mariji v Polju za to ubogo družino prostovoljne prispevke. V notici ni navedel imena in naslova družine, kar bi vsekakor moral, da bi imela javnost kontrolo in priliko, eventualne darove neposredno izročiti družini. Vzlic temu smo zvedeli, da ta uboga družina živi v Stopah, a njeno stanje ni tako obupno. Poseduje hišo, oddaja delavnico v najem, ima vrt za krompir in drugo. Mož in žena sta vdana alkoholu. Ne nasprotujemo, če jima kdo kaj da, poudariti samo hočemo, da je v občini D. M. v Polju še mnogo večjih revežev, ki bi bili bolj potrebni podpore javnosti in bi znali prejete darove bolj ceniti. Če pa gre za kako drugo družino, se mora njen naslov vsekakor v listu navesti.

a— **Ogenj na Mestnem trgu.** Med opoldanskimi urami se je včeraj pričel iz skladišča Hamannove trgovine na Mestnem trgu 8 v I. nadstropju valiti smrdeč dim. Nekateri uslužbenci so takoj vdrli v skladišče in opazili, da je v ogniu več škatelj iz lepenke, v katerih je bila spravljena razna roba. Videč, da obstoja nevarnost večjega požara, so takoj obvestili reševalno postajo in se kmalu prišli na pomoč gasilci s trenskim vozom. Gasilci so ogenj, ki je bil že popolnoma v razvoju, hitro pogasili. Pogorelo pa je vseeno precej blaga in znaša škoda nekaj tisoč Din. Ogenj je nastal zato, ker so bile škatle naložene v bližini prehude zakurjene peči.

u— **Razne nezgode.** V splošno bolnico so pripeljali včeraj zjutraj 21 letno Ivanko Keržinovo, ki si je zlomila v nedeljo v Dobrunjah pri sankanju nogo. — V tovarni »Saturnus« v Mostah je včeraj zjutraj zagrabil stroj delavko Marijo Božičevo in ji odtrgal prst leve roke. — V Bonačevi tovarni v Čopovi ulici je padla včeraj zjutraj na stopnicah 51 letna delavka Greti Kavčičeva z Glinc in si zlomila desno nogo.

u— **V hotelu okraden.** Ko se je vrnil trgovski pomočnik France Rujčič predsinočnjim v svojo sobo v hotelu Lloydu, je opazil, da ni več vse v redu. V sobo je bil v njegovi odsotnosti udrl neznan zlikovec ter mu odnesel različne predmete, kakor aparat za britje, več toaletnih potrebščin in drugo. Rujčič se je najprej informiral v hotelu, kjer pa mu glede vloma niso mogli dati pojasnila, zaradi česar se je obrnil na policijo. Ker so hotelske tatvine čedalje pogostejše, sklepajo na policiji, da je na posilu neznanec, ki se je prav specializiral za obiske hotelskih sob.

Velike količine odpadkov odstranjujejo **ARTIN-dražeje** iz telesa z milim in sigurnim delovanjem. Dobivajo se v vseh lekarnah. Vsebina škatljice po 8 Din zadostuje za 4—6 krat. 290/9

u— **Ukradeno kolo.** Strojnik Večeslav Stodola, stanujoč v Predovičevi ulici 9., je prijavil, da mu je v nedeljo odpeljal neznan tat z domačega dvorišča 1000 Din vredno kolo znamke »Perfect«. Stodola je spravil kolo, kakor običajno, pod streho na dvorišču, kar je bilo tatu najbrže znano in je lahko tatvino izvršil čisto neovirano.

u— **Pijanost ga je izdala.** Na Vožarskem potu je zvečer obležal pijan možak, okrog katerega so se seveda takoj začeli zbirati otroci pa tudi drugi radovedneži, ki so čez čas pozvali stražnika, da je pijančka odpeljal na stražnico. Tam so pri telesni preiskavi našli pri njem okrog 4500 Din gotovine, kar se jim je videlo sumljivo. Malo preje je bila namreč stražnica obveščena, da je izginila natakarici Anici Plevelovi v gostilni pod »Lipo« na Borštnikovem trgu listnica z nad 4000 Din. Ker se je opis tatu popolnoma skladal z aretirancem, so moža odvedli na policijsko direkcijo, kjer je dejanje tudi priznal in povedal, da se je takoj po tatvini tako napil, da ga je vino vrglo. Mož je 62 letni krošnjar France G., ki so ga izročili sodišču.

u— **Vlom v trgovino.** V nedeljo zvečer je bil izvršen v postovni lokal krojača Jerneja Ložarja drzen vlom. Tat je stopil najprej v vežo gostilne pri »Kaplanu« na Sv. Petra nasipu, nakar se je splazil skozi vežo v stavbo ob sv. Petra cesti, kjer je odprl vrata v delavnico najprej s pomočjo vitrina. V delavnici je opravil kar nitro in vzel več metrov fine hlačevine in angleškega blaga. G. Ložar je opazil vlom šele okrog polnoči, ko se je vrnil domov in je seveda tatvino takoj prijavil policiji.

u— **Sokolova maškerada na Viču** bo tudi letos na pustno soboto 14. t. m. Viška tradicionalna maškarada bo nedvomno privabila številne posetnike, ki si žele prisrčne in neprisiljene zabave, za katero bo v največji meri poskrbljeno. Pridite! —o

u— **Gumijasta klinika Goršič,** Dunajska cesta 9, popravlja z najmodernejšimi stroji pnevmatike, galoše, snežne čevlje in podobno.

u— **Dobre mamice so dale v brezplačno uporabo za otroško maškarado Atene** več otroških mask, ki jih oddaja pisarna Atene, Dunajska cest 1. a-II.

u— **IX. otroška maškarada Atene se** bo vršila na pustno nedeljo popoldne v Unionu zopet pod geslom: skromno, preprosto, toda veselo. Prireditev bo imela povsem mladinski značaj Svira! bo dijaški orkester, postavljen bo lutkovni oder, katerega je zgradil srednješolec po lastnem osnutku in novih principih. Vršila se bo tekma otroških vozil, igra z visečimi žogami, zabaval bo ribolov. Dnevno sprejema prijave in daje pojasnila pisarna Atene, Dunajska cesta 1 a-II, Kreditna banka. Več otroških mask odda pisarna Atene.

Iz Celja

c— **Mestno gledališče.** Opozarjamo ponovno na gostovanje ljubljanske drame drevi ob 20. v Mestnem gledališču. Ljubljanski gostje bodo uprizorili znano Nušićevo komedijo »Gospa ministrica«. Kakor vse kaže, bo gledališče zopet razprodano.

c— **Poroka.** V nedeljo se je poročil pri Sv. Petru pod Sv. gorami g. Josip Jelovšek, trgovec v Celju, z gdč. Pavlo Gabronovo, hčerko veleposestnika od Sv. Petra pod Sv. gorami. Bilo srečno!

c— **Smučarji,** ki se jim je v nedeljo končno nudila ugodna prilika, so pohiteli v celjsko okolico Zlasti živahno je bilo pri Celjski koči, kjer je bilo ponekod nad en meter snega. Smuka je bila izvrstna.

c— **Krajevna protituberkulozna liga v Celju** bo imela prvi občni zbor v četrtek 12. t. m. ob 20. v mestni posvetovalnici. Na dnevnem redu je nagovor predsednika, referat o pomenu in organizaciji protituberkulozne lige, poročilo pripravljalnega odbora, volitev novega odbora in slučajnosti.

PRIDE! PRIDE!
Conrad Veidt
„ZADNJA ČETA“
»ELITNI KINO MATICA«

c— **Medklubska slalomtekma pri Celjski koči.** Zimskosportni odsek SPD v Celju priredi v nedeljo 15. t. m. ob pol 11. pri Celjski koči medklubsko slalomtekmo. Prijavnina 10 Din za osebo, prijava pismeno pri klubu do petka. Naknadne prijave na Celjski koči pol ure pred startom. Tekmuje se po pravilniku JZSS. Razglas izida ob 13. v Celjski koči. Ker je tekma druga te vrste v Jugoslaviji, je pričakovati precej tekmovalcev.

c— *V slovo!* Prejeli smo: Odpotoval sem iz Celja, ne da bi mi bilo mogoče vsakemu posameznemu prijatelju in znancu stisniti roko v slovo. Saj jih je toliko! Zato: hvala vam vsem, ki ste bili dobri, hvala vsem, ki ste v dolgih 11 letih tolikokrat sedeli v našem gledališču in se smejali ali jokali in včasih tudi jezili name, hvala za vse. Lepo mi je bilo v Celju z dneva v dan in vedite: težka mi je pot od vas. — Adolf Pfeifer.

c— *Celjski delovni trg.* Pri ekspozituri borze dela v Celju je v prejšnjem tednu iskalo dela 64 ljudi (46 moških in 18 žensk), iz prejšnjega tedna je preostalo 723 oseb (543 moških in 180 žensk), delo je bilo ponujeno 36 osebam (11 moškim in 25 ženskam), posredovanj je bilo izvršenih za 15 oseb (9 moških in 6 žensk), odpadlo je 15 oseb (9 moških in 6 žensk), ob koncu tedna je ostalo v evidenci 757 oseb (571 moških in 186 žensk).

c— **Lovski ples.** Podružnica SLD v Celju priredi 28. februarja v Narodnem domu lovski ples. Vabljeni vsi lovci, sploh vsi, ki ljubijo neprisiljeno in prijetno zabavo. Igra jazz-band »Merkur« iz Ljubljane.

c— **Nesreča otroka.** V ponedeljek 9. tega meseca zjutraj je padla v Radečah pri Židanem mostu 16 mesecev stara tesarjeva hčerka Milka Poharjeva s stola in si zlomila levo ključnico. Prepeljali so jo v celjsko bolnico.

c— **Mestni kino.** Drevi ob 20.30 pustolovska senzacija »Tonijevo junaštvo«. V glavni vlogi Tom Mix. Film spremlja zvočna aparatura. Kot predigra zvočni enodejanki.

Iz Maribora

a— **Iz gledališča** Drevi bo prva repriza romantične operete »Ciganska ljubezen«, ki je pri nedeljski premijeri dosegla velik uspeh. Ab. B. Ponovila se bo v četrtek za ab. C — **Marij Šimenc** bo gostoval kot Janko v »Prodani nevesti« najbrž konec prihodnjega tedna. — Drama pripravlja Leonharda Franka vojno dramo »Karol in Ana« ter Nestroyjevo veseloigro »Utopljenca«. Obnovila se bo priljubljena opereta »Čardaška kneginja«.

a— **Delo dobi:** 20 viničarjev, 6 hlapcev, 2 pastirja, 2 ključavničarja, 3 kovači, 2 fotografa, 2 mlinarja, več vajencev kolarske, mizarske in kovaške obrti, 10 kuharic, 20 služkinj, 3 šiviljske vajenke, 1 železostrugar in 2 postrežnici. Interesenti naj se zglasc pri Borzi dela v Mariboru.

a— **Avtobusne zveze** so z današnjim dnem zopet vzpostavljene na območju mariborskega mestnega avtobusnega podjetja. Med njimi seveda tudi proga Maribor—Celje, ki so jo morali radi velikega snega začasno ukiniti.

a— **Mariborski dijaški šahovski klub** je priredil v nedeljo pod vodstvom gimnazijalca Bogdana Pušenjaka šahovski turnir s šahovskim klubom v Rogaški Slatini, katerega izid je bil 3 : 3. Rezultat odgovarja popolnoma močem obeh klubov Šahovski klub v Rogaški Slatini je tovariše iz Maribora po prireditvi pogostil.

a— **Strelska družina v Mariboru** je imela v nedeljo ob lepi udeležbi svoj redni letni občni zbor, kateremu so prisostvovali sreska načelnika dr. Ipavic in dr. Hacin, prvi državni pravdnik dr. Jančič, minister v pokoju dr Kukovec za Narodno Odbrano, dr. Fludernik za SPD, trgovec Jakob Perhavec za Udruženje rezervnih oficirjev. Občni zbor je otvoril predsednik Božidar Putniković. Poročila vseh funkcijonarjev so bila z odobravanjem sprejeta Pri volitvah je bil zopet izvoljen dosedanji odbor s predsednikom polkovnikom Putnikovićem na čelu.

a— **Nezgoda.** V delavnicah državnih železnic se je včeraj dopoldne 35 letni delavec Tomaž Herič po nesreči polil med delom z vročo bronovo zlitino po obeh nogah in dobil pri tem teko težke opekline, da so ga morali odpeljati v bolnico.

a— **Težko ponesrečenega trgovskega pomočnika Franceta Klemše,** o čigar usodni nesreči smo poročali včeraj, so včeraj z rešilnim vozom prepeljali na graško kliniko. Njegove poškodbe so tako komplicirane, da je malo upanja da bo okreval.

a— **Junaki noža.** V Pesnici so se v nedeljo stepli fanti dveh vasi. Med pretepom so opletali s stoli in koli, v akcijo je stopil tudi nož. V borbi je bil težko ranjen Alojzij Welcl iz Pesniškega dvora, ki je dobil več vbodljajev z nožem v rebra in želodec. Prepeljali so ga v splošno bolnico v Mariboru. Orožniki so storilca že izsledili.

a— **Policijski drobiž.** Elizabeti Hornter, gostilničarki na Aleksandrovi cesti 33, sta dva neznanca odnesla 6 gramofonskih plošč, trgovcu Josipu Jezj iz Sv. Lovrenca pa je v nedeljo popoldne nekdo ukradel na Aleksandrovi cesti iz žepa 3500 Din. Policija je aretirala njegovega spremljevalca, ki pa odločno zanika vsako krivdo.

Iz Kranja

VELIKA
Sokolska maškarada
v Kranju
„MED ZVEZDAMI“
V »NARODNEM DOMU« DNE 14.
3130 FEBRUARJA 1931

Z Bleda

bl— **Na Bledu se je lani popilo** v hotelih, restavracijah, gostilnah, kavarnah in vinotočih 127.738 l vina, 65.000 l vinskega mošta, 152.009 l piva, 84.060 l žganja, 95.825 l konjaka, ruma in raznega likerja, 1098 l finega vina ter 1698 steklenic šampanjca; skupno torej 525.750 l. Seveda niso Blejci vso to količino pijače sami použili, ampak so jim v pretežni meri pomagali letoviščarji, katerih je bilo lani okrog 20.000.

bl— **Cerkvena ura v Ribnem** že okrog 15 let ne funkcionira. Pred 7 leti je umrl v Bodeščah pri Bledu inž. August Mulej, ki je zapustil v svoji oporoki več tisoč Din ribenski cerkvi. Ta denar bi se lahko uporabil za popravilo cerkvene ure, ki jo farani zelo pogrešajo.

Iz Trebnjega

tr— **Občni zbor Društva za varstvo otrok in mladinsko skrb** se je vršil 4. t. m. v sodni dvorani v Trebnjem ob lepi udeležbi pod predsedstvom g. sodnega svetnika dr. Franca Cvetka. Sprejela so se nova pravila in izvoljen je bil nov odbor, ki je jamstvo resnega dela v tako važni humanitarni ustanovi, obsegajoči ves sodni okraj. Želimo društvu čim več članstva in čim več gmotnega uspeha, zato vabimo vse prijatelje ubogih, da vstopijo kot člani in pomorejo revni, zapuščeni deci.

tr— **Kmetska nadaljevalna šola** je nedavno pričela z rednim poukom. Obiskuje jo do 30 kmečkih fantov v starosti od 16. do 26. leta z velikim zanimanjem ob nedeljah dopoldne in ob sredah popoldne. Šola bo trajala do 18. marca, v jeseni pa se bo nadaljevala.

tr— **Bralno društvo likvidiralo.** Tukajšnja najstarejša prosvetna organizacija Bralno društvo, matica današnjega Sokola in Prosvetnega društva, je zaključilo v januarju svoje 50-letno plodonosno delo. Ves inventar je prevzel Sokol, ki je dobil lepo knjižnico in nekaj instrumentov. S tem se je zaključila »čitalniška« doba tudi v Trebnjem.

Iz Novega mesta

n— **Sprememba posesti.** Hišo v Arkovi ulici, last trgovca s šivalnimi stroji g. Križišnika, je kupil pekovski mojster g. Ivan Kastelic. Gostilno g. Škedla v Kandiji pa je prevzel neki Dalmatinec. Tako imamo v neposredni bližini že tretjo dalmatinsko točilnico.

n— **Slavko Pintar,** ki je bil lani zaradi umora obsojen na 18 let robije, pride ponovno pred senat petorice dne 23. in 24. t. m.

n— **Huda nezgoda** je zadela gostilničarja in posestnika Florjančiča od Št. Petra. Na Ljubljanski cesti je padel tako nesrečno, da si je zlomil levo nogo pod kolenom. Dvignili so ga mimoidoči pasanti in ga prenesli v avto, ki ga je takoj odpeljal v bolnico usmiljenih bratov.

Iz Trbovelj

t— **Poroka.** Poročili so se v nedeljo inž. g. Kakovin in učiteljica gdč. Zorka Iskrova ter g. Milan Meško, zasebni uradnik, in gdč. Hilda Poklškova, hčerka tukajšnjega posestnika in mesarja. Mnogo sreče!

t— **Pasje znamke.** Županstvo naznanja, da poteče rok za nabavo pasjih znamk in plačanje pasjega davka 28. t. m. Po tem dnevu bo pobral konjač vse pse, ki ne bodo imeli znamk.

SAMO ŠE DANES
ob 4., pol 8. in 9. uri zvečer
Zanke ljubezni
Komedija ženskih zvijač in moške naivnosti. — V glavni vlogi
LAURA LA PLANTE
KINO IDEAL

Vremensko poročilo

Meteorološkega zavoda v Ljubljani
9. februarja 1931.

Številke za označbo kraja pomenijo: 1 čas opazovanja, 2 stanje barometra, 3 temperaturo, 4 relativno vlago v %, 5 smer in brzino vetra, 6 oblačnost 1—10, 7 vrsta padavin 8 padavine v mm

Ljubljana: 7. 773.2, +0.4, 80, W 4, 10, —, —. **Maribor:** 7. 772.4, —4, 80, N 2, 10, —, —. **Zagreb:** 7. 771.9, —2, 80, S 2, 10, —, —. **Beograd:** 7. 770.8, —5, 90, mirno, 9, —, 1.0. **Sarajevo:** 7. 770.4, —5, 80, mirno, 10, —, 1.0. **Skoplje:** 7. 766.7, 1, 80, W 2, 10, —, —. **Split:** 7. 762.0, 5, 50, NE 6, 0, —, —.

Najvišja temperatura danes v Ljubljani +0.6, najnižja —8.6, v Mariboru —4, v Zagrebu —2, v Beogradu —5, v Sarajevu —1, v Skoplju —1, v Splitu —4.

Solnce vzhaja ob 7.11, zahaja ob 17.15, luna vzhaja ob 2.1, zahaja ob 10.30.

PLES GRAFIKE

V KAZINI 14. FEBRUARJA
DOSTOJNE MASKE DOBRODOŠLE
VSTOPNINA 15 Din ZAČETEK OB 8.

Iz Krškega

kr— **Slabo stanje cest.** Mila zima pušča tudi na naših cestah vidne sledove. Prav posebno se opaža to na cesti od bolnice do krškega mosta in na oni, ki veže most s postajo Videm—Krško (tovorni kolodvor). Bilo bi jih treba ponovno nasuti, ker se javno najvič uporabljata.

kr— **Orehov nasad.** Mestno gerentstvo je na sejmišču pustilo vzdolž Savskega brega posaditi 18 mladih orehov, kar bo čez nekaj let gotovo prijetno učinkovalo v skupini orehovega drevoreda, blagajni pa prineslo kak dohodek.

kr— **Govorice brez podlage.** Na razne govorice, ki se širijo v okraju, češ da bo sresko načelstvo prestavljeno v Sevnico, smo na pristojnih mestih poizvedeli, da je vse govorjenje brez podlage in je javnost lahko povsem pomirjena.

kr— **»Bela krizantema«** bo naslov letošnji maškeradi Sokola v Krškem. Torej bo mogoča prav bogata izbira najrazličnejših kombinacij v maskah. Obeta se krasna dekoracija dvorane.

Iz Litije

i— **Pridite 14. t. m. na našo maškarado!**

Tarnajo povsod: »Oh!... Krize!...«
Ampak nas to nič ne grize,
Ker mi vemo za pomoč:
Štirinajstega bo luštna noč...

V avtu umrla

Ljubljana, 9. januarja

Ko so davi opazili domači v Dežmanovi gostilni na Jesenicah, da natakarica, 18-letni Rozalija Žužek, do 7. še ni vstala, je odšel eden v njeno sobo in našel imenovano na postelji, zvijajočo se v silnih krčih. Ker je poleg na nočni omarici stala mala steklenička, iz katere je udarjal močan duh po octovi kislini, je takoj uganil, za kaj gre. V naglici so obvestili zdravnika dr. Kogoja, ki je tudi takoj pohitel na mesto ter dal dekletu potrebna zdravila, nakar so jo naložili nemudoma na neki privatni avto in jo odpeljali v Ljubljano, da jo oddajo v bolnico. Čeprav je šofer pognal avto v silni dir, da dospe čim prej v bolnico, kjer bi bilo mogoče dekleta še rešiti, je vendar usoda zahtevala drugače. Ko je namreč pripeljal ubogo Žužkovo do splošne bolnice, so tam ugotovili, da ima v avtu le samo truplo. Dekletovo telo je bilo že mrzlo, znak, da je umrla že med vožnjo na cesti.

Kaj je bil povod obupnemu koraku Žužkove, še ni popolnoma dognano, vendar se zdi, da je odločala pri njenem sklepu nesrečna ljubezen, ki jo je že dalje časa gojila do nekega mladega fanta iz Ljubljane. Žužkova je bila doma iz Velikih Lašč. Ker so v bolnici truplo odklonili, je bila takoj poklicana policijska komisija, ki je odločila, da se truplo obupanke prepelje v mrtvašnico k Sv. Krištofu.

Koroške novice

Društveno gibanje je precej živahno. V Svečah v Rožu so uprizorili »Županovo Micko« in »Bogatina in smrt«, v Selah so igrali ljudsko igro »Zaradi oreha«, v Žitarivasi so se potrudili z »Legijonarji«, v Hodišah pa z Meškovo igro »Mati«, v Št. Primožu je imela velik uspeh igra »Vaški lopov«, v Celovcu so imeli Slovenci prvič po vojni lepo božičnico, ki jo je priredilo celovško tamburaško društvo »Bisernica«.

Spominjajte se slepih!

GOSPODARSTVO

Plačevanje izrednega prispevka za vzdrževanje cest

Kraljevska banska uprava dravske banovine objavlja v »Službenem listu« od 7. t. m. navodila za plačevanje izrednega prispevka za vzdrževanje državnih in nedržavnih cest, ki ga je predpisal minister za zgradbe zaradi enotnega izvajanja paragrafa 22. zakona o državnih cestah in paragrafa 33 zakona o nedržavnih cestah

Obče odredbe

Vsakdo (poedinec ali ustanova), ki prevaža na progi državne ali nedržavne javne ceste več ton blaga ali potnikov, kakor je to običajno pri normalnem obratu na označenem delu javne ceste, mora plačati izredni prispevek za vzdrževanje uporabljene ceste v denarju ali materijalu. V tonažo se ne računa samo tovor, marveč tudi lastna teža vozila. *Pod normalnim obratom* ali normalno uporabo je umeti prevoz vsega, kar poedinec potrebuje za svoje hišno ali poljsko gospodarstvo, *kakor tudi prevoz blaga za malega trgovca in obrtnika do vključno 52 ton letno.*

Poleg tega *morajo plačati izredni prispevek tudi pri normalni uporabi ceste:* 1. vse industrijska podjetja, ki uporabljajo cesto za prevoz sirovin in izdelkov z lastnimi ali tujimi prevoznimi sredstvi; 2. podjetja, ki se bavijo z eksploatacijo šum, rudnikov, kamnolomov, z izvozom ali uvozom življenskih potrebščin, če rabijo cesto za prevoz proizvodov (ne glede na to, če kupijo blago od poedincev pod pogojem »franko vagon« ali »postavljeno na postajo«); 3. vse osebe, ki se bavijo s prevozom potnikov ali blaga, z avtobusi, tovornimi avtomobili in slično; 4. vsakdo, ki uporablja za prevoz nedopustno vozilo, ki s svojo težo, izjemno konstrukcijo, preozkimi platiči, brzino ali slično posebno kvari ceste; 5. vse fizične in pravne osebe, za katere določi minister za zgradbe, da morajo plačati izredni prispevek.

Izrednega prispevka se oproščajo: 1. vsi potniški avtomobili in potniška vozila za osebno uporabo; 2. vsi potniški avtomobili, taksiji, kočije, ki služijo za prevoz potnikov, ako lastnik to vrši poklicno in osebno in s tem vzdržuje sebe in družino; 3. vsa tovorna vozila, če lastnik osebno vrši prevoz in s tem vzdržuje družino in sebe; 4. kmetijske zadruge za prevoz kmetijskih proizvodov svojih zadružnikov do skupnega skladišča. Ta oprostitev velja samo za vozila, ki ustrezajo predpisom.

Za plačila prispevka jamčijo vse osebe, ki so posredno ali neposredno povzročile prekomerno uporabo javne ceste. Za posrednega interesenta je smatrati osebo ali ustanovo, ki je dala povod za izredno porabo ceste. Vzajemnega jamstva se oprosti posredni interesent, ako prijavi upravi prekomerno uporabljanje cest v roku 8 dni, od dne dogovorjenega posla, ime ali naziv podjetja, na čigar račun se vrši prevoz, kakor tudi ostale potrebne podatke.

Odmera prispevka

Pri odmeri prispevka se mora točno ugotoviti: osebo ali naziv podjetja, ki plača prispevek, vrsto podjetja, s kakšnimi vozili se blago prevaža (teža vozila, oprema koles in širina platišč), količino in vrsto tovora, cestno progo, kjer se blago prevaža in dolžina proge, dobo prekomernega izkoriščanja, število izvršenih voženj s praznimi ali naloženimi vozili, število ton in kilometrov praznih vozil, število ton in kilometrov naloženih vozil, skupno število prevoženih tonskih kilometrov, ceno 1 kubičnega metra gramoza na uporabljeni progi, odmero prispevka po toni in prevoženim km in skupno odmero prispevka.

Izredni prispevek se določa v prvi vrsti sporazumno med pristojno upravo javnih cest in onimi, ki javne ceste prekomerno izkoriščajo. Če ne pride do sporazuma, določi prispevek na predlog uprave javnih cest, odnosno privatnega udeleženca kr. banska uprava, z možnostjo pritožbe na ministrstvo za zgradbe v roku 15 dni, ne da bi to ustavilo izvršitev odnosno plačilo prispevka. Poziv za izplačilo sporazumno določenega izrednega prispevka izda za državne ceste pristojni tehnični oddelek, za banovinske in dovozne ceste k železniškim postajam pristojni cestni sreski odbor, za občinske ceste pa občinska uprava.

Izredni prispevek se odmerja po ceni kubičnega metra gramoza, potrebnega za popravo prekomerno uporabljeno cestno progo, dalje po vrsti vozila in po številu prevoženih tonskih km. Po razmerah v poedinih banovinah lahko ministrstvo za zgradbe izpreminja odmerno osnovo.

Višina prispevka.

Odmera izrednega prispevka se vrši v vseh banovinah po naslednjih dveh ključih, od katerih velja prvi za prevoz blaga s tovornim vozilom, drugi pa za prevoz blaga z avtomobilom s pnevmatičnimi gumami. **Prispevek od 1 tone in 1 km prevožene cestne proge znaša glede na ceno 1 m³ gramoza na dotičnem delu ceste:**

Če stane 1 m³ gramoza	znaša prispevek pri prevozu s tov. vozilom	avtomobilom
	dinarjev	
75	0.15	0.20
100	0.20	0.25
150	0.25	0.30
200	0.30	0.35
250	0.35	0.40
300	0.40	0.45
preko 300	0.45	0.50

Pri določanju števila ton in prevoženih kilometrov se računa vedno poleg tovora tudi lastna teža vozila, ne glede na to, ali je bilo natovorjeno ali prazno.

Posebne določbe za avtobuse.

Osebe, ki opravljajo prevoz potnikov z avtomobili ali avtobusi, **plačujejo 10% voznine kot izredni prispevek za prekomerno izkoriščanje vseh javnih cest.** Za plačevanje tega prispevka izda banska uprava za svoje območje **avtobusne vozovnice v blokih** in plača lastnik avtobusa pri nakupu teh vozovnic 10% voznine, kot izreden prispevek. Te vozovnice so žigosane od banske uprave in smejo lastniki avtobusov prodajati potnikom samo take žigosane listke. Vozovnice pregledujejo posebni pooblaščeni organi cestne uprave in javne varnosti, ki so pri izvrševanju kontrolne službe oproščeni voznine. Za vsako zlorabo, ki ima za posledico oškodovanje izrednih prispevkov, jamči krivec po odredbah kazenskega, odnosno državljanskega zakonika.

Ako je gornji ustroj ceste tlakovan, asfaltiran in izvršen na drug način, različen od makadama, se tudi v tem primeru odmerja izredni prispevek, vendar se pobira ta prispevek vedno v denarnih dajatvah.

Uporaba izrednega prispevka.

Izredni prispevek se uporablja za vzdrževanje samo onih delov ceste, za katere je plačan. Za prevzeti materijal na račun izrednega prispevka izdaja tehnični razdelek potrdilo, čim je materijal komisijsko prevzet. Izredni prispevek za državne ceste se plačuje v noveu ali materijalu pri pristojnem tehničnem razdelku, ki odredi, katero plačilo je primernejše za dotično cesto. Prispevke za banovinske ceste pobirajo sreski cestni odbori, za občinske pa pristojne občinske uprave. Prispevke avtobusnih podjetij pošlje banska uprava vsako četrtletje pristojnim tehničnim razdelkom, sreskim cestnim odborom ali blagajnam občin sorazmerno z dolžino uporabljenih cest, za katere je prispevek plačan. **Plačevanje izrednega prispevka za prevoz potnikov z avtomobili in avtobusi se vrši po teh navodilih tako dolgo, dokler ne izide pravilnik k zakonu za prevoz potnikov in blaga s tovornimi vozili.**

Vožnje s tovornimi vozili, katerih platišča se morajo po § 38. uredbe o zaščiti javnih cest in varnosti prometa na njih izmenjati, so podvržene plačilu prispevka, ki je od 0.05 Din višji. Po odredbah teh navodil se pobira izredni prispevek od 1. januarja t. l.

= **Tihi preferenčni sitem Avstrije.** V soboto se je na Dunaju pričela konferenca med vlado in predstavniki avstrijskega gospodarstva glede novih smernic v avtrijski trgovski politiki odnosno o sklenjenih osnovah bodoče avstrijsko - madžarske trgovinske pogodbe, ki bo vsebovala nekak regionalni tihi preferenčni sitem pri neokrnjeni klavzuli v največjih ugodnostih. Po informacijah, ki so bile ob tej priliki iznešene, naj bi se v najkrajšem času sklenili enaki regionalni sporazumi z Jugoslavijo in Italijo. Jugoslavija naj bi dobila posebne ugodnosti glede izvoza žita, živine, mesa, svinj in suhih češpelj, Italija pa glede riža, testenin in južnega sadja. Kot protikoncesijo bo Avstrija zahtevala posebne ugodnosti za izvoz številnih industrijskih izdelkov.

= **Zahteve notranjskih lesnih trgovcev.** Preteklo sredo je imela gremijalna sekcija lesnih trgovcev za srez Logatec svojo I. redno odborovo sejo. Pri razpravi o lesni krizi so bile med drugim iznešene naslednje zahteve. Štiri odstotna izvozna taksa, ki so jo pobirale carinarnice pri lesnih pošiljkah tujih državljanov in pri takih, katerih lastniki nimajo obrtnega lista ali potrdila o plačanih davkih in taksah je bila svojčas ukinjena. Glede te takse je sekcija sklenila naprositi osrednjo sekcijo v Ljubljani, da ukrene potrebno, da se ta taksa ponovno uvede v zaščito domačih izvoznikov, ki redno plačujejo vse davke in takse, katere jim država nalaga. Znižale naj bi se bančne pristojbine za izdajo uverenj za zavarov. valute. Skienjeno je bilo tudi naprositi osrednjo sekcijo, da izposluje ukinjenje izrednih prispevkov za vzdrževanje cest, ker bo te prispevke v obilni meri nadomestoval kuluk. Osrednja sekcija naj bi tudi izposlovala, da bi bil v novem cestnem odboru za srez Logatec vsaj po en odbornik lesni trgovec iz cerkniškega ali loškega okoliša, ker v sedanjem odboru ni primerno zastopana lesna obrt, ki bo prispevala največ.

= **Pred novo ureditvijo dobave premoga železnicam.** Glede na skorajšnje sklepanje novih dobavnih pogodb med državnimi železnicami in premogovniki je Udruženje rudarskih podjetnikov sklicalo za torek 10. t. m. v Beograd sejo, na kateri se bo razpravljalo tudi o predvidenih izpremembah pravilnika za nabavo premoga za potrebe državnih železnic v finančnem letu 1931-32.

= **Mariborske občinske davščine.** V »Službenem listu« banske uprave dravske banovine od 7. t. m. je objavljen razglas o pobiranju občinskih davščin v letu 1931. na podlagi odobrenja finančnega ministrstva od 23. januarja t. l. Občinske davščine se bodo po tem razglasu pobirale v isti izmeri kakor leta 1930.

= **Cena bakru dosegla zopet najnižje stanje.** Po neuspelem umetnem dviganju je cena bakru zadnje tedne ponovno popuščala in je bil te dni mednarodni kartel primoran zopet znižati kartelno ceno na najnižje dosedanje stanje 9.80 cif evropska luka.

BORZE

9. februarja.

Na ljubljanski borzi je bil danes devizni promet izredno velik in je brez kompenzacij dosegel skoro 6 milijonov Din. Največ potrebe je bilo v devizah Newyork, Praga in Dunaj. Tečaji so ostali z malimi izjemami neizpremenjeni, le Dunaj je nekoliko popustil.

Na zagrebškem efektnem tržišču se je Vojna škoda trgovala za kaso po 419, za februar po 416.50 in za junij po 416.50. Zaključeno je bilo še 7 odst. Blairovo posojilo po 82. Prijaznejša tendenca je bila v bančnih vrednotah, ki so se deloma okrepile. Promet je bil v Unionbanki po 194—194.50, v Jugobanki po 77.50—78, v Srpski po 192 in 195 in v Zemaljski po 134. Med industrijskimi delnicami pa so bili zaključki v Trboveljski po 340, v Nar. šumski po 25, v Danici po 95, v Šećerani po 285 in v Unionu Osijek po 57.50.

Devize

Ljubljana. Amsterdam 22.75 — 22.81 (22.78), Berlin 13.475—13.505 (13.49), Bruselj 7.9178, Budimpešta 988.64—991.64 (990.14), Curih 1095.9, Dunaj 795.22—798.22 (796.72), London 275.40—276.20 (275.80), Newyork 56.505—56.705 (56.605), Pariz 221.44—223.44 (222.44), Praga 167.44 do 168.24 (167.84), Trst 296.87 povpraševanje 297.04 ponudba, 296.90 zaključek.

Zagreb. Amsterdam 22.78, Dunaj 795.22 do 798.22, Berlin 13.4750—13.5050, Bruselj 789.78—793.78, Budimpešta 988.64—991.64, London 275.40—276.20, Milan 295.928 do 297.928, Newyork 56.5050—56.7050, Pariz 221.44—223.44, Praga 167.44—168.24, Zürich 1094.40—1097.40.

Curih. Zagreb 9.1275, Pariz 20.2950, London 25.1725, Newyork 517.65, Bruselj 72.2350, Milan 27.1075, Madrid 52.60, Amsterdam 207.85, Berlin 123.06, Dunaj 72.71.

Efekti

Ljubljana. 8% Blair 92.50 bl., 7% Blair 81 bl., Celjska 160 den., Ljubljanska kreditna 125 den., Kreditni zavod 170 — 180, Prašteđiona 980 den., Vevče 128 den., Ruše 200—230.

Zagreb. Državne vrednote: Vojna škoda aranžma 419 — 421, kasa 418.5 — 419, za februar 416 — 417, za junij 416 — 417, investicijsko 86.5 — 87.5, agrarne 50 — 51, 8% Blair 91.875 — 92.25, 7% Blair 81.875 do 82.25, 7% Drž. hipot. banka 80.5 — 81, 6% begluške 68.5 — 69.5; bančne vrednote: Prašteđiona 975 — 980, Jugo 77.5 — 78, Union 194 — 195.5, Srpska 193 — 194.5, Zemaljska 133 — 136, Narodna 8100 — 8250. Ljubljanska kreditna 125 den.; industrijske vrednote: Narodna šumska 25 — 30, Gutmann 135 — 150, Slaveks 51 bl., Danica 95 do 100, Drava 234 — 242, Šećerana 280 do 285, Union Osijek 55 — 62.5, Vevče 128 d., Dubrovačka 375 — 390, Oceanija 205 — 220, Trbovlje 340 — 342.

Beograd. Vojna škoda 417.75—421 zaklj., za februar 415.5 den., 8% Blair 92.875 bl., 7% Blair 81.5 — 81.625, investicijsko 85 do 86, agrarne 49 — 50.50.

Blagovna tržišča

JAJCA

+ **S tržišča jajc.** Po zadnjem hudem padcu cen je pretekli teden nastopilo pomirjenje, predvsem zaradi hladnejšega vremena. Deloma so se v inozemstvu cene nekoliko okrepile, vendar ta okrepitev ne bo mogla trajati dalj časa, ker bo slej ali prej z nastopom toplejšega vremena prišlo do povečane pomladne produkcije in s tem do padca cen. V Berlinu so v soboto notirala jugoslovenska jajca (fco meja, neocarinjena) 8 in pol do 9 in pol pf nasproti 8 in četrt do 8 in pol pf zadnjo soboto.

LES

+ **Ljubljanska borza** (9. t. m.) Tendenca za les slaba. Zaključen je bil 1 vagon oglja. Povpraševanje je za 1 vagon naravne bukovine (suhe, 50, 70, 80 mm, od 2 m dolž. navzgor, od 16 cm širine navzgor, media ca 25 cm, I. II. III.), za parjeno bukovino (paralelno, obrobljeno, I., suho, brez grč, 27 do 50 mm, od 1—1.90 m, širina 10—14 cm), za trame (uso Trst, tesane, 660 kom. 16/21 cm, 5.10 m; 360 kom. 16/21 6 m; 126 kom. 27/31 cm, 8 m), za 18.000 moralov (smrekovih, 4 × 6 cm, 5 m).

ŽITO

+ **Ljubljanska borza** (9. t. m.) Tendenca za žito čvrsta. Zaključkov ni bilo. Nudi se (fco slovenska postaja po mlevski tarifi, plačljivo v 30 dneh): **pšenica:** baška, potiska in srbobranska 80/81 kg po 210 — 212.5, gornjebaška, 79/80 kg po 205—207.5, baranjska, 79/80 kg po 190 — 192.5, Sombor okolica, 79 kg po 190 — 192.50; **oves:** baranjski (pri navadni voznini) po 195 — 197.5; **koruza:** baška, stara po 150 — 152.5, baška, nova, umetno sušena po 142.5 — 145, pri navadni voznini po 147.5—152.5, času primerno suha, pri navadni voznini po 140 do 142.5; **moka:** banaška »0« po 340—345

+ **Novosadska blagovna borza** Tendenca neizpremenjena. Promet: 15 vagonov pšenice, 19 vag. koruze, 5 vag moke in 4 vagoni otrobov. Pšenica: baška, okolica Novi Sad, 79/80 kg 150—152.5, baška, potiska, šlep 79/80 kg 157.5—160; gornjebaška, 79/80 kg 155—160; gornjebanaška, 79/08 kg 152.5—155, Ječmen: baški in sremski, 63/64 kg 107.5—112.5 Oves: baški in sremski 145—150 Koruza: baška in sremska 77.50—82.50; za marc-maj 87.50—92.50; za maj 90—95. Moka: baška »0g« in »0gg« 245—265, »2« 215 do 230, »5« 185—195; »6« 175—185; »7« 140 do 145; »8« 105—115 Otrobi: baški 95 do 97.5; sremski in banaški 90—95.

+ **Budimpeštanska terminska borza** (9. t. m.) Tendenca neenakomerna; promet. **Pšenica:** za marc 15.44—15.45 (15.50); **rž:** za marc 10.99—11 — (11.—), za maj 11.18 do 11.20 (11.20); **koruza:** za maj 12.40—21.42 (12.40), tranzitna za maj 9.85—9.90 (9.90).

Varujte srce in živce!
Zato uživajte od jutri naprej
kofeina prosto zrnato kavo **KAVO HAG**

Sport

Evropsko smučarsko prvenstvo v Oberhofu

Snoči je preko Jesenic odpotovala naša smučarska ekipa, v kateri so gg. Godec, Joško Janša in Šramel, pod vodstvom saveznega delegata dr. Berceta v Oberhof na Bavarskem, da se udeleži evropskega smučarskega prvenstva.

V tem tednu se zberejo v Oberhofu najmočnejši zastopniki vseh evropskih držav, da se tam merijo v zimsko-sportnih panogah. Poleg olimpijskih iger in Holmenkollnskih tekmovanj na Norveškem predstavlja ta prireditev gotovo zelo važen dogodek v zimskem sportu sploh.

Že po prijavah je sklepati na zelo močno konkurenco. Poleg domačinov, ki že dalje časa pridno trenirajo pod vodstvom priznanega, najboljšega finskega tekmovalca Esko Jaervinena (njegov brat je svetovni rekorder v metanju kopja) — bo sodelovalo še lepo število udeležencev iz drugih držav.

Od vseh držav, ki so včlanjene v mednarodni smučarski organizaciji (Fisa), in poleg številnih domačinov, jih je prijavljenih nad 70 inozemcev, in sicer: 16 Norvežanov, 10 Švedov, 18 Čehov, 11 nemških Čehov, 5 Avstrijcev, 7 Švicarjev, 3 Jugosloveni, 2 Angleža in 1 Finec (Esko Jaervinen). Prireditev se iz političnih vzrokov ne udeležujejo Poljaki.

Vse te tekmovalce bi lahko z mirno dušo delili po svojih sposobnostih na dva razreda in sicer: severne narodne (Norvežani, Švedi in Finci) v prvi razred, srednjeevropce pa v drugi razred.

V prvem se bodo borili za prvenstvo predvsem na 50 km, ker so Norvežani na 18 km in v skokih zelo nadmočni. V drugem razredu se pa bodo borili predvsem Nemci, Čehi in Švicarji. Na lanskoletnem evropskem prvenstvu na Holmenkollenu so Čehi zelo nadkrilili Nemce ter se zaradi tega pričakuje v Oberhofu zelo srdit boj. Nemci bodo namreč hoteli pokazati na lastnem terenu, da so vendar boljši, tega se pa tudi Čehi zavedajo in so določili za to važno tekmovanje moči, ki jih bodo najbolje zastopale (Barton, Musil, Sionek, Novak, Šimunek i. dr.).

Toda tudi Švicarji znajo slednja dva v marsičem presenetiti.

Najboljše moštvo postavi gotovo Norveška, ki bo zopet dokazala, da je le ona edina voditeljica v tem plemenitem sportu. Postava bo gotovo tudi naše tekmovalce zanimala: za 50 km: Peder Belgun, Trygve Brodahl, Kristian Hvode, Arne Rustadstnen, P. M. Vangli in Hans Vnyarengen; za komb. 17 km: J. Gröttmnsbraaten, Sverre Kolterud, Ola Moon, Gunnar Andersen in Lorang Andersen.

Za skakanje pa: Birger in Sigmund Ruud, Reider Andersen, Knut Kobberstav. Seveda skoro vsi sodelujejo pri skakanju in obratno izvzemši bratov Ruudov.

Postavo tvorijo le že svetovno znana imena; edino dva, ki pa sta v svoji panogi najboljša zastopnika Norveške, bosta letos prvič sodelovala v inozemstvu in to sta: vozač Rustadstnen in skakač, nada Norveške Birger Ruud.

Senzacija vsega prvenstva pa bodo skoki, kjer se bosta kosala za primat brata Ruuda med seboj — vsi namreč simpatizirajo in upajo v zmago mlajšega brata Birgerja, ki se nahaja v najboljši formi.

V kratkem naj navedem še program prvenstva:

13. II.: 17 km za kombinacijo in specialno.

14. II.: mednarodna skakalna brez razredov na »Hindenburg« skakalnici.

15. II.: mednarodna skakalna: a) komb. razred, b) seniorji (nad 32 let), c) juniorji (od 18 do 19 let);

16. II.: 50 km vztrajnostna tekma.

Šramel.

Seja prireditvenega in tehničnega odbora JZSS se vrši danes zvečer ob pol 21. v damskem salonu kavarne »Emona«.

TSK Slovan. V petek 13. t. m. ob 20. redni sestanek vsega članstva v lovski sobi pri »Sokolu«. Zlasti se pozivajo gg.: Vilhar, Globelnik I. in II., Slegl, Seunig, Marchiotti I. in III., Pirš, Vidic, Vlaj, Klučec, Potocky, Poznik kakor tudi ostali I. moštva in rezerve. Udeležba na sestanku obvezna.

Thunberg zopet evropski prvak v hitrostnem drsanju. V nedeljo so se v Stockholmu končala tekmovanja za evropsko prvenstvo v hitrostnem drsanju. Kakor je bilo pričakovati, je zmagal Thunberg, ki pa je imel v svojem rojaku hudega konkurenta. Nedeljski izidi so bili: 1500 m: 1. Thunberg 2:20.7; 2. Van der Scheer 2:24.6; 3. Engelstengen 2:25.8; 4. Blomquist 2:26. 10.000 m: 1. Blomquist 17:13; 2. Thunberg 18:08; 3. Carlsen 18:59; 4. Engelstengen 18:19.8. Končna klasifikacija: 1. Thunberg 201 točka, 2. Blomquist 202.36, 3. Van der Scheer 203.87, 4. Ebensen, 5. Engelstengen. Avstrijca Jungblut in Riedl nista igrala nobene vloge. Zasedla sta 12. oziroma 14. mesto.

Repertoarji

LJUBLJANSKA DRAMA
Začetek ob 20.

Torek, 10.: Gostovanje drame v Celju. (Gospa ministrica.)
Sreda, 11.: Zaprto.
Četrtek, 12.: Trije vaški svetniki. Ljudska predstava po znižanih cenah. Izven.
Petek, 13.: Glavni dobitek. B.
Sobota, 14.: ob 16. Mercadet. Dijaška predstava po zelo znižanih cenah. Izven.

LJUBLJANSKA OPERA
Začetek ob 20.

Torek, 10. febr.: Sedmi fantiček. Gostovanje Tegernseerjev. Izven.
Sreda, 10.: Zakonska stavka. Gostovanje Tegernseerjev. Izven.
Četrtek, 12.: Madame Butterfly. D.
Petek, 13.: Nina nana, punčka moja, balet Figurine. C.
Sobota, 14.: Dijak prosjak. Premijera. Izven.

Zahvala

Za številne dokaze toplega sožalja in iskrenega sočutja, ki sem jih prejela ob prerani izgubi mojega ljubljenega soproga, gospoda

Aloizija Ahlina

mesarja in posestnika

se tem potom vsem najprisrčneje zahvaljujem.

Posebno zahvalo sem dolžna vsem darovalcem krasnih vencev in cvetja, čč. duhovščini, sestri usmiljenki, mesarski zadrugi, gg. pevcem za krasno žalno petje in končno vsem prijateljem in znancem, ki so v tako mnogobrojnem številu počastili pokojnika na njegovi zadnji poti.

Ljubljana, 10. februarja 1931.

Marija Ahlin, soproga.

Zahvala

Za premnoge dokaze iskrenega sočutja, ki smo jih prejeli povodom smrti našega predragega očke, dedka, brata in strica, gospoda

Jakoba Keržana

polic. nadzornika v pok.

kakor za številne poklonjene vence in cvetje se tem potom vsem najtopleje zahvaljujemo.

Posebno zahvalo smo dolžni zdravniku g. dr. Misu, vodstvu Elit. kino Matice za vso podporo in pomoč ob času bolezni pokojnega, Društvu polic. nameščencev in upokojencev, gg. stanovskim kolegom ter končno vsem prijateljem in znancem, ki so dragega pokojnika v tako častnem številu spremili na njegovi zadnji poti.

Maša zadušnica se bo darovala v četrtek, dne 12. t. m. ob pol 7. uri zjutraj v Križanski cerkvi.

Ljubljana, 10. februarja 1931.

Dora Keržan, hči in ostali sorodniki.

Iz življenja in sveta

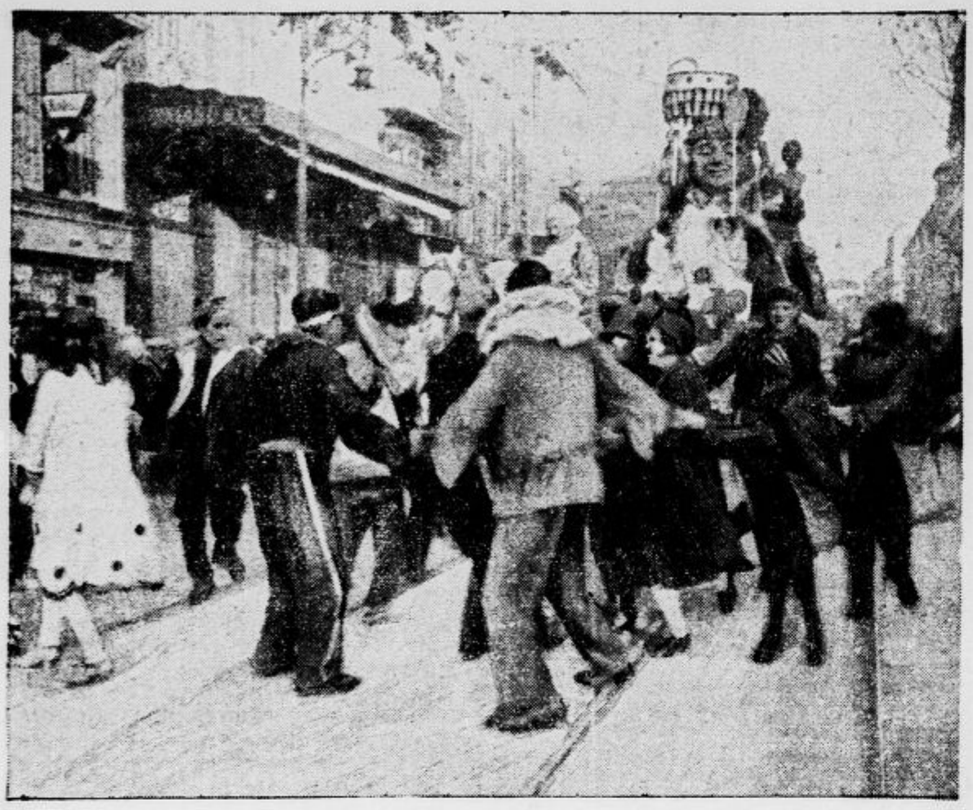

Karneval na francoski Rivijeri
Prizor iz vsakoletnih pustnih svečanosti v letoviškem mestu Cannesu.

Grob sv. Metoda in Terezija iz Konnersreutha

Olomuški katoliški list »Našince« je nedavno priobčil članek, ki je v vsej češki javnosti vzbudil nenavadno pozornost in zanimanje. Katoliški škof dr. Karel Kašpar iz Kraljičinega gradca raziskuje zgodovino pokristjanjenja Čehov ter je zato hotel zvedeti, kje je stalo mesto Velehrad, prestolnica velikomoravskega kneza Svatopluka in kje bi se lahko našel grob sv. Metoda, slovanskega apostola. Drugi raziskovalci podvzamejo trudapolna izkopavanja, ki često ne dado nikakega rezultata, včasi pa vendar razkrijejo zaželjene tajnosti. Škof dr. Kašpar pa je ubral čisto novo pot, na katero doslej še niso mislili zgodovinarji in raziskovalci. Sedel je in napisal pismo župniku v Konnersreuth in ga naprosil, naj zastavi omenjenih dvoje vprašanj Tereziki Neumannovi, kadar bo zopet v stanju »povišanega miru«. Tako imenujejo zamaknjenost, v teku katere baje Bog sporoča Tereziki razne, človeštvu neznane stvari. Konnersreuthski župnik je počakal pripravne prilike in je zamaknjeni Tereziki res stavil dotični dve vprašanji. Na vprašanje, da-li je stal Velehrad na kraju, kjer je današnje Staré Mesto, je Rezika odgovorila: »Čisto blizu«. Glede groba sv. Metoda pa je dejala, da je bil svetnik sicer pokopan v bližini Velehrada, da pa groba ne bo mogoče najti, ker je medtem popolnoma razpadel. Ta odgovor je sporočil škof dr. Kašpar javnosti v imenovanem listu in težko je napraviti k temu škofovemu koraku primeren komentar. Češki listi pravijo samo, da je ta pot, ki jo je ubral škof, gotovo enostavnejša, nego so dolgotrajna in draga izkopavanja na licu mesta. Ako pa je tudi zanesljivejša, pa je seveda drugo vprašanje.

Zgodba z jajci

Že nekoliko tednov je polagal neznan dobrotnik v italijanskem mestecu Pallanzi svojim someščanom pred vrata, na stopnice, pred okna cele tucate najlepših jajc. Najprvo jih je našel pred svojimi durmi neki duhovnik, ki je menil, da mu jih je prinesla v dar dobra duša med njegovimi ovčicami, in jih je nesebično razdelil med reveže. Potem je prejel istotakšen nepričakovan dar neki kavarnar, nato neki uradnik, nato spet neki odvetnik itd. Namesto da bi se veselili božjega daru, pa so bili obdarovanci prestrašeni in nezaupni. Tudi mlada, neumna ženska stvar je pred nekoliko dnevi prejela 32 jajc, pa je bila vsa iz sebe. V njenem praznovernem strahu se ji je zdelo, da so bila razložena v obliki črke »M«, kar bi moralo pomeniti samo »morte« (smrt) in boječ se, da bi ne bila jajca zastrupljena, je stekla na policijo. Tako je prišlo na dan, da je prejela sličen dar še cela vrsta drugih ljudi, in mnogi med njimi, ki so bili jajca shranili v istem strahu kakor mlada žena, so jih sedaj prinesli na policijo. Tam je izgledalo kmalu kakor v kurniku. Poklicali so mestnega zdravnika, ki je pogumno popil eno izmed jajc — potem ko si je bil za vsak slučaj pripravil primeren protistrup. A nič hudega ni bilo, zdravnik se ni zgrudil na tla, nasprotno, izjavil je, da je bilo jajce prav izvrstno in da bi jih popil še več. Vrli meščani iz Pallanze so si oddahnili in ta večer so si v mnogih družinah privoščili tečno jajčno jed. Vsakdo je na tihem upal, da si jo bo brez vsakega izdatka lahko privoščil še kdaj. Ko so pa zjutraj vstali in preiskali v nestrpnem pričakovanju svoje veže in stopnice, so ostali z dolgimi nosovi. Našli niso niti lupine. Neznanemu dobrotniku se je menda zamerila hvaležnost sveta in je sklenil, da bo odslej svoja jajca sam pospravljal.

»Strah« obsojen na tri in pol leta ječe

V času, ko se je vršil v Berlinu senzacionalni proces proti mladoletni morilki Liziki Neumannovi in njenima dvema pajdašema, v Münchenu pa nič manj senzacionalni proces proti »izdelovalcu zlata« Tausendu, so opravili v Berlinu še tretji proces, ki je pa zbudil manj pozornosti, čeprav je bil njegov junak, Jožef Janoschka, celi dve leti junak neštevilnih dovtipov, kabaretnih sketchev in uličnih popevk. Janoschka, ki mu je njegovo nenavadno opravilo dalo priimek »nočni strah«, je bil specialist za nepojasnjene vlome v sobe spavajočih žen in deklet. Včasih je te vlome opravil brez posebne nadaljnje škode razen tega, da je svoje žrtve pripravil v grozovit strah, včasih pa si je kakšno žensko še drugače privoščil in je izginil z vsemi dragocenostmi, ki so mu v naglici prišle pod roke. Noben zapah ni bil varen pred njim, nobeno nadstropje previsoko, bil je nedosežen plezalec po pročeljih, a policija je bila pred njim brez moči. Slednjič so ga ujeli le zato, ker si je bil na begu pred zasledujočim očesom postave zlomil nogo. V mladih letih je bil Janoschka izvrsten učenec, a je kmalu zašel na vlomilska pota. Sedaj ga je oblast začasno prekinila kariero s tem, da ga je obsodila na tri leta in pol težke ječe.

»Razkrinkani Monte Carlo«

V Londonu je izšla knjiga s tem naslovom, ki jo je spisal Edvard Henniquin in ki vzbuja ogromno senzacijo. Pisatelj sam je zbral nekaj čez tri milijone dinarjev, da je lahko izdal to knjigo, ki jo meni razdeljevati brezplačno. Da se je lotil tega dela, so ga pripravili lastni doživljaji, žalostna usoda nekega njegovega prijatelja in opazovanja številnih drugih oseb. V knjigi pravi med drugim: »Dvigniti moram strahovito obtožbo. Vsako uro je v Monte Carlu kakšen človek oropan, uničen ali pa izvrši samomor. Policija v Monte Carlu ne razkrije ničesar, kar bi utegnilo prekiniti zlati tok dividend, ki poteka iz igranja. Poleg tega je tam običajni način pokopavanja brez mrliškega ogleda sijajen plašč za marsikateri zločin. Marsikateri samomorilec je vse prej — umorjenec.« O knjigi in njenih razkritjih pridigujejo ta čas po vseh angleških cerkvah in mnogi glasovi zahtevajo, naj bi se razmere v Monte Carlu podrobneje ogledalo Društvo narodov.

Drese za smučarje
iz najboljšega švedskega lodna najcenejše pri
Drago Schwab. Ljubljana.

Odlikovanje in nagrada psu

Nemško društvo za varstvo živali je poklonilo psu »Strolchu« lepo ovratnico in jermen, ker je rešil iz vode potapljajočega se

7letnega dečka. Slika nam kaže odlikovanca in rešenca ter predsednika društva generala von Kühlweina. Rešitelj je dobermanske pasme.

Otvoritev vatikanskega brezžičnega prometa

V Vatikanu se vršijo že od konca preteklega meseca poskusi z novo brezžično oddajno postajo. Izumitelj Marconi in jezuitski pater Gianfranceschi preizkušata vsak dan posebno zvezo z najoddaljenejšimi ameriškimi, afriškimi in azijskimi postajami in ti poskusi so tako dobro uspeli, da bodo postajo 12. t. m. definitivno izročili javnosti. Otvoritev se bo izvršila na svečan način. Govorila bosta senator Marconi in Sv. oče, ki bo ob tej priliki proglasil Marconija za člana Papeževe znanstvene akademije. V kakšnem jeziku bosta govorila papež in Marconi, ni znano; v poštev bi prišla latinščina kot uradni jezik katoliške cerkve — odločila pa se bosta bržkone za italijanščino.

200-letnica klavirja

Te dni so proslavili v Padovi 200-letnico, odkar je umrl Jernej Cristoforis, ki ga splošno smatrajo za izumitelja klavirja. Rodil se je 4. maja l. 1655. v Padovi kot sin revnih staršev in se je bavil najprej z gradnjo lutenj. V tem področju je pokazal toliko znanja, da ga je florentinski knez Ferdinand Medicejski pozval na svoj dvor, kjer mu je opremil veliko delavnico za izdelovanje teh glasbil. L. 1711. je mojstru po dolgih naporih uspelo zgraditi prvi klavir, pa v svoji skromnosti ni vedel tega izuma izkoristiti. Zato so dolgo časa smatrali druge osebe za izumitelje danes najbolj razširjenega glasbila. Seveda se je prvi klavir v mnogem razlikoval od sedanjih klavirjev in treba je bilo še dosti genialnih možganov, da so mu dali dandanašnjo obliko.

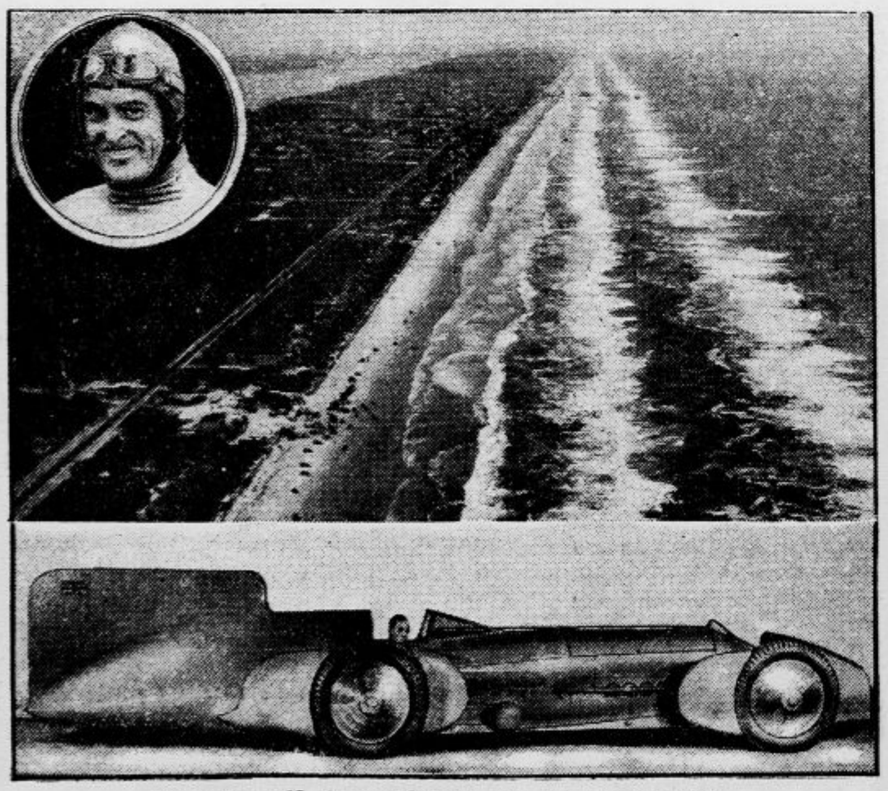

Junak ali kandidat za samomor?
Kapetan Campbell je nedavno v Dayton Beachu na Floridi s svojim avtomobilom »Sinjo ptico« dosegel nov rekord 395 km na uro in obeta, da ga bo v kratkem povišal na 400 km. V vogalu levo: Campbell; spodaj: avto »Sinja ptica«, v sredi: obrežje v Dayton Beachu, ki zavoljo svoje ravnine omogoča slične poskuse.

Ali ste že naročeni na „ŽIVLJENJE IN SVET“?

Kemal potuje po svoji državi
Slika nam prikazuje turškega predsednika Kemal pašo v razgovoru z anatolskim kmetom. Kmetove tožbe gredo diktatorju očividno do srca.

Radio

Izvleček iz programov

Torek, 10. februarja

LJUBLJANA 12.15: Plošče. — 12.45: Dnevne vesti. — 13: Napoved časa, plošče, borza. — 17.30: Koncert radio-orkestra. — 18.30: Zemljepisna širina in dolžina. — 19: Predavanje o vremeneslovju. — 19.30: Nemščina. — 20: Prenos programa iz Beograda. — 22: Napoved časa in poročila.

BEOGRAD 11.25: Plošče. — 12.45: Koncert radio-orkestra. — 16: Plošče. — 17.30: Narodne pesmi. — 18.30: Narodna melodija na dudo. — 20: Komedija »Mrtvaški ženin«. — 20.30: Prenos koncerta iz Zagreba. — 22.30: Poročila. — 22.50: Koncert radio-orkestra. — ZAGREB 12.30: Plošče. — 17: Popoldanski koncert. — 20.30: Koncert zagrebških madrigalistov. — 22.10: Koncert lahke glasbe. — PRAGA 16.30: Popoldanski koncert orkestra. — 19.30: Godba na saksofon. — 19.50: Prenos koncerta iz Bratislave. — 22.20: Prenos koncerta iz Moravske Ostrave. — BRNO 16.30: Prenos koncerta iz Prage. — 19.20: Dramski večer. — 19.50: Prenos koncerta iz Bratislave. — 22.20: Prenos koncerta iz Moravske Ostrave. — VARŠAVA 17.45: Prenos koncerta iz filharmonije. — 19.50: Operni večer: Bizet: »Iskalci biserov«. — Prenašanje inozemskih postaj. — DUNAJ 11: Plošče. — 12: Koncert orkestra. — 15.20: Plošče. — 20: Večer arij in pesmi. — 22: Lahka godba orkestra. — BERLIN 19.30: Plesni večer. — 21.25: Violinski koncert. — KÖNIGSBERG 16.30: Koncert lahke glasbe. — 19.30: Prenos plesnega večera iz Berlina. — 21.15: Koncert vojaške godbe. — Lahka godba orkestra. — MÜHLACKER 16.30: Popoldanski koncert. — 19.45: Orkestralen koncert. — 20.45: Čitanje Dostojevskega. — 21.15: Koncert komorne glasbe. — 22.30: Godba za ples. — BUDIMPEŠTA 9.15: Koncert vojaške godbe. — 17.35: Popoldanski koncert. — 19.30: Koncert starejše operetne glasbe. — 21.05: Večer sonat. — Koncert ciganske kapele. — RIM 17: Vokalen in instrumentalen koncert. — 20.45: Prenos opere iz gledališča.

SOKOL

Sokolska četa v Špitaliču je bila ustanovljena po matičnem društvu Konjice v nedeljo, kjer je pripravil vse potrebno br. Berce, šol. upravitelj. Zborovanje je bilo zelo številno obiskovano po kmečkih fantih dekletih. Skupščino je vodil br. Berce, ki je po pozdravnem govoru prešel na volitev uprave, ki jo tvorijo: st. br. Berce Lojze, podst. Berce A., načelnik Iskrač Ivo, načelnica s. Božana Mucova, tajnica s. Kat. Bercetova. Ustanovne skupščine se je udeležila večja skupina Sokolov iz Konjic s starosto br. dr. Mejakom na čelu, ki je po ustanovitvi imel na zborovalce krasen sokolski nagovor. Pristopilo je v društvo dosedaj 51 članov in članic, ter je s tem razvoj zasiguran. — Dravinjsko okrožje ima sedaj že toliko sok. čet, da bo nastop v juniju izredno velik in je pričakovati pri prostih vajah do 200 krepkih fantov. Zdravo in naprej!

Ustanovitev Sokola v Slivnici pri Mariboru je bila 1. t. m. ob izredni udeležbi občinstva. Prisoten je bil tudi sreski načelnik g. dr. Hacin ter župni delegat dr. Irgolič. Društvo, ki se je preustrojilo iz dosedanje čete ima vse telovadne oddelke, snuje svojo godbo na pihala ter priredi tekom februarja troje obveznih predavanj za vse članstvo. Zupna uprava je že potrdila izvoljeno društveno upravo, ki ji načeluje kot starosta br. Klasinc Fr., podstarosta Novačan Štefan, načelnik Magdalenc Ivo, načelnica Vera Čižkova, prosvetar br. Čižek. Po zborovanju je bila zabava streljačke družine, ki je dobro uspela.

Iz Sokolskega društva Radomlje. Društvena uprava si je nadela nalogo, postaviti letos Sokolu prepotrebni Sokolski dom, da se bo lahko vršila redna telovadba. Upajmo, da ji bo uspelo ob složnem delu vsega članstva. — V nedeljo se je vršilo ob obili udeležbi vsega članstva vrlo zanimivo predavanje župnega prosvetarja br. ing. Bevca o sokolski organizaciji in prosvetnem delu v Sokolu. Potrebno bi bilo še več takih predavanj.

Tekma za državno smučarsko prvenstvo na 30 km v Bohinju

Sodniški zbor na cilju ob vhodu v hotel Sv. Janez. Zadnji vozač je privozil semkaj točno ob 12. uri.

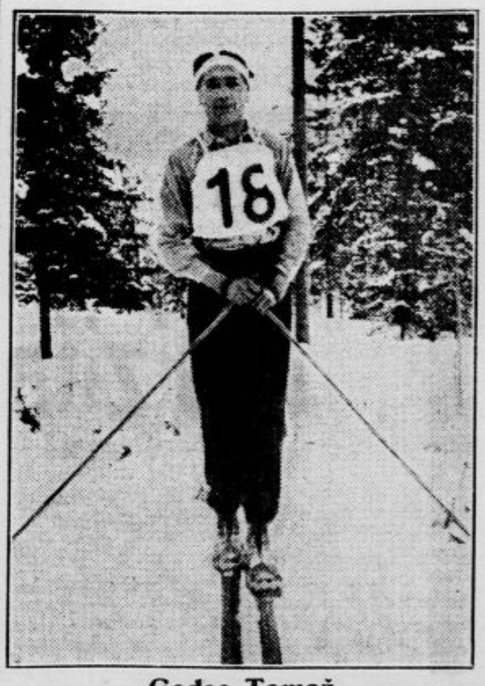

Godec Tomaž,
član smuškega kluba Bohinj, ki je v nedeljo na 30 km savezni tekmi dosegel le za dobro minuto slabši čas od državnega prvaka Joška Janše. Godec bo startal koncem tedna na prireditvah Fise v Oberhofu.

Tekmovalci za smučarsko tekmo na 30 km v Bohinju pred startom pri hotelu Sv. Janez

E. M. Hull:

ŠEJK

1. poglavje.

»Da. Dvanajst gospodov se nas je dogovorilo, da vas na konjih spremimo prvih par milj«.

Diana se je nasmehnila in mahnila z roko, kakor da bi se upirala.

»Tedaj bom res potrebovala svojih štirih tednov počitka v puščavi, da se opomorem po tolikšni slovesnosti!« S temi besedami je krenila v plesno dvorano.

Nekaj ur po tem razgovoru je Diana stopila v svojo spalnico, prižgala električno luč, vrgla spored in rokavice na stol ter z zadovoljnim nasmeškom pogledala na priprave za jutrišnji zgodnji odhod. Vesela, da je ples minil, je blaženo iztegnila roke.

»Čudim se, zakaj sem nocoj tako srečna. Morda zato, ker sva bila tako dolgo v Biskri. Prav lepo je bilo, a zdaj me začenja dolgočasiti«.

Vzela je uro, da bi jo navila. Ena njenih posebnosti je bilo, da ni nikoli nosila lišpa, ne takega ne takega; še zlata repetirka v njeni roki je imela samo gladek jermenček namestu verižice. Počasi se je slekla, čuteč, da še nikakor ni zaspana. Zato je ogrnila preko pidžama tenko jutranjo haljo, si prižgala cigareto in stopila na veliki balkon pred svojo spalnico. Soba je bila v prvem nadstropju in nasproti njenega okna se je dvigal eden izmed okrašenih stebrov, ki sta držala balkon in segala do drugega nadstropja. Pobesila je oči in pogledala na vrt.

Tedajci je začula šum. Sklonila se je daleč preko ograje, da bi videla na verando; in res se ji je zdelo, da je opazila vogal belega zastora. Ko je pa natančneje pogledala, ni bilo tam ničesar več. Zmajala je z glavo in se zaviltila na široki rob ograje. S hrbtom naslonjena na steber, se je zagledala preko hotelskega vrta v noč in jela tiho brundati kašmirsko pesem, ki jo je bila prej slišala. Mesec je stal zdaj na višku in njegova hladna svetloba je polnila vrt s širokimi, črnimi sencami. Bilo je, kakor da bi z vseh strani vstajale judovske pravljice. Opojne dišave noči so Diano že kot otroka zapeljevale, da je po debelih ovijalkah plezala s svojega balkona na tla in s prelestnim občutkom, da dela nekaj, česar ne bi smela, v mesečini blodila po parku.

Njena otroška leta so bila kaj čudna. Ker ni bilo bližnjih sorodnikov, da bi se bili zavzeli za osirotelo deklico, je bila prepuščena bratu, ki je le z neprikrito grozo izpolnjeval svojo vzgojiteljsko dolžnost. Prva leta življenja so ji minila med varuškami in posli. Ko se je nato sir Aubrey Mayo vrnil z dolgega potovanja, je uredil sestrino vzgojo po svoji lastni. Hodila je v deški obleki, ravnali so z njo kakor z dečkom in jahati in streljati se ni učila zaradi zabave, ampak popolnoma resno, kot tovarišica brata, ki se je zanimal samo za moške sporte. Nato so se pričela potovanja brez konca in kraja, ki so trajale šest let, polnih izprememb, razburjenj in nevarnosti. Na vse to je mislila, ko je sedela na široki ograji balkona.

Zazehala je in mahoma začutila, da je zelo utrujena. Brž je skočila v svojo sobo, pustila okni na stežaj odprti, legla v posteljo in zaspala, še preden se je utegnila do dobra iztegniti. Čez kako uro se je nenadoma zbudila. Ne da bi se ganila, je previdno pogledala okoli sebe. Mesečina je tekla po prostoru in videti ni bilo ničesar. A vendar je imela izrazit občutek, da mora biti še nekdo v sobi. Kakor v podzavesti se ji je zdelo, da je šla po sobi senca nekakšne postave in izginila skozi okno. Ko je resničnost te misli prevzela njene zaspane možgane, je skočila iz postelje in stekla na balkon. Bil je prazen. Nagnila se je čez ograjo in prisluhnila, pa ni videla ne slišala ničesar. Začudena se je vrnila v sobo in napravila luč. Ničesar ni manjkalo, ura je ležala na toaletni mizici in kovčegi so bili nedotaknjeni. Zraven postelje je ležal samokres s slonovinastim držajem, kakor ga je bila položila.

»Morale so biti sanje,« je rekla v zamišljenosti in dvomu, »a zelo resnične sanje. Veliko je bilo in belo, čutila sem, da je tu.«

Počakala je še trenutek, nato je skomignila z rameni, utrnila luč in legla v posteljo. Njeni živci so bili za čudo mirni in pet minut ni minilo, ko je že spet trdno spala.

II. POGLAVJE

Obljubljeno spremstvo gospodov je bilo navdušeno. Ker so bile vse priprave za potovanje v redu, tudi ni bilo zamud. Vodnik Mustafa Ali je bil videti poraben in vesten človek; kadar ga nisi potreboval, je takoj izginil. Dan je bil poln zanimivih dogodkov in dolga, vroča ježa je prinesla Diani obilo telesne radosti.

Tako so dospeli v oazo, ki je bila določena za prvo prenočišče.

Diana se je z globokim zadovoljstvom ozrla po svojem malem potniškem šotoru. Komaj da je bilo v njem dovolj prostora za zložljivo posteljo, kositrno kopalno kad, malo zložljivo mizico in dva kovčega. A tej tesnobi se je le smejala, čeprav si je pri umivanju oškropila posteljnino in ji je milo padlo v jahalni škorenj. Slekla je jahalno obleko in vzela jadastozeleno svileno haljo, ki ji je segala do drobnih gležnjev. Vrat je ostal prost in je pričal o nežni belini njenih dekliških prs.

Iz službenih objav

Banska uprava razpisuje **drugo javno pismeno ofertalno licitacijo** na dan 10. marca ob 11. v sobi 17. tehničnega oddelka v Ljubljani, in sicer za prevzem težaških, zidarskih, betonskih, keramičnih, ključavničarskih, mizarskih, pleskarskih, steklarskih in instalacijskih del pri preureditvi operacijske sobe v bolnici za ženske bolezni v Ljubljani.

Okrajno sodišče na Vrhniki je **omejeno preklicalo** Jožeta Turšiča, posestnika v Brezovici, zaradi pijančevanja in zapravljivosti.

Razglašen je **stečaj o imovini protokolirane tvrdke I. Kosteve** nasl A. Pirš, Ljubljana, Wolfova ulica 12. Stečajni sodnik s. o. s. Adolf Hudnik, upravnik sklada dr. Francé Ferlan, odvetnik; prvi zbor upnikov pri deželnem sodišču, soba 140, 14. februarja ob 10.; oglasitveni rok do 21. marca; ugotovitveni narok pri imenovanem sodišču 28. marca ob 10.

Uvedeno je **poravnalno postopanje o imovini Terezije Živko,** trgovke v Mariboru, Aleksandrova cesta 71. Poravnalni sodnik s. o. s. dr. Francé Kovča, poravnalni upravnik trgovec Ivan Šošterič v Mariboru. Narok za sklepanje poravnave pri okrožnem sodišču v Mariboru, soba 84, 9. marca ob 9. Rok za oglasitev do 5. marca.

Uvedeno je **poravnalno postopanje o imovini Terezije Ogrin,** protokolirane trgovke v Novem mestu. Poravnalni sodnik s. o. s. Anton Kacjan, poravnalni upravitelj odvetnik dr. Davorin Gros. Narok za sklepanje poravnave pri okrožnem sodišču v Novem mestu, soba 58, 13. marca ob 10.30. Rok za oglasitev terjatev do 2. marca.

Sresko načelstvo Maribor levi breg razpisuje javno ofertalno **licitacijo oddaje gradbenih del** za povečanje dermatološkega oddleka v splošni bolnici v Mariboru. Licitacija bo 7. marca ob 10.30 v prostorih tehničnega oddelka sreskega načelstva v Mariboru v sobi 49.

Dražbe nepremičnin. Dne 20. marca ob 9. pri okrajnem sodišču v Celju v sobi 4. zemlj. knj. Žalec vl. št. 875, zemljišče, cenilna vrednost 31.780 Din, najmajšni ponudek 21.187 Din. — Pri okrajnem sodišču v Kranju 7. marca ob 9.30 zemlj. knj. Primskovo vl. št. 403, parcela št. 86/15, hiša v cenilni vrednosti 10.000 Din in parcele 86/14, travnik v cenilni vrednosti 351 Din, najmanjši ponudek 6.900 Din. — Na okrajnem sodišču na Brdu 12 marca ob 9. zemlj. knj. k. o. Podrečje, vl. št. 262, k. o. Dob vl. št. 486, k. o. Sp. Koseze vl. št. 209, k. o. Studenec vl. št. 184 in k. o. Brezovica vl. št. 224, zemljiške parcele cenilna vrednost 30.245.80 Din, najmanjši ponudek 20.163.85 Din — Istotako istega dne ob 11. zemlj. knj. k. o. Brezovica vl. št. 71 in 347, k. o. Dob vl. št. 141, k. o. Podrečje vl. št. 433, k. o. Rova vl. št. 77, hiša z gospodarskimi poslopji in zemljiškimi parcelami. Cenilna vrednost 28.342 Din, najmanjši ponudek 85.560 Din. — Pri okrajnem sodišču v Gor. Radgoni 26. marca ob 10. zemlj. knj. Murska Zasada vl. št. 15, Dragotinci vl. št. 137 in 203, Rožički vrh vl. št. 98 in Okoslavci vl. št. 66. Cenilna vrednost 61.804.38 Din, najmanjši ponudek 43.656.26 Din.

Zahvala.

Podpisani se toplo zahvaljujem **zavarovalni družbi »Jugoslavija« v Ljubljani,** ker mi je ob priliki požara mojega poslopja vse točno in brez vsakega odbitka izplačala. Zato jo vsakemu najtopleje priporočam.

3151 **ANTON ZADEL, Levec pri Celju.**

Zahvala

Vsem, ki so nam ob bridki izgubi našega nepozabnega soproga, očeta in sina

dr. Ericha Mühleisna

na kakršenkoli način izkazali svoje sočutje, naj bo tudi tem potom izrečena naša najprisrčnejša zahvala.

Posebno se zahvaljujemo prečastiti duhovščini, zastopnikom finančne direkcije, orkestralnemu društvu Glasbene matice, vsem prijateljem in znancem, ki so ga spremili na njegovi zadnji poti in vsem darovalcem prekrasnih vencev. Iskrena zahvala.

Ljubljana, dne 9. februarja 1931.

Rodbina Mühleisen.

Zahvala

Za premnoge dokaze iskrenega sočutja povodom smrti našega nad vse ljubljenega soproga, sina, zeta, brata, strica in svaka, gospoda

Erno Wudlerja

uradnika pri svinčenem rudniku v Mežici

se vsem, ki so nam v težkih urah na kakršenkoli način lajšali bol, kakor tudi za poklonjene krasne vence in cvetje, najtopleje zahvaljujemo.

Posebno hvalo smo dolžni čč. duhovščini, primariju g. dr. Ramšaku in ge. dr. Stuhec-Ramšakovi, primariju g. dr. Železnikarju, čč. sestram usmiljenkam, za vso naklonjenost g. generalnemu ravnatelju Bargate, g. generalnemu tajniku Kordanu, cc. uradništvu in njihovim gospem soprogam, vsem prosvetnim in kulturnim društvom, ki so se po svojih zastopnikih udeležili pogreba, gg. pevcem, rudniški godbi, vsem rudarjem in rudniškim uslužbencem. Končno se zahvaljujemo vsem prijateljem in znancem od blizu in daleč, ki so nepozabnega pokojnika v tako častnem številu spremili na njegovi zadnji poti.

Sv. maša zadušnica se bo darovala v četrtek, dne 12. t. m. ob 7. uri v farni cerkvi v Mežici.

Mežica — Celje — Petrovče, dne 10. februarja 1931. 3145

Žalujoči ostali

✝

V neizmerni žalosti naznanjamo vsem sorodnikom, znancem in prijateljem, da je naš nad vse ljubljeni soprog, svak, brat in stric, gospod

DRAGO LAPAJNE

skladiščnik tovarne „Titan“ d. d., Kamnik, in dobrovoljec

po dolgi in mučni bolezni 7. t. m. preminul.

Pogreb nepozabnega pokojnika se je vršil v ponedeljek dne 9. februarja ob 16. uri na pokopališče na Žalah.

Nepozabnega pokojnika priporočamo v blag spomin.

Kamnik, dne 8. februarja 1931. 3146

Žalujoča soproga in ostalo sorodstvo

Naročila svojih odjemalcev z dežele izvršujemo z največjo skrbnostjo. Za kakovost blaga jamčimo. Neodgovarjajoče zamenjamo ali vrnemo denar.

Največja blagovna in izvozna tvrdka 3136

Kastner & Öhler
Zagreb.

Ustanovljeno 1852.

Teod. Korn
Ljubljana

Polianska cesta št. 8 (prej Henrik Korn)

krovec, stavbni, galanterijski in okrasni klepar. — Instalacija vodovodov in central. kurjave. — Naprava strelovodov; kopališke in klosetne naprave.

VREČE
nove in rabljene vseh vrst ter
juto za embalažo
ima vedno v zalogi
Mirko Mlakar
Ljubljana
Slomškova ulica 11.

Telefon 2059

Premog
suha drva

Pogačnik. Bohoričeva ul. 5

SMUŠKE

in vseh vrst športne čevlje, garantirano nepremočljive, ima v zalogi in izdeluje po meri

A. ZALOKAR
Gosposvetska cesta 8.
3149

✝

Okrajno društvo delovodij in industrijskih uradnikov v Kamniku javlja tužno vest, da je preminul njegov tajnik, gospod

DRAGO LAPAJNE

skladiščnik tovarne „Titan“ d. d. v Kamniku

v soboto ob 5. popoldne po dolgi, mučni bolezni.

Pokopali smo ga v ponedeljek 9. t. m. ob 16. na pokopališču na Žalah.

Nepozabnemu tovarišu naj bo zemljica lahka!

Kamnik, 8. februarja 1931.

3147 **ODBOR**

Mali oglasi v „JUTRU“ imajo siguren uspeh!

CENE MALIM OGLASOM:

Za oglase, ki služijo v posredovalne in socialne namene občinstva vsaka beseda 50 par. Če naj pove naslov Oglasni oddelek »Jutra«, je plačati posebno pristojbino 2 Din. Če pa je oglas priobčen pod šifro je plačati pristojbino za šifro 3 Din. Telefonske številke: 2492, 3492

Mali oglasi

Kdor hoče *da se mu pošlje po pošti naslov ali kako drugo informacijo tičočo se malih oglasov naj priloži v znamkah* **2 Din** *sicer ne bo prejel odgovora!*

CENE MALIM OGLASOM:

Ženitve in dopisovanja ter oglasi trgovskega in reklamnega značaja: vsaka beseda 1 Din. Najmanjši znesek 10 Din Pristojbina za šifro 5 Din Vse pristojbine je uposlati obenem z naročilom, sicer se oglasi ne priobčujejo. Št. ček. rač. pri Pošt. hranilnici v Ljubljani. 11842.

Naslovi malih oglasov

in druge informacije tičoče se oglasov, se dobijo tudi v podružnicah »JUTRA« v

Novem mestu *Ljubljanska cesta št. 42* *in na* **Jesenicah** *pri kolodvoru št. 100*

Male oglase in inserate naročajte v naših podružnicah.

Službo dobi

Perfektno likarico
za fino delo išče velekopališče za časa sezone. Ponudbe s sliko na D. Sparhakl, Celje-Breg. 5086-1

2 samska kopača
zmožna vseh rudarskih del, sprejme rudnik rumenice (cinober). Pojasnila daje podružnica »Jutra« v Trbovljah. 5084-1

Vzgojiteljico
z daljšo prakso z znanjem jezikov sprejmem takoj k dvema deklicama v mesto na deželi. Ponudbe pod »Energična« na oglasni oddelek »Jutra«. 4904-1

Ključavničarja
(Schnittmacher), ki zna izdelovati razne rezi (šnite) za ekscenter-preše sprejme ključavničarsko podjetje. Dobri strokovnjaki naj pošljejo svoje ponudbe s prepisi spričeval na Interreklam dd. Zagreb, Masarykova 28, pod šifro »Bravar P-2119«. 4909-1

Trgov. vajenca
sprejmem takoj v svojo starorenomirano trgovino manufakturnega, špecerijskega in galanterijskega blaga. V poštev pridejo le popolnoma zdravi fantje, ki so z prav dobrim uspehom dovršili vsaj 5 razredov osnovne šole (meščanska šola prednost) ter imajo veselje do trgovine. Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod »Veselje do trgovine«. 4901-1

Trgov. pomočnika
mešane stroke, manufakturista in železninarja, dobra prodajalca, z znanjem nemščine in

Prodajalko
sprejmem. Ponudbe s navedbo dosedanjih službovanj in plačilnih zahtevkov na oglasni oddelek »Jutra« pod »Spreten pomočnik«. 4900-1

Učenko
pridno in pošteno, s primerno šol. izobrazbo sprejme takoj v trgovino mešanega blaga Harlander, Sl. Javornik. 4544-1

Natakarico
mlado, vestno, lepo in pošteno iščem. Dobro postopanje; zaslužek primeren, poleti dober. — Ponudbe s sliko na naslov: Marcović, restavrater, Makarska, Dalmacija. 5087-1

Natakarico
pridno in pošteno, z nekaj kavcije, ki bi opravljala tudi drugo hišna dela, sprejmem. Naslov v oglas. oddelku »Jutra«. 5133-1

Pošteno dekle
vajeno vseh hišnih del in gostilne, sprejmem na deželo. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 5137-1

Kuharico
samostojno in perfektno, zmožno tudi močnatih jedi, s prvovrstnimi spričevali, sprejme večje hotelsko podjetje na Gorenjskem. Plača po dogovoru. Ponudbe s sliko na oglas. oddelek »Jutra« pod šifro »Prvovrstna moč«. 5128-1

Trg. učenca
zdravega, s primerno šolsko izobrazbo sprejme Lovro Petovar, trg. mešanega blaga, Ivanjkovci. 5135-1

Brivskega pomočnika
mlajšega sprejmem takoj. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 5139-1

Trg. pomočnico
mlado, samostojno prodajalko, pridno, z malo kavcijo sprejmem takoj. Naslov pove podružnica Jutra v Celju. 5129-1

Pisarniško moč
moško, mlajšo, začetno, za knjigovodstvo ter slovensko in srbohrvaško korespondenco, išče industrijsko podjetje v Ljubljani. Ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod »Knjigovodja« 5146-1

Pek. pomočnika
ki bi raznašal tudi pecivo, sprejme takoj Prapotnik Tone, Jesenice. 5173-1

Trg. pomočnika
začetnika — manufakturista sprejmem takoj. Ponudbe z zahtevkom plače na ogl. oddelek »Jutra« pod šifro »Začetni manufakturist«. 5174-1

Mizar. vajenca
s hrano in stanovanjem v hiši sprejme Joža Stare, strojno mizarstvo, Bled II. 5167-1

Natakarica
s kavcijo, dobi službo proti 1 Din od litra. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 5188-1

Restavr. jelonošo
mlajšega sprejmem takoj. Ponudbe na podruž. Jutra v Mariboru pod »Spreten jelonoša«. 5203-1

Začetnico
z znanjem strojepisja sprejmem za dopodanske ure. — Predstaviti se je v sredo med 8. in 10. uro na naslov, ki ga pove oglasni oddelek »Jutra«. 5194-1

Trgovski potniki

Potnika
manufakturne stroke za obisk privatnih strank v Ljubljani se sprejme takoj proti fiksumu ter dobri proviziji Ponudbe na ogl. odd. »Jutra« pod »Stalen potnik«. 5073-5

Zaslužek

Ako hočete delati
in z lahko domače obrtje zaslužiti na lastnem domu 7 Din na uro, tedaj vstopite v naše zadrugo! Pouk je brezplačen. Vpisnina 10 Din. Obširna navodila radi pošljemo, ako je priložena znamka za odgovor. Za druga jugoslovenskih pletača, Osijek. 68-S

Grem popravljat
na dom pohištvena in stavbna dela. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 4994-S

Marljive zastopnike
iščemo za prodaje vsakemu kmetovalcu potrebnega predmeta. Trajen in lep zaslužek V naši redni kmetijstvo vešči in marljivi naj se javijo na oglas. oddelek »Jutra« pod značko »Lep dohodek«. 4724-S

Slovenija
je premajhna, pomagajte jo povečati s prodajo novosti domače provenijence. Vse svoje izkušnje naročamo v prid našim agentom. Predmet se praktično predvaja, na ta način lahko dobite dnevno do 50 naročil. Pri vseh dobrih novostih se da zaslužiti mnogo denarja. — Dopisnica zadostuje, čim več se jih oglasi, tem bolje za nas in — zanje. Ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod »Lewan Asch T. T.« 4941-S

Službe išče

Mesarski pomočnik
išče službo. Naslov pove oglasni oddelek »Jutra«. 5137-2

Hlapec
20 let star, išče službo h konjem — najraje v mestu Naslov pustiti v oglasnem oddelku »Jutra«. 5143-2

Natakarica
stara 26 let, pridna in poštena, ki rada dela vse in zna tudi precej šivati, išče službo s 15 februarjem — najraje v bližini Ljubljane. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 4962-2

Nemška korespondentinja
in stenografinja z večletno prakso, zmožna tudi drugih pisarniških del, išče primerno službo. Cenjene dopise na oglasni oddelek »Jutra« pod značko »Zanesljiva 37«. 4451-2

Knjigovodja-bilancist
vešč trgovskega in industr. knjigovodstva, išče zaposlenja v popoldanskih urah Ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod šifro »A 100«. 5178-2

Sobarica
želi premeniti službo v boljšo meščansko hišo. Ponudbe do 15. februarja pod »Sobarica« na podružnico »Jutra« v Mariboru. 5204-2

Pouk

Čamernikova šoferska šola
Ljubljana, Dunajska c. 36
(Jugo-Auto). Prva oblast. koncesijonirana. — Prospekt zastonj Pišite ponji 251

Gospod
finega značaja za nemško konverzacijo se išče k srednješolcu za popoldanske ure in sprehode. Ponudbe pod »Schöne Aussprache« na ogl. odd. »Jutra«. 5060-4

Gospod
ki bi dijaka v petju in glasovirju še izpopolnil, se išče za nekaj popold. ur na teden. — Ponudbe pod »Izobrazba 19« na ogl. odd. »Jutra«. 5059-4

Oblastveno koncesionirana šoferska šola
Gojko Pipenbacher
Ljubljana, Gosposvetska 12 — Zahtevajte informacije 4516-4

Prodam

Puhasto perje
čisto, čubano, kg po 48 Din druga vrsta po Din 38 kg čisto, čobato, kg po 48 Din Din in čisti puh kg po Din 250. — Razpošilja po poštnem povzetju L. Brozović Zagreb, Ilica 82, kemična čistilnica perja. 262

Smuči hycori
poceni prodam. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 5081-6

Razprodajamo izvrstna bela vina
po Din 3.50 in Din 4
za liter na debelo, vsled opustitve veletrgovine, dokler traja zaloga. »Vinea« veletrg. z vinom, Rudnik pri Ljubljani. 2899-6

Sani
enovprežne za 300 Din proda Rojina v Zg. Šiški 50. 5145-6

Lahke sanke
poceni naprodaj v Ljubljani, Kolodvorska ul. 25. 5148-6

Leseno stanovanj. hišico
za prestaviti, proda J. Sašek, Celovška cesta št. 62 5139-6

Otroški voziček
zelo malo rabljen, eleganten, naprodaj v Ljubljani, Pleternašnikova ulica št. 9 (pri Sv. Krištofu). 5141-6

Plinska peč
skoraj nova naprodaj v Krsnikovi ulici 5/I, levo. 4733-6

Krojaški stroj
in mizo po ugodni ceni prodam. Naslov v oglas. oddelku »Jutra«. 5161-6

Fotoaparat
13 × 18 (Schlitzverschluss) Görz, dvojni anastigmat — kakor tudi moderen

povečalni aparat
do plošče 18 × 24, znamke »Okoli« poceni prodam. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 5185-6

Kupim

Škripčevje
(Flaschenzug) kupi Stanko Snoj, Ježica. 5154-7

Krhljikovo lubje
češminovo lubje od korenin, sladke koreninice in srčna moč korenine kupi Ant. Stergar, Kamnik. — Blago mora biti čisto in suho. 5124-7

100 stolov
v dobrem stanju kupim za kino dvorano. Ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod šifro »Dobri stoli«. 5170-7

Prazne steklenice
(buteljke) kupim. Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod »Steklenica«. 5135-7

Pisalno mizo
iščem. Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod šifro »Amerika«. 5165-7

Trg. opravo
za špecerijo, dobro ohranjeno kupim. Ponudbe pod šifro »55« na oglasni oddelek »Jutra«. 5193-7

Motorna vozila

Avtobus
20sedežen, skoro nov prodam (tudi na obroke) radi opusta proge. Naslov pove podružnica »Jutra« v Celju 5151-10

Indian scout
poceni naprodaj. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra« 5156-10

Kapital

Plačilno natakarico
spretno, zmožno nemščine v govoru in pisavi, sprejmem takoj kot družabnico za boljšo restavracijo v letoviškem kraju. Potreben kapital 40—50.000 Din. — Takojšnje ponudbe na ogl. oddelek »Jutra« pod šifro »Plačilna«. 5183-16

Posest

Hišo
manjšo ali večjo, stanovanjsko ali trgovsko kupim. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 5069-20

Nova hiša
s tremi stanovanji naprodaj na Kodeljevem za Din 175.000. — Pojasnila daje društvo posestnikov v Salendrovi ulici štev. 6. 4959-20

Zamenjam
lepo posestvo blizu Celja, ¼ ure od kolodvora, obstoječe iz hiše s 5 sobami, 2 sobi kompletno opremljeni s pohištvom, gospodarsko poslopje, kleti, zelenjadni vrt, nekaj njiv in 30 ha mladega gozda,
za hišo v Ljubljani
v vrednosti od 200—300.000 Din — razliko doplačam Ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod šifro »Jako ugodno«. 4670-20

Hišo
trgovsko ali večstanovanjsko kupim v centru Ljubljane. Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod šifro »700.000«. 4403-20

Dobičkanosno podjetje
valjčni mlin, žaga (60 Ks) in posestvo — njive, travniki, sadonosnik in stalna vodna moč, v najlepšem kraju Savinjske doline ugodno prodam za Din 500.000. Naslov pri podružnici »Jutra« v Celju. 5152-20

Lepo hišo
5 minut od glavnega kolodvora v Mariboru, z mesečnim donosom preko Din 3000, lokalom ter krasnim stanovanjem prodam. Potrebno 200.000 Din, nekaj malega se pa prevzame Posredovalci niso izključeni. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 5153-20

Posestvo
obstoječe iz 1 orala zemlje, gospodar. poslopja, njive, sadonosnika, ½ ure iz mesta, na lepi točki prodam — Naslov pove podružnica »Jutra« v Celju. 5197-20

Lično hišo
z vrtom, v Ljubljani ali bližnji periferiji (Dolenjski ali Celovški cesti) vzamem v zameno za tekstilne stroje za izdelovanje kocev in posteljnih odej, v vrednosti 250.000 Din. Stroji kompletni s transmisijami in motorji. Ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod šifro »Ugodna zamena«. 5127-20

Vrednote

Vsakovrstno zlato
kupuje po najvišjih cenah
Černe — juvelir
Ljubljana, Wolfova ulica 3 88

Oblačila

Elegantne maske
(svilene) in domino posodim. Bohoričeva ul. 13. 4979-13

Žaket
z modnimi hlačami, črn damski plašč, kostim, moško in žensko perilo ter čevlje prodam. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 5149-13

Elegantne maske
dobite na posodo na Prulah v vili Vidmar, II. nadstropje (nasproti vile Zalaznik). 5134-13

Črno-bela maska
naprodaj. Naslov v oglas. oddelku »Jutra«. 5175-13

Prehrana

Soliden zakon. par
ali dva gospoda vzamem na dobro domačo hrano, k manjši družini v centru mesta. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 5190-14

Lokali

Lokal
sredi mesta, pripraven za pletilijo ali slično obrt, oddam. Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod šifro »Zelo ugodno«. 5061-19

Velik prostor
event. tudi s pisarno, primeren za skladišče ali mirno obrt, oddam. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra« 5138-19

Lep, svetel lokal
pripraven za trgovino, boljšo delavnico ali atelje,
s stanovanjem
2 sob in kuhinje oddam na Krakovskem nasipu 10. Pojasnila daje E. Navinšek, Selenburgova ulica 1. 5162-19

3 prostore
pripravne za vsako obrt takoj oddam. Naslov pove oglasni oddelek »Jutra«. 5189-19

Stanovanja

Stanovanje
dvosobno s pritiklinami, ne predaleč od centra, iščem za 1. marec. Ponudbe z navedbo najemnine pod šifro: »Vam« na ogl. oddelek »Jutra«. 5070-21

Stanovanje
2 sob in pritiklin za maj išče 3 članska rodbina. Prevzame tudi trgovino ali lokal združen s stanovanjem Ponudbe na D. Bezenšek Ljubljana Gosposvetska cesta 5, telefon 2316. 5068-21

Stanovanje
sobe, kuhinje in vseh pritiklin oddam na Kosovem polju št. 159. 5160-21

Lepo stanovanje
4 sob in pritiklin takoj oddam sredi Ljubljane. — Pojasnila daje društvo posestnikov, Salendrova ul. 6 4958-21

Stanovanje
eno- ali dvosobno iščeta zakonca. Ponudbe na ogl. oddelek »Jutra« pod šifro »Brez otrok«. 5158-21

Sobo in kuhinjo
oddam. Naslov pove oglas. oddelek »Jutra«. 5147-21

Stanovanje
2 sob in pritiklin, sredi mesta oddam stalni in mirni stranki do 3 odraslih oseb. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 5163-21

Solnčno stanovanje
suho in čisto, na novo urejeno, obstoječe iz 3 sob, sobe za služkinjo in solnčnega balkona, v lepi hiši v centru mesta oddam takoj ali pozneje zanesljivi, čisti in dobro situirani stranki. Ogledati med 2. in 3. uro popoldne. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 5164-21

Moderno stanovanje
obstoječe iz 3 velikih sob, predsobe, sobe za služkinjo, verande, kuhinje kopalnice in pritiklin oddam s 5. majem v najem za Din 1430 mesečno stranki brez malih otrok. Naslov pove oglasni oddelek »Jutra«. 5182-21

Nagrado
dobi kdor preskrbi stanovanje 1—2 sob v mestu, družini 2 oseb, s poslom. Ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod šifro »Majhna družina«. 5191-21

Trisob. stanovanje
s kopalnico in pritiklinami takoj oddam. Naslov pove oglasni oddelek »Jutra«. 5188-21

V najem

Pekarijo in trgovino
oddam v najem v bližini Ljubljane takoj pod dobrimi pogoji. Ponudbe pod »Pekarija« na oglasni oddelek »Jutra«. 4981-17

Knjigoveznica
dobro vpeljana, v večjem industrijskem kraju se takoj odda v najem ali tudi proda. Naslov pove oglas. oddelek »Jutra«. 4964-17

Gostilno s trg. lokalom
v okolici Celja oddam v najem. — Informacije daje Črepinšek, Celje, Kralja Petra cesta št. 37. 5150-17

Pekarijo
v prometnem kraju, brez ali z inventarjem vzamem v najem. Naslov pri podružnici »Jutra« v Celju. 5198-17

Sobe

Veliko prazno sobo
na Celovški cesti oddam najraje zakonskemu paru. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 5018-23

Dve prazni sobi
parketirani, novoslikani, z elektriko, pripravni tudi za pisarno, zraven glavne pošte takoj oddam za 1000 Din mesečno. Naslov pove oglasni oddelek »Jutra«. 4681-23

Mesečno sobo
v centru mesta oddam takoj ali s 15. februarjem solidnemu in stalnemu gospodu Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 2888-23

2 opremljeni sobi
blizu vojašnice vojvode Mišića oddam. Naslov pove oglasni oddelek »Jutra«. 5155-23

Sobo
lepo opremljeno oddam takoj na Starem trgu 11a/II (Ahačičeva hiša). 5146-23

Solnčno sobo
z elektriko in parketom po zmerni ceni oddam gospodični v Zalokarjevi ul. 11. 5144-23

Veliko sobo
čisto in solnčno, elegantno opremljeno, s poseb. vhodom, v sredini mesta oddam eni ali dvema stalnima osebama. Naslov pove oglasni oddelek »Jutra«. 5132-23

Opremljeno sobo
s posebnim vhodom oddam s 15. februarjem ali 1. marcom. Naslov v oglas. oddelku »Jutra«. 5136-23

Opremljeno sobo
(mesečno) s posebnim vhodom in elektriko takoj oddam v Sp. Šiški (Ljubljana VII), Janševa ul. 10 5131-23

Opremljeno sobo
z 2 posteljama oddam boljšima gospodoma ali gospodičnama Naslov v oglas. oddelku »Jutra«. 5043-23

Prijazno sobo
separirano, z 1 ali 2 posteljama oddam s 15. februarjem. Naslov pove oglas. oddelek »Jutra«. 5181-23

Opremljeno sobo
v novi vili, 5 minut od banske uprave oddam gospodu. Naslov pove oglasni oddelek »Jutra«. 5179-23

V Celju ali okolici
vzamem v najem majhno sobo ali shrambo za shranitev pohištva. Ponudbe na podružnico »Jutra« v Celju pod »Mala soba«. 5202-23

Dopisi

»Diskrecija«
V torek in sredo Napoleonov spomenik. 5121-24

Starejšega gospoda
prosi 35 let stara gospa za 2500 Din posojila. Dopise na oglasni oddelek »Jutra« pod »Rešitelj«. 5130-24

Gdč. v sivem plašču
ki je bila opazovana v nedeljo ob ¼ 3. popoldne in je kmalu na to stopila na tramvaj, se prosi za cenjen. naslov na oglasni oddelek »Jutra« pod šifro »Ideal 1« 5171-24

Gospodično
ki mi je privoščila v nedeljo par pogledov v gostilni pri »Rogovilcu« — Črnuče, prosim za cenjeni naslov na oglasni oddelek »Jutra« pod značko »Tvoj pogled, moj pogled«. 5172-24

Ivan!
Solnce mora sijati — urejeno — pot je gladka. Poljublja Anica. 5201-24

Glasbila

Gramofon
namizni avtomat, z 8 novimi ploščami, primeren za srednjevelik lokal, prodam za polovično ceno. Naslov v oglasnem oddelku Jutra 5037-26

Živali

Kanarčke
7 prvovrstnih harcerjev-vrivcev, 10 izbranih mladih plemenskih samic, 26 malih in srednjevelikih ptičnic ter vse potrebščine za gojenje po zelo nizki ceni skupno prodam. Oglasiti se je med 13. in 14. uro v Dalmatinovi ulici št. 10/II. desno. Gojitelji kanarčkov, pozor! — Redka prilika! 5122-27

Stroji

Elektromotor
24 Ks, vrtilni tok, naprodaj — Pojasnila daje M Švajgar Dravlje 74, pošta Št. Vid nad Ljubljano. 4132-29

Čevljarji, pozor!
Skoro nov levoročni stroj za 3200 Din in brezhibno delujoč Cilinder stroj za 1700 Din prodam — zanesljivim osebam tudi na obroke. Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod šifro »444«. 5176-29

Singer kroj. stroj
dobro ohranjen, za 1300 Din in ženski z okroglim čolničkom za 1500 Din prodam radi pomanjkanja gotovine. Pojasnila daje F. Vivšek, Ljubljana, Mestni trg 25/II. 5177-29

Pletilni stroj
Jaquard 8/90, radi selitve poceni proda Kljun, Ormož 4655-29

Obrt

Če nujno rabiš sliko
za legitimacijo, jo dobiš v 10 minutah pri Joško Smrcu industr. in umet. fotografu v Ljubljani Wolfova ul 12

Uniforme
Dežne plašče, vse potrebščine v zalogi Simon Klimanek, Selenburgova 6. 106

Foto Holynski
ustreže vsakemu z dobrim delom in nizkimi cenami. Ljubljana, Dunajska c. 1, Podružnica v Mostah. 3639-30

Razno

za 1a trd. premog suha drva ali koks kličite tel 2056 or. naročite v Wolfovi 1 pri Dom. Čebin

IZVANREDNA PRILIKA!
Železna služinska patent postelja zložljiva, s tapeciranom madracom, zelo praktična za vsako hišo, hotele, nočne službe in potujuče osebe stane samo Din 390.— Razpošiljam po poštnem povzetju.

Lesena patent postelja, zložljiva, s tapeciranim madracom, zelo praktična, stane samo D 280.

Potem imam veliko zalogo čisto čohanega perja kg po D 48.—, druga vrst kg po D 38.—, čisto belo gosje kg po D 130.—, in čisti puh kg po D 250.—. Razpošiljam po poštnem povzetju. Modroci puniesi z volnom stanejo samo Din 750.—
L. BROZOVIĆ, ZAGREB Ilica 82.

Mladost, svežost, lepota!
CREME DARUVARY
Najbolj dovršen proizvod moderne in znanstvene kozmetike. Kar po prvi uporabi postane koža sveža, mehka in fina, odstrani vso nečistost, mozolje, spuščaje, pege, rdečico nosu in drugo. Na zahtevo smo razposlali okoli 30.000 poskušnjih puščic ter na temelju tega prejeli mnogo priznanic in nad 20.000 naročil. Ne verujte nikomur, ampak zahtevajte brezplačno poskusno puščico, da se prepričate. Pošljemo Vam jo brezplačno, ako nam pošljete za stroške v znamkah 3 Din. Originalne trioglate puščice dobite po ceni od 15 Din v vsaki apoteki, drogeriji in strokovni trgovini. S pošto pošlje: 2121
apoteka BLUM, Subotica 17.

Zakoni

v slovenskem jeziku, ki so važni za sodnike, notarje, odvetnike in druge javne urade

Zakon o javnih notarjih, broš. 24 Din, vez. 36 Din. — Zakon o zemljiških knjigah in zakon o notranji ureditvi, osnavljanju in popravljanju zemljiških knjig, broš 36 Din, vez. 48 Din. — Zakon o občnem upravnem postopanju, broš. 36 Din, vez. 46 Din. —

Vsi ti zakoni se naročajo v

Knjigarni Tiskovne zadruge v Ljubljani, Selenburgova ulica 3, ali pa pri njeni podružnici v Mariboru, Aleksandrova c. 13.

Zahvala

Ob pretežki izgubi našega nepozabnega, nad vse dobrega soproga, očeta, starega očeta, strica, svaka in tasta, gospoda

Matija Miklavca

prodajalca živil

se vsem, ki so ga spremili na njegovi zadnji poti, najtopleje zahvaljujem. Posebno se zahvaljujem prečastiti duhovščini in zavarovalni družbi »Fenix« za krasni venec.

V Ljubljani, dne 9. februarja 1931. 3152

žalujoča soproga
Marija Miklavc

V globoki žalosti naznanjamo pretužno vest, da je naš srčno ljubljeni stric, brat, gospod

Janez Bizjak

kamnosek

dne 8. februarja ob ½ 10. uri po dolgem, mukepolnem trpljenju, previden s tolažili svete vere, v 66. letu svoje dobe, mirno preminul.

Pogreb nepozabnega pokojnika se bo vršil na farno pokopališče na Breznici v torek dne 10. t. m. ob ½ 10. uri dopoldne iz hiše žalosti.

Sv. maše zadušnice se bodo darovale v farni cerkvi na Breznici.

Žalujoča rodbina
A. Bizjak in ostali sorodniki
3135

G. Th. Rotman:

Osel gospoda Kozamurnika

68.

Na travniku je bila zbrana vesela družba. Imeli so »piknik«, za katerega so bili napekli cel kup pogačic. Med vsaki dve so namazali debelo plast sladke mesge. Vsi so nestrpno čakali, da pridejo na vrste in dobe svoj delež.

Pozor, lesni trgovci in stavbeniki

Proda se na licu mesta v gozdu večja množina mecesnovega lesa (Lerche) približno 200 m³ še stoječe, dolžina dreves 20 do 24 m, širina 30—40 cm, tik ceste in blizu kolodvora.

Dopise je poslati na upravo veleposestva Rotenturngrad Gornja Radgona. 3050

Mlajšega izkušenega

rudarskega inženjerja

ki bi bil event. sposoben samostojno voditi rudnik in upravno administracijo, **IŠČE** zelo razprostran rudnik.

Ponudbe pod šifro »Srečno« na oglasni oddelek »Jutra«. 3132

Urejuje Davorin Ravljen. Izdaja za konzorcij »Jutra« Adolf Ribnikar. Za Narodno tiskarno d. d. kot tiskarnarja Franc Jezeršek. Za interatni del je odgovoren Alojz Novak. Vsi v Ljubljani.